

GwE Gogledd Cymru

ADRODDIAD BLYNYDDOL GwE 2022-2023

GwE yw gwasanaeth gwella ysgolion rhanbarthol gogledd Cymru sydd yn gweithio ochr yn ochr â ac ar ran awdurdodau lleol gogledd Cymru – Wrecsam, Sir y Fflint, Sir Ddinbych, Conwy, Gwynedd ac Ynys Môn.

Craidd ein gwaith yw uchelgais gwirioneddol i weld yr ysgolion a'r sefydliadau rydyn ni'n gweithio gyda nhw yn cyflawni eu dyheadau a gweld pob dysgwr yn llwyddo.

CYNNWYS

1. Crynodeb Gweithredol
2. Cyflwyniad a Chydestun
3. Cwricwlwm ac Asesu
4. Datblygu Proffesiwn Addysg o Safon Uchel
5. Arweinyddiaeth
6. Ysgolion Cryf a Chynhwysol sy'n Ymroi i Ragoriaeth, Tegwch a Llesiant
7. Cefnogi System sy'n Hunan Wella
8. Busnes
9. Blaenoriaethau Allweddol ar gyfer Datblygiad a Gwelliant Pellach

DOGFENNAU ATEGOL:

ATODIAD: Data Rhanbarthol

ATODIAD: Cynllun Busnes Rhanbarthol GwE 2023-2026

1. CRYNODEB GWEITHREDOL

Mae GwE a'r chwe Awdurdod Lleol gogledd Cymru yn adnabod eu hysgolion a'u lleoliadau yn dda, ac yn darparu her gadarn a phriodol yn ogystal â chefnogaeth ac ymyrraeth effeithiol ar eu cyfer. Mae strategaethau, polisïau a phrosesau eglur iawn ar waith ar gyfer gwella ysgolion ac a ddeallir gan yr holl randdeiliaid. Mae perthynas gref rhwng yr Awdurdodau Lleol a GwE. Mae gweithdrefnau grymus ar waith i osod cyfeiriad a dwyn y gwasanaeth rhanbarthol i gyfrif. Mae'r Fframwaith Cynllunio Busnes sydd ar waith yn sicrhau eglurder, atebolrwydd a chydlynedd strategol wrth gyflawni'r blaenoriaethau yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol. Rhydd strwythur ar gyfer monitro cynnydd yn effeithiol. Trwy gydol y flwyddyn, bydd adroddiadau yn ymwneud â'n ffrydiau blaenoriaeth yn y Cynllun Busnes yn cael eu bwydo drwy ein grwpiau llywodraethu. Adroddir am y cynnydd yn erbyn y cynllun busnes rhanbarthol bob chwarter, i'r Cyd-bwyllgor.

Mae rôl benodol yr Awdurdodau Lleol a'r gwasanaeth gwella ysgolion rhanbarthol mewn gwella ysgolion yn amlwg ac yn glir i'r holl randdeiliaid, ac maent yn cael eu dwyn i gyfrif yn effeithiol gan weithdrefnau craffu lleol.

Mae bron pob ysgol ar drac i gyflawni'r camau a osodir allan yn 'Y Daith i 2022' (Cwricwlwm i Gymru). Mae cymorth penodol mewn lle i'r ychydig iawn o ysgolion nad ydynt ar drac. Mae bron pob ysgol uwchradd ar drac i gyflwyno'r cwricwlwm newydd i Flynyddoedd 7 ac 8 o fis Medi 2023.

Mae pandemig Covid-19 wedi dangos i ni bod newid, er gwell, yn bosibl hyd yn oed dan yr amgylchiadau mwyaf heriol. Yn ystod COVID-19, mae ysgolion ar draws y rhanbarth wedi bod yn darparu profiadau dysgu ac addysgu ystyrlon trwy ddull dysgu cyfunol creadigol. Yn ddi-os mae'r pandemig wedi arwain at fwy o ffocws ar lesiant a buddsoddi sylweddol mewn dysgu ac addysgu. Mae ansawdd yr addysgu'n gyffredinol gadarn ar draws y rhan fwyaf o ysgolion ym mhob sector, ac mae gweithredu pwrpasol yn digwydd i fynd i'r afael â meysydd sy'n achosi pryder a lleihau amrywiad mewn ysgol. Mae'r Awdurdodau Lleol, mewn partneriaeth efo GwE, wedi bod yn gweithredu'n gadarnhaol i gefnogi arweinwyr ac athrawon i wella ansawdd y dysgu a'r addysgu cyn, yn ystod ac yn dilyn cyfnod Covid-19.

Mae sicrhau dilyniant i swydd Pennaeth, ac yn enwedig mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg, wedi bod ac yn parhau i fod yn her. Mae GwE yn darparu arlwy gyfoethog o ddysgu proffesiynol i ddatblygu arweinyddiaeth ar bob lefel, ynghyd â chymorth pwrpasol ac wedi'i dargedu i ysgolion yn ôl yr angen, yn enwedig yr ysgolion hynny sy'n destun pryder. Ar ben hynny, mae trefniadau cadarn ar waith ar draws y rhanbarth ble mae arweinwyr ysgolion yn cydweithio i gefnogi'r naill a'r llall mewn clystyrau cynradd a chynghreiriau uwchradd ac yn cymryd perchenogaeth a chyfrifoldeb cynyddol am daith welliant ei gilydd.

Mae mwy o ffocws ar helpu ysgolion i wella ansawdd a chysondeb arweinyddiaeth ac addysgeg wedi arwain at well safonau ar draws y rhan fwyaf o ysgolion. Mae angen cyflymu'r gwelliant ymhellach mewn rhai ysgolion, ac eir i'r afael â hyn trwy gynllun cymorth ysgolion unigol. Yn gyffredinol, mae'r ysgolion yn gwneud defnydd mwy deallus o ddata, ynghyd â gwybodaeth am ddysgu, dysgu ac asesu, i werthuso safonau ac adnabod blaenoriaethau ar gyfer gwelliant pellach, ond cydnabyddir bod angen cryfhau'r prosesau hyn ymhellach er mwyn sicrhau mwy o ffocws ar gynnydd dysgwyr mewn rhai ysgolion. Mae'r rhan fwyaf o ysgolion yn cyflwyno'n effeithiol rhaglenni tracio ac ymyrraeth i fynd i'r afael â thanberfformio ac amrywiad. Mewn ychydig o ysgolion, mae angen cryfhau a mireinio'r dulliau hyn ymhellach.

Mae gan GwE a'r Awdurdodau Lleol brotocolau clir yn eu lle i adnabod Ysgolion sy'n peri pryder. Mae hyn eu galluogi i ymateb yn brydlon a chadarn i ysgolion sy'n destun pryder. Ceir enghreifftiau penodol ble mae dwysau'r her a'r cymorth ochr yn ochr â gweithredu cadarn ac amserol wedi arwain yn uniongyrchol at

newidiadau mewn uwch arweinyddiaeth. Ceir tystiolaeth gref bod prosesau a gweithredu GwE a'r Awdurdodau Lleol i gefnogi ysgolion sy'n destun pryder yn cael effaith ar ansawdd arweinyddiaeth ac addysgeg, ac yn arwain at well safonau yn yr ysgolion hynny. Mewn rhai o ysgolion, mae angen cyflymu'r gwelliant ymhellach.

Mae cynnwys yr adroddiad blynyddol yn dal cynnydd yn erbyn ein blaenoriaethau a'n hamcanion strategol ar gyfer 2022-2023, gan werthuso effaith yn erbyn camau gweithredu a'r deilliannau ar gyfer y flwyddyn gyfan:

1. Cwricwlwm ac Asesu - Cefnogi cwricwlwm cenedlaethol ble mae tegwch a rhagoriaeth yn ganolog ac yn gosod safonau uchel i bob dysgwr
2. Datblygu proffesiwn addysg o safon uchel - gwella'r dysgu a'r addysgu yn ein hysgolion
3. Arweinyddiaeth - cefnogi arweinwyr ysbrydoledig sy'n cydweithio i godi safonau. Mae hyn yn cynnwys arweinyddiaeth i'r dyfodol a rhwydweithiau proffesiynol
4. Ysgolion cryf a chynhwysol sy'n ymroi i ragoriaeth, tegwch a llesiant
5. Cefnogi system sy'n hunan wella - cefnogi system ble mae gan y proffesiwn addysg y sgiliau, y gallu a'r cynhwysedd i ddysgu a gwella eu harferion yn gyson
6. Busnes - sicrhau bod gan GwE drefn lywodraethu gref a chefnogaeth fusnes a gweithredol effeithiol sy'n rhoi gwerth am arian.

Nodwyd y meysydd a ganlyn fel blaenoriaethau allweddol ar gyfer datblygiad a gwelliant pellach, ac maent wedi'u cynnwys yn ein Cynllun Busnes ar gyfer 2023-2024:

- parhau i gryfhau arweinyddiaeth ar bob lefel gyda ffocws penodol ar wella hunan arfarnu a phrosesau cynllunio gwelliant ymhellach.
- datblygu ymhellach gapasiti uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i arwain dysgu ac addysgu yn effeithiol
- cryfhau ymhellach brosesau atebolrwydd ar draws ysgolion er mwyn sicrhau ymyraethau grymus ac amserol i fynd i'r afael â thanberfformio
- gofalu bod arweinwyr uwchradd yn cymryd rhan weithredol mewn cydweithio cymheiriol ac adolygu gan gymheiriaid
- cryfhau systemau ar gyfer gwerthuso effaith strategaethau gwelliant ar safonau a chynnydd dysgwyr
- cryfhau ymhellach ansawdd addysgu ac asesu i leihau amrywiad o fewn ac ar draws ysgolion
- cryfhau ymhellach ansawdd y ddarpariaeth ar gyfer datblygu sgiliau dysgwyr
- gofalu bod ysgolion yn gweithredu dulliau grymus i gefnogi dysgwyr sy'n fregus i ddysgu
- datblygu ymhellach raglenni tracio ac ymyrraeth i fynd i'r afael â thanberfformio ac amrywiad mewn ysgolion, ac yn enwedig yng nghyd-destun dysgwyr bregus.
- gofalu bod pob ysgol uwchradd yn cyflwyno'r cwricwlwm newydd yn llwyddiannus i Flynyddoedd 7 ac 8 o fis Medi 2023
- gofalu bod ysgolion yn darparu tegwch i bob dysgwr, a bod ganddynt amgylchedd dysgu cynhwysol i gefnogi'r rheiny sy'n fregus i ddysgu
- datblygu ymhellach y ddarpariaeth mewn ysgolion uwchradd i sicrhau cynnig ystyrlon a phwrpasol i'r ystod gallu yng nghyfnod allweddol 4
- sicrhau bod pob clwstwr cynradd/uwchradd yn gweithredu cynlluniau pontio effeithiol.
- gofalu bod yr ysgolion sydd yn dal mewn categori statudol yn dangos fwy o gyflymder mewn gwelliannau, a gwelliannau clir yn ansawdd y dysgu a'r addysgu ac yn ansawdd yr arweinyddiaeth ar draws yr ysgol.

Yn ogystal â'r Adroddiad Blynyddol Rhanbarthol, bydd pob Awdurdod Lleol yn derbyn adroddiad manwl yn rhoi trosolwg lleol penodol, gan nodi'r cynnydd yn erbyn pum maes allweddol yn ogystal â nodi'r camau nesaf ar y llwybr gwella:

- Maes Allweddol 1 – Gwella Arweinyddiaeth
- Maes Allweddol 2 – Gwella Addysgu a Dysgu
- Maes Allweddol 3 – Cwricwlwm a Darpariaeth
- Maes Allweddol 4 – Cynnydd a Safonau Dysgwyr
- Maes Allweddol 5 – Cefnogaeth a Her i Ysgolion sy'n Peri Pryder

2. CYFLWYNIAD A CHYD-DESTUN

Mae'r chwe awdurdod lleol a GwE wedi cydymdrechu a gweithredu ar y cyd i gefnogi ysgolion trwy gydol pandemig Covid-19. Un o brif gryfderau'r gwaith ar draws gogledd Cymru fu'r negeseuon clir a chyson gan y chwe awdurdod lleol trwy eu deilyddion portffolio addysg gwleidyddol a'r cyfarwyddwyr sy'n gweithio gyda GwE er sicrhau un neges gyffredin i ysgolion gogledd Cymru. Nid arweinwyr a staff ysgolion yn unig sydd wedi croesawu'r negeseuon cyson hyn, ond fe'u croesawyd hefyd gan undebau athrawon, sydd oll wedi gwerthfawrogi'r eglurder a'r gefnogaeth i'w haelodau.

Mae Awdurdodau Lleol a staff GwE wedi addasu eu gwaith yn briodol at ddibenion gwahanol dros y blynyddoedd diwethaf i barhau i ddarparu gwasanaethau effeithiol a chymorth i'w holl gymunedau o ysgolion yn ystod pandemig Covid-19. Mae'r gwasanaeth rhanbarthol wedi ailgyfeirio egni ac adnoddau sawl tro yn ystod y cyfnod hwn er mwyn ceisio bodloni anghenion ysgolion, Awdurdod Lleol a rhanddeiliaid. Mae'r gallu i fod yn hyblyg, addasu, a chydweithio'n effeithiol mewn gwahanol dimau, a hynny ar draws sectorau yn aml, wedi cael effaith sylweddol ar ymddygiad y sefydliad. Wrth wraidd yr ailgyfeirio oedd yr angen i sicrhau lles arweinwyr ysgolion, eu staff a'u dysgwyr. Wrth wneud penderfyniadau yn ystod y cyfnod hwn, roedd llais rhanddeiliaid o'r pwys mwyaf, gan sicrhau felly y gallai'r gwasanaeth gyfeirio'n gywir y lefel briodol o gefnogaeth i ble'r oedd ei hangen fwyaf.

Mae GwE a'r Awdurdodau Lleol yn adnabod eu hysgolion a'u lleoliadau yn dda, ac yn darparu her gadarn a phriodol yn ogystal â chefnogaeth ac ymyrraeth effeithiol ar eu cyfer. Mae strategaethau, polisïau a phrosesau eglur iawn ar waith ar gyfer gwella ysgolion ac a ddeallir gan yr holl randdeiliaid. Mae perthynas weithio gref rhwng yr Awdurdodau Lleol a GwE. Mae gweithdrefnau grymus ar waith i osod cyfeiriad a dwyn y gwasanaeth rhanbarthol i gyfrif. Mae rolau penodol yr Awdurdodau Lleol a'r gwasanaeth gwella ysgolion rhanbarthol mewn gwella ysgolion yn amlwg ac yn glir i'r holl randdeiliaid, ac maent yn cael eu dwyn i gyfrif yn effeithiol trwy weithdrefnau craffu lleol.

Mae'r gwasanaeth rhanbarthol yn gwerthuso ei waith yn rheolaidd ac yn defnyddio data a gwybodaeth ansoddol yn effeithiol i sicrhau bod meysydd ar gyfer gwelliant yn cael eu hadnabod yn gyflym, ac yn cael sylw cadarn drwy gyfrwng cynllunio busnes manwl. Mae proses glir ac effeithiol i sicrhau bod y gwasanaeth rhanbarthol yn cyrraedd blaenoriaethau a thargedau corfforaethol yr Awdurdodau Lleol.

Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn rhaglen ddiwygio sylweddol, gyda dysgu ac addysgu effeithiol a chyflawni'r Pedwar Diben yn ganolog i'w llwyddiant. Mae GwE wedi gofalu bod pob cymorth cwricwlwm yn cyd-fynd â disgywiliadau ac egwyddorion Y Daith i 2022, Llywodraeth Cymru. Yn unol â gweithredu'r Cwricwlwm newydd i Gymru ym mis Medi 2022, darparwyd cymorth i ysgolion a lleoliadau cynradd fodloni'r gofynion statudol

newydd o fewn yr amserlen ddisgwyliedig. Mae cymorth i leoliadau uwchradd ac ysgolion arbennig baratoi at weithredu'r cwricwlwm newydd gyda Blynyddoedd 7 ac 8 ym mis Medi 2023 yn parhau. Mae'n hanfodol bod gwaith diwygio'r cwricwlwm, ac yn enwedig y cyswllt uniongyrchol rhwng ysgolion cynradd ac uwchradd, yn parhau er mwyn cefnogi efo cyfnod pontio dysgwyr. I hwyluso'r ddeialog broffesiynol hon mae GwE yn parhau i ddarparu rhwydweithiau Cwricwlwm i Gymru lleol a rhanbarthol. Mae ysgolion yn datblygu ac yn rhannu arfer effeithiol wrth ddadbacio potensial y chwe Maes Dysgu a Phrofiad (MDaPh) a dyluniad cwricwlwm ysgol gyfan ac asesu, a hynny dan arweiniad ac adborth rheolaidd gan yr Athro Graham Donaldson.

Mae cynnwys yr adroddiad blynyddol yn dal cynnydd yn erbyn ein blaenoriaethau a'n hamcanion strategol ar gyfer 2022-2023, gan werthuso effaith yn erbyn camau gweithredu a'r deilliannau ar gyfer y flwyddyn gyfan:

1. Cwricwlwm ac Asesu - Cefnogi cwricwlwm cenedlaethol ble mae tegwch a rhagoriaeth yn ganolog ac yn gosod safonau uchel i bob dysgwr
2. Datblygu proffesiwn addysg o safon uchel - gwella'r dysgu a'r addysgu yn ein hysgolion
3. Arweinyddiaeth - cefnogi arweinwyr ysbrydoledig sy'n cydweithio i godi safonau. Mae hyn yn cynnwys arweinyddiaeth i'r dyfodol a rhwydweithiau proffesiynol
4. Ysgolion cryf a chynhwysol sy'n ymroi i ragoriaeth, tegwch a llesiant
5. Cefnogi system sy'n hunan wella - cefnogi system ble mae gan y proffesiwn addysg y sgiliau, y gallu a'r cynhwysedd i ddysgu a gwella eu harferion yn gyson
6. Busnes - sicrhau bod gan GwE drefn lywodraethu gref a chefnogaeth fusnes a gweithredol effeithiol sy'n rhoi gwerth am arian.

Mae'r adroddiad hefyd yn amlinellu'r meysydd a adnabuwyd fel blaenoriaethau allweddol ar gyfer datblygiad a gwelliant pellach, sydd wedi'u cynnwys yn ein Cynllun Busnes ar gyfer 2023-2024.

3. CWRICWLWM AC ASESU

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, yr ymgysylltu a'r effaith

O ganlyniad i gydweithio ac ymwneud effeithiol rhwng yr AauLI, GwE ac ysgolion:

- mae pob ysgol yn gweithredu cynlluniau i gyflawni pedwar diben y cwricwlwm newydd.
- mae pob ysgol yn datblygu cwricwlwm cytbwys i fodloni anghenion eu dysgwyr, gan gynnwys y rhai mwy abl.
- mae pob clwstwr yn gweithredu cynlluniau pontio.
- mae pob ysgol yn rhan o gydweithio cymheiriol o fewn ac ar draws sectorau.
- bydd pob ysgol uwchradd ar drac i fodloni'r gofynion statudol pan fyddant yn cyflwyno eu Cwricwlwm i Gymru ym mis Medi 2023.

AMCAN 1: CWRICWLWM AC ASESU

Cefnogi cwricwlwm cenedlaethol ble mae tegwch a rhagoriaeth yn ganolog ac sydd yn gosod safonau uchel i bob dysgwr.

CONTINWWW ADDYSG 3 I 16

Cymorth i ysgolion wrth iddynt ddechrau gweithredu'r Cwricwlwm i Gymru, gyda phwyslais cryf ar y 12 egwyddor addysgegol, arferion yn seiliedig ar dystiolaeth ac ymchwil weithredu.

Datblygu asesu ffurfiannol ymhellach.

Mae prosiect Ymchwil Weithredu Asesu Ffurfiannol GwE [dan arweiniad Shirley Clarke] wedi bod yn un o gonglfeini'r rhaglen dysgu proffesiynol er mis Tachwedd 2017 gydag ysgolion ynghlwm wrth y prosiect fel rhan o garfan haen 3. Mae gwerthusiad effaith wedi canfod:

- effaith gadarnhaol ar ansawdd yr addysgu mewn dosbarthiadau, ar safonau cyrhaeddiad, ar les disgyblion, eu hagweddau at ddysgu a'u datblygiad fel dysgwyr annibynnol.
- athrawon wedi dyfnhau dealltwriaeth o addysgeg effeithiol, a hynny ar sail ymchwil lleol a rhyngwladol eang a chyfredol. Maent hefyd wedi datblygu'n arweinwyr addysgu yn eu hysgolion a'r tu hwnt.
- athrawon wedi ymgymryd ag ymchwil weithredu yn eu hysgolion, ac wedi cydweithio'n broffesiynol ac arloesi'n hyderus. O ganlyniad, mae'r ysgolion sy'n rhan o'r prosiect yn datblygu'n dda fel sefydliadau sy'n dysgu.
- ffocws cryfach ar addysgeg effeithiol mewn cydweithio clwstwr.
- cyfraniad pendant at wella parodrwydd ysgolion a'u paratodau at gyflwyno'r cwricwlwm newydd e.e. ffocws cynyddol ar y pedwar diben, y 12 egwyddor addysgegol, ysgolion fel sefydliadau sy'n dysgu, y safonau proffesiynol i arweinwyr ac athrawon, dibenion asesu ac egwyddorion cynllunio.
- ysgolion wedi gwneud defnydd da ac effeithiol o egwyddorion a strategaethau asesu ffurfiannol mewn dysgu o bell a dysgu cyfunol.
- rhieni wedi dod i ddeall mwy am asesu ffurfiannol wrth gefnogi eu plant gartref, e.e., pwerau dysgu, deilliannau dysgu, meini prawf llwyddiant ac adborth llafar.

Yn ystod cynhadledd GwE i Benaethiaid ar 22/09/2022 -'Arweinyddiaeth sy'n Ysbrydoli' - roedd gweithdai gan YCG yn cynnwys dau gyda phwyslais ar addysgeg: 'Asesu Ffurfiannol ar draws y continwmm - dyfnhau'r gwreiddiau' a 'Cynllunio ar gyfer yr Egwyddorion Cynnydd gan ddefnyddio strategaethau Tacsonomeg SOLO'. Cafodd yr ysgolion hynny a fynychodd y gweithdai gyfle i adolygu arferion asesu ffurfiannol yn sgil ymchwil diweddar a negeseuon a rannwyd. Cawsant ddealltwriaeth hefyd o dacsonomeg SOLO a'i potensial ar gyfer addysgu a chynnydd dysgwr. Mae adnoddau ar gael i holl ysgolion y rhanbarth i ddatblygu arferion ymhellach.

Cefnogi cydweithredu ar draws sectorau i sicrhau cysondeb mewn arferion addysgu effeithiol i gefnogi cyfnodau pontio dysgwyr

Pontio

Mae ysgolion a chlystyrau ar draws y rhanbarth, yn ogystal ag athrawon AGA, wedi'u huwchsgilio mewn ffyrdd all gefnogi efo pontio llwyddiannus. Mae clystyrau yn parhau i ddatblygu trefniadau newydd ar gyfer cydweithio clwstwr i helpu efo dilyniant 3-16.

Fe wnaeth cynrychiolwyr clystyrau a swyddogion ALL fynychu dau weithdy dysgu proffesiynol 'Pontio GwE' gyda ffocws ar bontio llwyddiannus, yn unol â'r Cwricwlwm i Gymru (CiG) ac arferion rhanbarthol llwyddiannus. Cynlluniodd bob clwstwr eu camau nesaf ar y cyd er mwyn gwella cynnydd dysgwyr ar hyd y continwmm dysgu. Roedd y dysgu proffesiynol hwn yn ategu cynhadledd ddeuddydd ranbarthol a oedd yn cynnwys diweddariadau gan Estyn, Llywodraeth Cymru ac arbenigwyr addysgol er mwyn gosod allan ddull cyffredin o wella ysgolion. O ganlyniad, mae pob dalgylch cynradd wedi dechrau creu cynllun gweithredu a phrosiectau newydd ar y cyd yng nghyd-destun pontio, er mwyn cynllunio ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm a dull cyson o ran cynnydd. Rhannwyd negeseuon allweddol o'r gweithdai ag YCG ac ysgolion, gan gynnwys canllawiau ar gynllunio pontio. Y cam nesaf yw rhoi sylw i sicrhau deialog broffesiynol ar draws clystyrau.

Mae cydweithio clwstwr yn fwy cadarn yn gyffredinol, yn enwedig rhwng sectorau ac ar amrywiol lefelau, gan gynnwys penaethiaid, uwch arweinwyr ac athrawon - mae hyn yn cynnwys cysylltiadau a atgyfnerthwyd

drwy'r Bartneriaeth Ysgolion.

Mae YCG yn parhau i helpu pob clwstwr i ddatblygu eu dulliau pontio eleni. Mae hyn wedi arwain at well cysondeb yn ansawdd cynllunio cwricwlwm o fewn ac ar draws ysgolion.

Prosiect Pontio Addysgeg Rhanbarthol

Mae un ysgol uwchradd ac un ysgol gynradd arweiniol o 12 clwstwr ar draws y rhanbarth wedi mynegi diddordeb mewn cymryd rhan yn y prosiect ymchwil weithredu rhanbarthol ar bontio addysgeg, a lansiwyd yn ystod gweithdy Pontio GwE ar 07/10/22. Cynhaliwyd cyfarfod lansio i'r 24 ysgol a'u YCG ar 12/12/2022. Cychwynnodd yr ymchwil weithredu yn nhymor y gwanwyn 2023. Trefnwyd cyfarfodydd adolygu prosiect i ysgolion ac YCG er mwyn trafod a rhannu camau gweithredu ac effaith. Trefnwyd cyfarfodydd adolygu bob hanner tymor hyd at ddiwedd y flwyddyn galendr.

O ran effaith, mae ffocws addysgegol clir i bob un o'r gwahanol brosiectau ymchwil yn y 12 clwstwr, ac maent yn cael eu rhoi ar waith yn effeithiol. Mae cyfarfodydd adolygu yn sicrhau bod arferion cadarn, ffynonellau ymchwil, gwybodaeth a phrofiadau yn cael eu rhannu'n effeithiol. Mae pob ysgol brosiect yn gwbl ymwybodol o ffocws ymchwil ac arferion llwyddiannus y naill a'r llall, ac maent yn cydweithio. Mae'r adborth yn gadarnhaol iawn, ac mae ysgolion ac YCG yn teimlo wedi'u hysbrydoli a'u bod yn cael cefnogaeth dda.

Sicrhau cymorth i ysgolion wrth iddynt ddechrau gweithredu'r Cwricwlwm i Gymru, gyda phwyslais cryf ar y 12 egwyddor addysgegol, arferion yn seiliedig ar dystiolaeth ac ymchwil weithredu.

Datblygu dealltwriaeth ymarferwyr o sut i roi theori y 12 egwyddor addysgegol ar waith yn y dosbarth.

Mae'r gwasanaeth rhanbarthol wedi rhoi pwyslais cryf ar ddatblygu addysgeg fel rhan o'r cymorth ar gyfer datblygu'r Cwricwlwm i Gymru.

Mae arweiniad manwl wedi'i gyflwyno i gefnogi ysgolion gyda'u paratoadau at gyflwyno'r cwricwlwm newydd. Mae'r pwyslais ar addysgeg a'r 12 egwyddor yn ganolog i'r gwaith hwn. Er Medi 2021, mae'r gwasanaeth a chynrychiolwyr o'r ysgolion wedi bod yn gweithio'n effeithiol gyda'r Athro Graham Donaldson i geisio dyfnhau dealltwriaeth o'r Fframwaith Cwricwlwm i Gymru. Fel rhan o'r gwaith hwn, hyrwyddwyd cydweithio llwyddiannus sy'n golygu bod athrawon wedi gallu cyd-gynllunio enghreifftiau a modelau i'w rhannu ar draws ysgolion.

Pecyn cymorth rhanbarthol i'r grŵp oedran 3-8

Darparwyd rhwydweithiau rhanbarthol ar gyfer ymarferwyr ac YCG, i rannu canllawiau ar Galluogi Dysgu (cyfnod dysgu yn arwain at Gam Cynnydd 1) ac astudiaethau achos gan ysgolion o bob ALL sy'n rhan o brosiectau GwE ar sail ymchwil, sef Gwaith Coed a 'Communication Friendly Spaces Approach'. Bu ymarferwyr yn trafod sut yr aethant ati i fyfyrion ac adolygu eu hamgylcheddau dysgu, eu profiadau a'u cynllunio ar gyfer sgiliau, y tu mewn a'r tu allan, ac effaith eu darpariaeth ar ddysgwyr, yn unol â chanllawiau Galluogi Dysgu a chanllawiau MDAph. Rhoddwyd cyflwyniadau ac astudiaethau achos ar Ganolfan Cefnogaeth GwE fel bod modd i bob ysgol yn y rhanbarth fynd atynt. Mae hyn yn datblygu dealltwriaeth ymarferwyr o gynnydd ar draws llwybrau datblygu Galluogi Dysgu at ddiwedd CC2 ym mhob MDAph, a'r sgiliau trawsgwricwlaidd a'r sgiliau cyfannol. Mae'r cymorth hefyd yn gwella'u dealltwriaeth o egwyddorion ac addysgeg Dysgu Sylfaen ac yn cael effaith gadarnhaol ar ansawdd y ddarpariaeth a chynnydd dysgwyr.

Cynhaliwyd gweithdai rhanbarthol i athrawon a chymorthyddion dysgu sy'n newydd i'r grŵp oedran 3-8, yn canolbwyntio ar egwyddorion Galluogi Dysgu, MDAph ac addysgeg effeithiol yn y grŵp oedran hwn. Mae

gan ymarferwyr sydd wedi mynychu gweithdai a chyfarfodydd rhwydwaith adnabyddiaeth a dealltwriaeth gadarn o'r tri galluogwr dysgu o fewn Galluogi Dysgu, yr addysgeg a'r cwricwlwm i'w trosglwyddo yn arferion dosbarth.

Cynhaliwyd gweithdai Gwyddoniaeth a Thechnoleg rhanbarthol i athrawon a chymorthyddion dysgu. Mae pob ymarferydd wedi'i uwchsgilio, a'i wybodaeth a'i ddealltwriaeth o FDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg, y Llwybrau Dysgu (yn enwedig Archwilio), y sgiliau trawsgwricwlaidd a'r sgiliau cyfannol wedi'u dyfnhau. Mae ymarferwyr yn fwy hyderus wrth gynllunio datblygiad mewn MDaPh a'r sgiliau trawsgwricwlaidd o'r Llwybrau Datblygu i'r MDaPh, a hynny o fewn addysgeg ddatblygiadol addas.

Cyflwynwyd hyfforddiant pwrpasol i ysgolion unigol a chlystyrau ar agweddau penodol ar y Cwricwlwm e.e. darllen cynnar ac uwch sgiliau darllen, dysgu gwreiddiol a phwrpasol, rôl yr oedolyn, rhifedd, cynllunio a dysgu yn yr awyr agored. Mae ymarferwyr sydd yn rhaeadru gwybodaeth ac yn arwain hyfforddiant clwstwr yn rhannu arfer dda ac effaith y prosiect ymchwil weithredu.

Er 2019, mae'r cynnig proffesiynol yn cynnwys ymarferwyr BI3 er mwyn adeiladu ar rai o egwyddorion Dysgu Sylfaen yn CA2 fel paratoad ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru. Bu i'r cynnig proffesiynol barhau drwy gydol y cyfnod clo gyda'r ddarpariaeth yn cael ei chynllunio i dargedu'r agweddau hynny y bu i ysgolion eu hadnabod fel rhai a oedd angen eu blaenoriaethu yn sgil Covid-19, e.e. sgiliau cyfathrebu disgyblion ac iechyd a lles. Roedd y ffocws ar ddatblygu'r sgiliau hyn o fewn addysgeg ddatblygiadol addas. Mae tystiolaeth o effaith y rhaglen gefnogaeth hon yn cynnwys:

- dyfnhau dealltwriaeth ymarferwyr o sut y mae'r egwyddorion addysgegol (gan gynnwys 12 egwyddor CiG) yn cysylltu â'i gilydd i greu profiadau dysgu cynhyrchiol ac effeithiol.
- mae ymarferwyr yn defnyddio ystod o dulliau addysgegol sy'n briodol i ddatblygiad ac sydd yn ymateb i anghenion dysgwyr (gan gynnwys sgiliau emosiynol a chymdeithasol).
- ymarferwyr yn creu cysylltiadau trawsgwricwlaidd effeithiol i ddarparu cwricwlwm eang a chytbwys, gan dynnu ar wybodaeth a phrofiadau blaenorol dysgwyr
- ymarferwyr yn ystyried nid yn unig yr amgylchedd dysgu ffisegol, ond hefyd yr hinsawdd emosiynol sy'n cefnogi dysgwyr i gyflawni eu potensial
- dyfnhau dealltwriaeth ymarferwyr o bwysigrwydd arsylwi yn eu hymarfer bob dydd er mwyn cael gwell dealltwriaeth o anghenion, sgiliau a chynnydd disgyblion; caniatáu i ymarferwyr ganfod y dulliau a ffafrir gan blant a phobl ifanc o ran dysgu, a'r modd gorau o ennyn eu diddordeb mewn dysgu; canfod y dysgwyr hynny sydd arnynt angen cymorth ychwanegol hwyrach i'w helpu i gyflawni eu potensial yn llawn.
- mae ymarferwyr yn deall bod arsylwadau effeithiol yn rhoi modd iddynt gynllunio darpariaeth sydd yn cefnogi ymrwymiad a mwynhad dysgwyr yn eu dysgu, yn ogystal â chynllunio ar gyfer eu helpu i symud i gam nesaf y dysgu
- ymarferwyr yn deall bod angen i asesu fod yn broses barhaus sydd wedi'i gwreiddio mewn arferion o ddydd i ddydd, mewn modd anweladwy o fewn y dysgu a'r addysgu.

Cymorth penodol i'r uwchradd

Cyflwynwyd hyfforddiant pwrpasol i ysgolion uwchradd ar gais, ar agweddau penodol ar addysgeg.

Cynhaliwyd hyfforddiant a gweithdai eleni ar: her i bawb, meini prawf llwyddiant ac amcanion dysgu, cwestiynu, gwahaniaethu, er enghraifft.

Cynhaliwyd gweminar fyw ar 20/03/23 i arweinwyr ac athrawon uwchradd ar strategaethau galw i gof ac adalw gyda phwyslais ar baratoi at arholiadau ym Mlynnyddoedd 10-13. Daeth llawer o ysgolion ar draws pob

awdurdod i'r weminar, ac mae mynediad at recordiad ac adnoddau.

Rhannwyd Adnodd ag ysgolion uwchradd i helpu dysgwyr i baratoi at arholiadau allanol. Mewn rhai achosion cyflwynwyd hwn gan Arweinwyr Craidd GwE. Mae'r adnodd yn rhoi sylw i strategaethau trefnu gwaith a dulliau adolygu yn seiliedig ar ymchwil.

Trwy'r ddarpariaeth a'r cymorth hwn mae gan ymarferwyr well dealltwriaeth o gynllunio ar gyfer cynydd trwy ddefnyddio strategaethau cwestiynu sydd wedi'u cynllunio, gan sicrhau y gall pawb ddysgu a bod y dysgu hwn yn cynnig her, yn ogystal â sicrhau dulliau ac adnoddau i helpu'r dysgu i 'sticio'. Mae ymarferwyr wedi defnyddio ystod o strategaethau a dulliau i helpu dysgwyr i ddod yn fwy annibynnol wrth adalw ac atgyfnerthu eu dysgu.

Mae ffocws cyson wedi bod hefyd ar gefnogi ysgolion i wella ansawdd y ddarpariaeth wahaniaethol ar draws yr ystod gallu. Mae sefydlu Rhwydwaith Cydlynwyr MATH uwchradd yn un enghraifft benodol o'r gwaith hwn. Mae arweiniad a chefnogaeth benodol wedi bod i feithrin gwell dealltwriaeth a hyder ymysg cydlynwyr i arwain ar y maes yn draws-ysgol ac i ddatblygu eu prosesau a'u systemau o ran adnabod, tracio a chefnogi'r grŵp penodol hwn o ddysgwyr. Cafwyd mewnbwn hefyd i sicrhau eu bod yn gwybod am ydatblygiadau cenedlaethol yn hyn o beth. Fel grŵp, maent wedi cydweithio i sicrhau dealltwriaeth gyffredin a sut i sicrhau lefel her briodol yn y cynllunio a hyrwyddo strategaethau adalw ac adolygu.

GWIREDDU'R CWRICWLWM [CWRICWLWM I GYMRU]

Dysgu Proffesiynol Cwricwlwm i Gymru (CiG)

Parheir i gynnal cyfres o sesiynau Dysgu Proffesiynol (DP) cenedlaethol ar-lein ar y Cwricwlwm i Gymru (CiG) i gefnogi arweinwyr ac athrawon gyda'u gwaith ar y CiG. Ceir lefelau ymgysylltu cadarnhaol gan ysgolion ar hyd a lled Cymru, gyda dros 668 o ymarferwyr yn mynychu a'r mwyafrif o'r rhain yn aelodau o UDA - mwy na 251 yn mynychu o ysgolion GwE. Yn ôl ffurflenni arfarnu'r rhaglen CiG, mae 100% o'r rheiny sydd wedi cwblhau ffurflenni arfarnu yn cytuno'n gryf, neu'n cytuno, eu bod yn fodlon gyda'r profiad dysgu. Mae nifer cynyddol o ysgolion ar draws rhanbarth GwE yn cyfrannu i'r cynnig Dysgu Proffesiynol cenedlaethol, ac fe'u defnyddir fel enghreifftiau o arfer dda sy'n dod i'r amlwg, gan ddangos sut maent yn deall ac yn dal yr effaith ar arferion mewn ysgolion.

Mae'r tîm trawsranbarthol yn cydweithio i gynllunio a darparu'r rhaglen genedlaethol i gynnwys enghreifftiau gan ysgolion a chyfleoedd i ysgolion drafod arferion ag ysgolion ar draws Cymru mewn sesiynau trafod. Mae recordiadau a'r adnoddau a rennir ar gael ar wefan drawsranbarthol sydd ar gael drwy HwB i bob ysgol ac ymarferydd yng Nghymru. Mae'r nifer cynyddol o 1027 yn ymweld â gwefan drawsranbarthol CiG (ar 2/3/23) yn dangos bod ymarferwyr yn gwylio'r recordiadau ac yn edrych ar y deunyddiau pan mae'n gyfleus iddynt - ceir enghreifftiau o ddefnyddio hyn mewn cyfarfodydd ysgol gyfan ac ar lefel staff unigol.

Mae staff GwE yn parhau i weithio mewn timau i lunio pecynnau cefnogi fel rhan o'r rhaglen DP ranbarthol. Ym mis Ionawr 2023, cafodd y cynnig dysgu proffesiynol trawsranbarthol hwn ei gymeradwyo gan yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol yng Nghymru, a nodwyd sawl cryfder allweddol, yn cynnwys:

- mae'r ddarpariaeth yn cyd-fynd â chyd-destun polisi Cymru ac yn helpu arweinwyr ar hyd a lled Cymru i gyflawni uchelgais Cenhadaeth ein Cenedl.
- mae'r ddarpariaeth yn genedlaethol ac yn cael ei chynnig yn ddwyieithog, gan ddarparu mynediad agored a phriodol i unigolion wedi'u targedu, gan wneud defnydd priodol o ddysgu cyfunol.

- cyflwynir y ddarpariaeth gan bersonél o safon uchel, sy'n briodol i'r gynulleidfa darged.
- ceir prosesau gweinyddu effeithlon ac effeithiol i gefnogi efo cyflwyno'r dysgu proffesiynol
- mae Astudiaethau Achos yn dangos gwell arferion arweinyddol, sy'n arwain at well deilliannau i blant a phobl ifanc.

Cynhaliwyd gweithdy llwyddiannus i ymarferwyr uwchradd ym mis Mawrth 2023 ble roedd GwE yn hwyluso ymarferwyr i rannu arferion a gwersi a ddysgwyd hyd yma wrth baratoi at y Cwricwlwm i Gymru (rhannu arferion 5 ysgol uwchradd sydd wedi dechrau gweithredu'r CiG ym mis Medi 2022). Daeth dros 80 i'r gweithdy o 44 o ysgolion uwchradd ac arbennig, gan gynnwys cynrychiolydd o Lywodraeth Cymru. Yn ôl ffurflenni arfarnu mae 100% yn cytuno'n gryf, neu'n cytuno, eu bod yn fodlon gyda'r profiad dysgu ac wedi cael gwybodaeth a sgiliau a fyddai yn eu helpu yn eu rôl.

Mae ceisiadau yn parhau am sesiynau DP penodol i ysgolion a chlystyrau, er mwyn cefnogi efo hyfforddiant staff a hyfforddiant ysgol gyfan, ac yn sgil diwrnod HMS ychwanegol yn nhymor yr haf 2023.

Mae Canolfan Cefnogaeth GwE yn parhau i gefnogi ysgolion i gael dysgu proffesiynol drwy gyfuniad o ddulliau. Caiff y sesiynau eu recordio ac mae'r rhain yn cynnwys enghreifftiau o ysgolion yn rhannu eu harferion. Yn ôl yr adborth, croesewir y rhain gan ysgolion, a chânt eu defnyddio i gefnogi trafodaethau proffesiynol yn yr ysgol. Yn ôl ffigurau mae mwy a mwy yn edrych ar ddeunyddiau cymorth - 9021 yn edrych ar adnoddau Cwricwlwm i Gymru cyfrwng Saesneg, a 8504 yn edrych ar yr adnoddau cyfrwng Cymraeg.

TIMAU MEYSYDD DYSGU A PHROFIAD [MDaPh]

Rhwydweithiau Cwricwlwm i Gymru

Mae'r gwasanaeth rhanbarthol wedi cefnogi arweinwyr yn effeithiol gyda'u paratodau at y Y Daith Ddiwygio a'r Cwricwlwm i Gymru, ac wedi bod yn hyblyg yn ei ddarpariaeth er mwyn bodloni amrywiol anghenion ysgolion yn ystod y pandemig. Mae strwythur yn y rhanbarth ar gyfer rhannu a thrafod arferion sy'n dod i'r amlwg o fewn y Cwricwlwm newydd i Gymru, sef y rhwydweithiau CiG lleol a rhanbarthol. Mae'r Rhwydweithiau yn rhannu ffrwyth eu llafur â'r holl ysgolion drwy Ganolfan Cefnogaeth GwE, gan ddarparu cyfle i ymarferwyr raeadru negeseuon rhanbarthol a rhannu arferion lleol. Dan arweiniad y rhwydweithiau, cynhaliwyd gweminarau effeithiol i arweinwyr ysgolion ar ddylunio cwricwlwm, asesu a chynnydd ac egwyddorion cynllunio. Mae ysgolion wedi nodi bod y cyflwyniadau wedi rhoi hwb i'w hyder i ddatblygu eu Dyluniad Cwricwlwm Lefel Uchel i gynnwys gweledigaeth, egwyddorion ac ymgorffori'r pedwar diben. Mae pob ysgol wedi defnyddio'r gweithdai hyn, trwy naill airecordiad byw neu drafodaethau diweddarach efo'r Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant Cyswllt. Yn dilyn y dysgu proffesiynol hwn mae pob ysgol gynradd wedi datblygu ac ymgorffori datganiadau gweledigaeth a rhesymeg newydd neu ddiwygiedig, sydd wedi helpu i sicrhau cysondeb wrth fynd i'r afael â'r cwricwlwm.

Mae gwerthuso a myfyrio ffurfiol wedi digwydd er mwyn llywio ffyrdd newydd o symud ymlaen gyda'r rhwydweithiau, i sicrhau bod y strwythur rhanbarthol yn parhau i gefnogi gwaith sydd yn esblygu ar y Cwricwlwm, a galluogi pob sector i gymryd rhan ar bob lefel. Rhennir yr adroddiad gwerthuso ffurfiol yn nhymor yr haf 2023, ond dyma'r prif effaith:

- mwy o ysgolion yn datblygu ac yn rhannu enghreifftiau o'u dulliau ysgol gyfan o ddylunio a chynllunio'r elfennau mandadol, gan gynnwys sgiliau trawsgwricwlaidd ac yn ystod gweithdai yn y Gynhadledd ranbarthol ym mis Medi 2022.
- mae athrawon ac arweinwyr yn adrodd am well gwybodaeth a dealltwriaeth o'r fframwaith CiG a'r elfennau sydd ynddo.
- mae'r holl ysgolion a'r lleoliadau cynradd wedi gallu bodloni'r gofynion statudol ar gyfer gweithredu'r

cwricwlwm newydd ym mis Medi 2022.

- arweiniad clir a hwyluso ysgolion i weld a rhannu enghreifftiau ymarferol o grynodedau/dyluniadau cwricwlwm arloesol a chreadigol - dywed ysgolion bod gweld yr ystod hwn o arferion wedi rhoi mwy o hyder iddynt ddatblygu eu prosesau eu hunain.

Yn ôl gwerthusiad ffurfiol o'r rhwydweithiau Cwricwlwm i Gymru mae bod yn aelod o'r rhwydweithiau wedi cael effaith, fel yn y tabl isod:

	AELODAU RHWYDWAITH RHANBARTHOL	AELODAU RHWYDWAITH LLEOL
Gwell gwybodaeth a dealltwriaeth o ethos Cwricwlwm i Gymru	92%	69%
Gwell dealltwriaeth o'u MDAph	75%	65%
Mwy o hyder i arwain gwaith y rhwydweithiau yn eu hysgolion	81%	58%
Mwy o hyder i arwain gwaith y rhwydweithiau gydag ysgolion eraill	76%	41%
Gwell ymwybyddiaeth o'r sectorau eraill e.e. cynradd, uwchradd, arbennig, UCD	78%	63%
Gwell dealltwriaeth o'r continwmm dysgu 3 i 16	84%	61%
Mae gwaith y rhwydweithiau wedi cael effaith gadarnhaol ar eu harferion dosbarth	76%	56%

Mae arferion llwyddiannus yng ngwaith y rhwydweithiau rhanbarthol i'w gweld mewn mwy o ysgolion yn rhannu arferion sy'n dod i'r amlwg mewn:

- dylunio cwricwlwm
- gwerthuso treialu cychwynnol
- dadbacio'r Datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig
- datblygu gweledigaeth a rennir
- datblygu dealltwriaeth gyffredin o gynnydd a phrosesau asesu

Mae ymgysylltiad uchel wedi sicrhau bod ysgolion cynradd yn fwy hyderus i weithredu'r Cwricwlwm i Gymru. Cryfhawyd cydweithio cynradd/uwchradd yn sylweddol ac mae themâu trawsliniol Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu wedi dod i'r amlwg - Amser, Technoleg, Ymddiriedaeth a Meddwl Gyda'n Gilydd. Mae cyflwyniadau Dysgu Proffesiynol i uwch arweinwyr wedi'u rhoadru i athrawon a chymorthyddion dysgu mewn cyfarfodydd staff ac/neu HMS penodol, sy'n golygu bod gan yr holl staff bellach ddealltwriaeth well o'r fframwaith. Daeth ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid ehangach yn amlwg, er mwyn cydweithio i ddatblygu gweledigaeth a rennir. Defnyddir yr adnoddau a gyflwynwyd yn y sesiynau i arweinwyr yn

effeithiol, er mwyn parhau efo'r trafodaethau a dyfnhau dealltwriaeth yn yr ysgol.

4. DATBLYGU PROFFESIWN ADDYSG O SAFON UCHEL

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, yr ymgysylltu a'r effaith

Oherwydd y pwyslais cynyddol ar gymorth ac arweiniad i wella dysgu ac addysgu trwy gymryd rhan yn rhaglen ymchwil Asesu ar gyfer Dysgu [AagD] Shirley Clarke, rhwydweithiau i arweinwyr dysgu ac addysgu (Amcan 1), rhwydweithiau pynciau craidd a gwaith 'tîm o amgylch yr ysgol' gydag ysgolion sy'n destun pryder:

- mae bron pob ysgol yn dangos gwelliannau mewn agweddau penodol ar addysgeg. Fodd bynnag, mewn ychydig o ysgolion, mae angen rhoi sylw i gyflymder a graddau'r gwelliannau hyn.
- mae bron pob ysgol yn gweithredu'n briodol i gryfhau addysgeg ymhellach a chodi safonau.
- mae cymorth ar gyfer addysgeg mewn pynciau penodol, sydd wedi'i dargedu ac o ansawdd uchel, yn gwella safonau dysgu ac addysgu mewn sawl pwnc, Saesneg a mathemateg yn benodol, ac yn gwella dyfnder ac ehangder dealltwriaeth.
- mae gan bron pob ysgol ymyraethau llythrennedd a rhifedd priodol mewn lle, ac yn gallu dangos y cynnydd a wna grwpiau o ddisgyblion.

AMCAN 2: DATBLYGU PROFFESIWN ADDYSG O SAFON UCHEL

Gwella'r dysgu a'r addysgu yn ein hysgolion

IEITHOEDD TRAMOR MODERN (ITM)

Cefnogi ysgolion cynradd ac uwchradd gyda chynllunio ar gyfer CiG

Mae'r Tîm Dyfodol Byd-eang yn parhau i gynllunio a darparu cymorth i ysgolion. Mae dros 200 o ysgolion cynradd wedi cael cymorth ac wedi ymwneud â'r amrywiol rwydweithiau. Mae hyn wedi arwain at wella dealltwriaeth o nodau a disgwyliadau Ieithoedd Rhyngwladol (IRh) yn y sector cynradd, yn unol â fframwaith a chanllawiau CiG. Mae ymarferwyr yn datblygu dealltwriaeth o ddisgrifiadau dysgu ac mae ysgolion yn datblygu ac yn mireinio'r ddarpariaeth IR fwyaf priodol (dylunio a chynllunio'r cwricwlwm) yn unol â gweledigaeth yr ysgol, gan gynnwys corffori IRh ar draws y MDaPh.

Cyflwynwyd sesiynau i roi sylw i elfennau gorfodol y CiG a mireinio'r gwaith cynllunio mewn IRh yn yr uwchradd. Mae hyn wedi gwella dealltwriaeth o elfennau gorfodol a statudol fframwaith CiG. Adolygwyd y cymorth a'r dysgu proffesiynol a'u mireinio i weddu i anghenion a blaenoriaethau ysgolion ac ymarferwyr. Darperir cymorth unigryw ar gais ysgolion.

Darperir cyfleoedd am ddysgu proffesiynol, adnoddau, arbenigedd a rhannu arferion da.

Cyflwynwyd sesiynau hyfforddiant gyda siaradwyr gwadd i ymateb i addysgeg a methodoleg IRh yn y cynradd. Roedd Trafod Addysgeg, Power Language, Institut Francais a Cerdd Iaith yn rhai o'r rhain. Roedd cyfanswm o 97 ysgol gynradd/110 o athrawon yn rhan o hyn. Cafwyd adborth ac ymwneud calonogol iawn gyda'r ymarferwyr yn magu mwy o arbenigedd a hyder wrth ddysgu ac addysgu ac Ieithoedd Rhyngwladol yn cael eu gwreiddio'n llawn mewn cynlluniau dysgu rhai ysgolion. Darparwyd cymorth uniongyrchol hefyd i athrawon cynradd drwy raglen Athrawon yn dysgu i Addysgu Ieithoedd (TELT) y Brifysgol Agored.

Trwy'r adnoddau Power Language, mae ysgolion yn dechrau cynnwys a pharhau i wreiddio IRh yn eu

cwricwlwm. Mae rhai ysgolion yn defnyddio'r adnoddau a'r cyngor i hyfforddi'u staff i gyd a rhoi profiad mewn dysgu IRh. Cadarnhawyd safon yr adnoddau a'r cymorth i ymarferwyr yn yr adborth gan 75 o ysgolion.

Darperir cyfleoedd dysgu proffesiynol, adnoddau, arbenigedd a rhannu arferion da yn y cynradd a'r uwchradd.

Bydd Canolfan Cefnogaeth GwE ar gyfer leithoedd Rhyngwladol yn cael ei diweddarau'n gyson a gall pob ysgol gael cymorth a dolenni at adnoddau ac enghreifftiau o arferion da. Mae Tîm GwE yn parhau i gefnogi a chydweithio ochr yn ochr â phartneriaid Dyfodol Byd-eang ac/neu brosiectau Traws-gonsortia, sydd yn arwain at greu adnoddau addysgegol perthnasol a phwrpasol yn addas i athrawon, ysgolion, dysgwyr cynradd ac uwchradd a rhieni. Rhennir cyfleoedd ac adnoddau ag ysgolion i gefnogi datblygiadau.

Gyda'r prosiect 'Dylunio ar gyfer leithoedd o fewn ILlCh': DB-e GwE/Jennifer Eddy' - rhoddwyd modd i ymarferwyr ddatblygu arferion a dulliau addysgegol blaengar o safbwynt tasgau asesu, dylunio a chynllunio'r cwricwlwm. Mae hyn wedi newid meddylfryd, wedi gwella dealltwriaeth o fframwaith CiG a chynllunio ar gyfer CiG ac wedi dyfnhau dealltwriaeth a'r arferion o safbwynt asesu.

Mae'r Strategaeth Genedlaethol newydd ar gyfer Cefnogi Dysgwyr MATH yn cael ei chyfleu drwy'r cyfarfod Rhwydwaith IRh, ac yma hefyd rhoddir cyngor ac arweiniad ar feysydd fel adnabod, olrhain, dysgu ac addysgu a MATH yn y CiG. Rhoddir sylw i anghenion ymarferwyr ac mae ysgolion yn teimlo bod cefnogaeth iddynt. Mae'r rhwydweithio yn caniatáu i ysgolion ac ymarferwyr gydweithio'n well.

CYNORTHWYWYR ADDYSGU LEFEL UWCH [CALU] - Y LLWYBR DYSGU I GYMORTHYDDION DYSGU [LLDCD]

Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch (CALU) - Y Llwybr Dysgu i Gymorthyddion Dysgu (LIDCD)

Darperir arlwy gyfoethog o ddatblygiad proffesiynol i gymorthyddion dysgu drwy'r rhaglenni cenedlaethol, h.y. y Llwybr Dysgu i Gymorthyddion Dysgu [LIDCD]. Mae hyn yn cynnwys rhaglen 'Sefydli', 'Cymorthyddion wrth eu gwaith', a 'Darpar CALU', sy'n arwain at asesiad statws CALU. Yn yr un modd â'r rhaglen Arweinyddiaeth i athrawon, mae'r rhaglenni hyn yn annog unigolion i fod yn ymarferwyr myfyriol sy'n gwerthuso eu harferion yn erbyn y 'Safonau Proffesiynol ar gyfer Cynorthwyo Addysgu.'

Cynorthwywyr Addysgu Newydd eu Penodi

Mae 62 wedi cofrestru ar gyfer y rhaglen yn ystod y flwyddyn gyda 30 o'r rhain wedi cwblhau y pedwar modiwl erbyn hyn. Mae hyn ychydig is na'r deiliant er yn gynnydd yn y niferoedd ers cyn y pandemig ac roedd sylwadau cyffredinol dda ar y ffurflenni adborth. Yn dilyn cwblhau'r modiwlau mae gan gymorthyddion addysgu newydd ymwybyddiaeth o'r safonau proffesiynol ar gyfer cynorthwyo addysgu, gwell sgiliau digidol a gwnânt ddefnydd priodol o'u cyfrif Hwb. Caiff y cymorthyddion eu hychwanegu i TEAMS Ymsefydlu GwE fel man cyswllt gyda'r cydlynnydd ac mae hyn yn fodd hwylus i ymateb i unrhyw ymholiadau.

Cymorthyddion addysgu wrth eu gwaith

Adolygwyd cynnwys y rhaglen hon yn genedlaethol gyda chydlynwyr y Consortia eraill. Targedwyd 6 ysgol ar gyfer cynnal yr hyfforddiant fesul clwstwr, ac yn ystod y flwyddyn mae 5 clwstwr wedi cwblhau y rhaglen ac mae'r rhaglen ar waith gyda dau glwstwr pellach, gyda chyfanswm o 122 cymhorthydd wedi derbyn hyfforddiant drwy'r model clwstwr. Mae hyn yn gynnydd da iawn ar nifer clystyrau'r llynedd ac yn unol â'r deiliant. Derbyniwyd adborth cadarnhaol gan fynychwyr.

Yn dilyn adborth gan gymorthyddion a hwyluswyr am yr hyfforddiant ar-lein yma yn ystod cyfnod y pandemig, cynhaliwyd y rhaglen hon yn rhanbarthol yn ystod tymor y Gwanwyn 2023. Mynychodd 25 cymhorthydd. Mae'r niferoedd wyneb yn wyneb rhanbarthol yn sylweddol is na'r niferoedd cyn y pandemig. Roedd niferoedd uwch wedi cofrestru i bob lleoliad ond cafwyd absenoldebau munud olaf oherwydd prinder staff yn yr ysgolion yn golygu na ellid eu rhyddhau i fynychu neu oherwydd salwch. Yn dilyn cwblhau'r hyfforddiant mae gan gymorthyddion addysgu wrth eu gwaith ddealltwriaeth uwch o'r safonau proffesiynol ar gyfer cynorthwyo addysgu, gwell dealltwriaeth o arferion effeithiol a brwdfrydedd i ddatblygu yr arferion hyn o fewn eu sefydliadau eu hunain.

Darpar CALU

Darparwyd hyfforddiant ar gyfer 30 cymhorthydd o fewn Cylch 4 (ar-lein) a 37 o fewn Cylch 5 (wyneb yn wyneb). Cynigwyd 'syrjeri Myfyrdodau Dysgu Proffesiynol' i Gylch 4 er mwyn trafod eu MDP ac i drafod trefniadau asesu. Cafodd hyn effaith gadarnhaol iawn ar y cymorthyddion gyda llawer wedi llwyddo i wella safon eu myfyrdodau dysgu proffesiynol yn dilyn y cyfarfodydd hyn. Cynhaliwydsesiwn adolygu ar gyfer ymgeiswyr asesiadau Cylch 4 cyn cynnal eu hasesiadau. Dewisodd 80% o'r cymorthyddion dderbyn asesiad yn Cylch 4 gydag 20% yn dewis ymuno gydag asesiad Cylch 5.

Mae'r sylwadau a dderbyniwyd gan gymorthyddion, hwyluswyr ac aseswyr yn nodi llawer gwell dealltwriaeth gan gymorthyddion o'r Safonau Proffesiynol a Cwricwlwm i Gymru yn dilyn yr hyfforddiant. Gwelwyd hefyd bod cymorthyddion wedi gwerthfawrogi cael cydweithio gyda chymorthyddion eraill ar draws y rhanbarth ac yn genedlaethol (ar-lein) a bod eu sgiliau digidol wedi datblygu gyda'r sesiwn dechnegol wedi bod o gymorth mawr iddynt. Yr adborth a gawsom ar lafar oedd y byddai'n well gan y mwyafrif gael hyfforddiant wyneb yn wyneb.

Yn dilyn cynnal sesiynau Cylch 5 wyneb yn wyneb gwelwyd bod ymgysylltiad a boddhad cymorthyddion yn llawer uwch. Gwelir hefyd bod gan y cymorthyddion lawer gwell dealltwriaeth o sut i ysgrifennu eu myfyrdodau yn dilyn hyfforddiant wyneb yn wyneb. Gwelwyd eu bod y cydweithio â chymheiriaid yn llawer gwell ac felly hefyd safon y trafodaethau proffesiynol.

Cylch 6 – Cychwynnodd 27 cymhorthydd yn Chwefror 2023.

Statws CALU

Asesiadau Cylch 3 a 4

Yn dilyn mynychu 8 sesiwn digidol Darpar CALU, bu i 82% o gymorthyddion Darpar CALU Cylch 3 a 46% o gymorthyddion Darpar CALU Cylch 4 wneud cais am asesiad statws CALU. Cymedrolwyd pob asesiad yn rhanbarthol a sampl o 6 yn genedlaethol.

Roedd y rhai nad aeth ymlaen ar gyfer asesiad y tro hyn, yn nodi nad oeddent wedi llwyddo i gael digon o brofiad addysgu dosbarth oherwydd effaith Covid. Bydd modd i'r rhain dderbyn asesiad gyda chymorthyddion Cylch 5, 6 neu 7 pan fyddant yn gymwys. Roedd amryw o'r cymorthyddion hyn hefyd wedi gadael y byd addysg ac roedd asesiadau yn is na'r arfer ar draws pob Consortia.

Mae sylwadau gwerthuso Cylch 4 yn gadarnhaol ac yn tystio i werthfawrogiad y cymorthyddion o'r cyfle hwn i ddatblygu'n broffesiynol:

"Mwynheais y cwrs yn fawr, gyda'r cydlynwyr yn creu hwyl a diddordeb. Cefais fy ysbrydoli ac mae llawer o bethau byddaf yn eu cofio a'u defnyddio maes o law i ysbrydoli eraill. Gwych oedd gallu gwrandao ar gymaint o safbwyntiau darparu CALU eraill a dysgu ganddynt".

"Rwyf wedi gallu meithrin hyder yn fy rôl bresennol a datblygu'n broffesiynol, fel y gallaf barhau i gefnogi'r dysgwyr yn yr ysgol hyd eithaf fy ngallu."

Aseswyr CALU

Cynhaliwyd hyfforddiant diweddar Cenedlaethol ar 3/10/22 dros TEAMS, a sesiwn galw i mewn i Aseswyr GwE ar 10/10/2022. Derbyniwyd adborth cadarnhaol iawn gan aseswyr CALU i'r system newydd o asesu ymgeiswyr. Hyfforddwyd 5 Aseswr newydd ym mis Mawrth 2023.

Cyflwyniad i Cwricwlwm i Gymru

Crëwyd hyfforddiant newydd ar y cyd gyda'r Consortia eraill, er mwyn darparu cyflwyniad i gymorthyddion ar Cwricwlwm i Gymru. Rhannwyd yr hyfforddiant dros 2 sesiwn, ac roedd ar gael yn Gymraeg a Saesneg. Darparwyd y sesiynau yn genedlaethol ar amrywiaeth o amseroedd, fel bod modd rhyddhau cymorthyddion.

Addaswyd yr hyfforddiant er mwyn creu hyfforddiant unigryw ar gyfer ysgolion cynradd GwE ac erbyn hyn rydym wedi cyflwyno'r hyfforddiant i 219 o gymorthyddion.

Y GYMRAEG

Datblygu'r gefnogaeth i ysgolion i hyrwyddo buddion dwyieithrwydd a manteision addysg cyfrwng Cymraeg

Mae cyswllt cadarn gyda'r Fforymau Iaith drwy'r YCG sy'n cynrychioli fesul awdurdod. Ceir cyfarfodydd cyson gyda swyddogion fesul awdurdod er mwyn sicrhau eglurder gweithredu mewn perthynas â'r CSGAu gan ymgorffori bwriadau timau ymgynghorol y Gymraeg i gynllun busnes GwE. Mae hyn wedi arwain at gynyddu'r cyd-ddealltwriaeth o gynnis GwE a'r awdurdodau. Mae gweithgor cenedlaethol wedi ei sefydlu er mwyn datblygu cefnogaeth a DP penodol ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg a Chymraeg.

Cefnogi i ddatblygu twf darpariaeth cyfrwng Cymraeg yn yr ysgolion cyfrwng Saesneg:

Ymatebir i geisiadau am gefnogaeth gan adrannau Cymraeg mewn ysgolion uwchradd cyfrwng Saesneg (YCS). Caiff y gefnogaeth ei dargedu yn unol ag anghenion yr ysgolion. Yn ystod tymor y gwanwyn, cynhaliwyd dau gyfarfod Rhwydwaith Arweinwyr y Gymraeg ysgolion cyfrwng Saesneg sy'n fodd i ysgolion sy'n arddangos arferion llwyddiannus. Mae'r dull yma o rannu arfer dda wedi cael ei groesawu ac wedi arwain at lunio cysylltiadau defnyddiol rhwng ysgolion, ceisiadau am gefnogaeth digidol a chynyddu'r ymwybyddiaeth o effeithiolrwydd Cymraeg Campus i gynyddu'r defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg. Mae ceisiadau am gefnogaeth i'r sector uwchradd cyfrwng Saesneg yn cynyddu yn unol â'r cynlluniau cefnogaeth drwy'r YCG. Rhoddir cefnogaeth i arweinwyr adrannau y Gymraeg gynnal a chodi safonau dysgu ac addysgu, gwireddu CiG yn effeithiol yn ogystal â'u cefnogi i hyrwyddo'r Gymraeg a dwyieithrwydd yn rhan o gynlluniau ysgol gyfan. Mae Cylchlythyr 'O'r Stordy' i adrannau Cymraeg YCS yn cael ei rannu yn dymhorol sy'n rhoi gwybodaeth a dolenni allweddol am adnoddau, gwybodaeth, digwyddiadau a rhwydweithiau cefnogol. Mae hyn wedi cynyddu'r ymwybyddiaeth o'r hyn sydd ar gael i gefnogi'r athrawon er mwyn datblygu'r Gymraeg ymhellach.

Mae cytundeb cenedlaethol ymysg Arweinwyr Strategol y Gymraeg o'r angen i sefydlu rhwydwaith o gynrychiolwyr o bob rhanbarth i gynllunio'r gefnogaeth ar gyfer cefnogi ysgolion i ddefnyddio'r Fframwaith ar gyfer y Gymraeg mewn addysg cyfrwng Saesneg. Mae gweithgor cenedlaethol wedi ei sefydlu er mwyn datblygu cefnogaeth ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg. Yn ystod ail hanner tymor yr hydref mae'r gweithgor wedi cyfarfod ac yn parhau i gynllunio adnoddau a DP i gefnogi'r Fframwaith newydd, Mae hyn wedi arwain at lunio adnodd ar y Mabinogion fydd yn cynnwys Dysgu Proffesiynol cenedlaethol i gyd-fynd ac yn modelu defnydd effeithiol ar gyfer cynllunio a dyfnhau dealltwriaeth a chynyddu hyder ymarferwyr mewn perthynas

â'r Fframwaith anstatudol ar gyfer Gymraeg mewn addysg cyfrwng Saesneg.

Datblygu cynnig proffesiynol ar gyfer y Gymraeg wrth baratoi ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru (3-16) a chryfhau'r cydweithio/trosgwlyddo o'r cynradd i'r uwchradd:

Rhannwyd cyflwyniad mewn fforymau penaethiaid, mewn cyd-weithrediad â'r ALL, er mwyn amlygu'r Gymraeg fel elfen statudol o'r CiG. Mae hyn wedi bod yn fodd o godi proffil y Gymraeg ymysg y penaethiaid ac yn gyfle i amlygu'r angen i roi'r Gymraeg yn rhan o ddyluniad eu cwricwlwm.

Trwy gyfarfodydd Rhwydwaith Arweinwyr y Gymraeg (mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg, dwyieithog ac ysgolion cyfrwng Saesneg) rhoddir cefnogaeth i arweinwyr wireddu CiG yn effeithiol a bydd adnoddau megis Cyfarfod Rhwydwaith Arweinwyr y Gymraeg Rhanbarth GwE (adobe.com) yn rhannu gwybodaeth am ddatblygiadau rhanbarthol a chenedlaethol ac mae hyn yn ddull effeithiol a chyfoes o rannu diweddariadau ac yn hylaw ar gyfer cynnwys dolenni perthnasol i'r penaethiaid adran allu rhaedru ymhellach

Cynhaliwyd gweithdai mewn HMS pontio cynradd uwchradd i er mwyn cydweithio gydag arweinwyr i ystyried y modd y mae'r broses o asesu cynnydd y dysgwr yn y Gymraeg yn cyfrannu tuag at ddatblygu'r darlun cyfannol o'r dysgwr. Rhoddwyd cefnogaeth ac arweiniad i arweinwyr mewn adrannau y Gymraeg ysgolion uwchradd ar draws y rhanbarth i sicrhau bod dilyniant ieithyddol dysgwyr yn y Gymraeg yn rhan annatod o'r gweithgareddau dysgu sy'n arwain at ddealltwriaeth o'r DHSB

Daw ceisiadau ar gyfer cefnogi ysgolion penodol i law drwy'r ALL (uwchradd cyfrwng Saesneg) ac sicheir bod unrhyw gefnogaeth yn plethu i gynllun cefnogaeth yr ysgol ac mewn ymgynghoriad gyda'r YCG perthnasol.

Datblygu'r medrau

Ein Llais Ni

Mae 80+ o athrawon wedi cyflwyno'r astudiaethau achos sydd yn rhoi sylw i effaith ar yr addysgu a'r dysgu wrth ymdrin ag amrywiol themâu. Cyflwynwyd cais pellach i ehangu Ein Llais Ni i ysgolion cyfrwng Saesneg sydd wedi ei gymeradwyo gan Llywodraeth Cymru. Mae ysgolion cynradd ac uwchradd ar draws y rhanbarth wedi cael y cyfle i gyflwyno cais yn mynegi diddordeb mewn bod yn rhan o beilot bach o ysgolion yn datblygu'r gwaith ar gyfer y sector. Bwriedir hyrwyddo'r gwaith ymhellach yn rhanbarthol a chenedlaethol, sicrhau momentwm a phroffil uchel i'r gwaith a chydweithio'n agos gyda grŵp o athrawon arweiniol fydd yn enghreifftio arferion llwyddiannus ymhellach. Mae effaith y gwaith yn cael ei nodi mewn adroddiadau gan Estyn ar lefel ysgol ac awdurdod.

Mae adnodd Dysgu Proffesiynol ar ffurf gwefan wedi ei lunio www.einllaisni.cymru yn coladu'r adnoddau ac yn rhoi arweiniad ar ddulliau effeithiol o arwain y maes ac o gynllunio ar gyfer rhoi lle blaenllaw i lafaredd. Mae hyn wedi ei rannu yn genedlaethol ac mi fydd yn rhan o ddarpariaeth traws-gonsortia fydd ar gael i ysgolion led led Cymru. Cyflwynwyd adroddiad ymchwil Prifysgol Bangor sy'n gwerthuso effeithiolrwydd prosiect ELIN, gyda golwg ar adnabod heriau penodol a wynebier o fewn ysgolion o ran y ffordd orau o gael plant i ddefnyddio eu Cymraeg a'r Sgiliau sy'n gysylltiedig a'i defnyddio. Mae myfyriwr o Brifysgol Bangor wedi cydweithio'n agos gyda'r Athro Enlli Môn Thomas ac wedi ymchwilio i'r maes sydd wedi arwain at gynhyrchu llyfryn ar gyfer ymarferwyr sy'n gyfeirlyfr cyflym i athrawon ar ddatblygu sgiliau llafaredd plant a phobl ifanc – O Enau Plant. Mae'r adborth cychwynol i'r adnodd yn gadarnhaol iawn a sylw cenedlaethol wedi ei roi iddo mewn amrywiol fforymau.

Cynhaliwyd digwyddiad 'Ein Llais Ni: Datblygu Siaradwyr y Dyfodol' mis Tachwedd 2022 a chafwyd cyfraniad gwerthfawr gan ysgolion fu'n rhan o'r gwaith. Cafwyd cynrychiolaeth o Lywodraeth Cymru, Bwrdd Rheoli Ein Llais Ni, Prifysgol Bangor – darlithwyr a myfyrwyr, Swyddogion Awdurdodau Lleol, athrawon o ysgolion presennol y prosiect ac eraill sydd â diddordeb yn y prosiect. Cafwyd adborth cadarnhaol dros ben ar ôl y diwrnod.

Mae addysgu llafaredd yn rhan o gynlluniau cydweithio clwstwr penodol sydd wedi arwain at drafodaethau gwerthfawr am addysgeg, dilyniant, asesu a'r profiadau cyfoethog ar draws yr ystod oed a rhwng y cynradd a'r uwchradd.

Llythrennedd:

Rhodddwyd cyflwyniad mewn cyfarfod rhwydwaith ranbarthol uwchradd ar yr elfen fandadol o ddatblygu Llythrennedd wrth gyflwyno'r CiG ac arweiniodd hyn at godi ymwybyddiaeth o'r angen i'w gynnwys yn nyluniad cwricwlwm pob ysgol.

Bu Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant GwE yn cydweithio ar ddatblygu a threialu'r 'Strategaeth 6 Cham' ar gyfer cynllunio'n strategol er mwyn hyrwyddo'r sgiliau trawsgwricwlaidd ar draws y cwricwlwm ac o ganlyniad i gyflwyno'r strategaeth hon i gydlynwyr a Phenaeithiaid lluniwyd adnodd i gefnogi a chynorthwyo Cydlynwyr Llythrennedd ar draws y rhanbarth i fapio'r ddarpariaeth ar gyfer ieithoedd yn strategol ar draws y cwricwlwm

Datblygu'r defnydd anffurfiol o'r Gymraeg - 'Siarter Iaith' a 'Cymraeg Campus':

Mae ysgolion uwchradd y rhanbarth wedi cael gwahoddiad i ymuno yn y prosiect cenedlaethol ar gyfer lledaenu gwaith y Siarter Iaith i'r uwchradd. Mae cyfarfodydd ranbarthol ar gyfer cydlynwyr Siarter Iaith a Chymraeg Campus wedi eu cynnal sydd wedi arwain at rannu diweddariadau mewn perthynas â'r heriau a'r datblygiadau.

Cynhaliwyd dau gyfarfod cenedlaethol ar gyfer cytuno ar gyfeiriad strategol i'r Fframwaith Siarter Iaith. Cafwyd trafodaethau pwrpasol ar yr argymhellion a nodwyd yng ngwerthusiad 2020 o'r Siarter Iaith, cydweithio cenedlaethol er mwyn gwneud defnydd effeithiol o'r cyllid, diffinio bwriad y Siarter Iaith (gan gynnwys Cymraeg Campus), codi statws y Fframwaith a'i hyrwyddo, yr heriau a datrysiadau posib ar gyfer sicrhau defnydd effeithiol a phwrpasol ohono.

Rhodddwyd cefnogaeth i ysgolion cyfrwng Saesneg sydd wedi creu rolau newydd, megis Cydlynwydd Dwyieithrwydd neu Bencampwr y Gymraeg, ac o ganlyniad i'r gefnogaeth hon rhodddwyd arweiniad ymarferol i ysgolion.

Hyrwyddo proffil y Gymraeg ymysg arweinwyr wrth baratoi ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru a tharged Miliwn o Siaradwyr LIC.

Mae canllaw i gefnogi arweinwyr ysgolion wrth gynllunio ar gyfer datblygu'r Gymraeg wedi cael ei ddatblygu a'i rannu drwy fforymau penaethiaid cynradd ac uwchradd. O ganlyniad, mae dealltwriaeth gynyddol o'r angen i gynllunio yn strategol ar gyfer y Gymraeg, sicrhau rhaglen ddysgu proffesiynol bwrpasol yn ogystal â phrofiadau cyfoethog er mwyn datblygu'r medrau.

Mae rhestr chwarae wedi ei addasu o adnodd rannwyd gan CCD er mwyn cefnogi arweinwyr ysgolion i adrodd yn gywir ar sgiliau iaith Gymraeg ymarferwyr yn erbyn y Fframwaith Cymhwysedd Iaith Gymraeg wrth gwblhau Cyfrifiad Blynyddol o'r Gweithlu Ysgolion (CBGY) ac i gynllunio dysgu proffesiynol addas i

ddatblygu cymhwysedd iaith pob ymarferydd yn strategol. Mae'r adnodd wedi ei rannu drwy'r Bwletin ac wedi tynnu sylw swyddogion awdurdodau ato mewn cyfarfod rhanbarthol fel bod modd ei hyrwyddo ymhellach.

Cynhaliwyd cyfarfodydd gyda chymdeithion o'r Academi Arweinyddiaeth, ASyG y rhanbarthau, Swyddogion LIC ac Estyn i drafod arweinyddiaeth a'r Gymraeg. Mae hyn wedi arwain at gyd-ddealltwriaeth o ddarpariaeth ar draws Cymru ar gyfer yr amrywiaeth o fewn y maes gan arwain at gytundeb fod angen cyd-lunio adnodd i i gefnogi hunan-werthusiad o'r Gymraeg ac i ddatblygu arweinyddiaeth y Gymraeg cynnig cyfres o gwestiynau i arweinyddion eu hystyried wrth hunan-werthuso eu taith i ddatblygu'r Gymraeg yn eu hysgol. Y nod yw bod arweinyddion yn defnyddio'r cwestiynau hyn ochr yn ochr â'r adnodd cenedlaethol: gwerthuso a gwella wrth hunan-werthuso er mwyn sicrhau bod datblygiad y Gymraeg o fewn pob ysgol yn cael sylw penodol.

Trwy'r prosiect 'Dylunio ar gyfer ieithoedd CiG' (prosiect dan arweiniad yr Athro Jenny Eddy o Goleg Queens, Efrog Newydd) bu i arweinwyr nifer o adrannau y Gymraeg ysgolion uwchradd y rhanbarth gael cyfle i ddefnyddio ymchwil rhyngwladol er mwyn datblygu eu dealltwriaeth o fodolau dylunio cwricwlwm a chreu eu modelau eu hunain ar gyfer y Gymraeg o fewn MDaPh ILlaCh yn rhan o ddyluniad cwricwlwm ysgol gyfan. Cynhaliwyd digwyddiad yn Venue Cymru i'r arweinwyr a'r ysgolion a fu'n rhan o'r prosiect arddangos ffrwyth eu llafur yn rhan o'r prosiect uchod a bydd y modelau dylunio cwricwlwm ar gyfer y Gymraeg a'r Gymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg yn cael eu rhannu'n rhanbarthol.

O ganlyniad i'r prosiect uchod bu trafodaethau â'r Brifysgol / CABAN ynglŷn â'r posibilrwydd o gyflwyno'r egwyddorion a'r ymchwil yn rhan o arlwy cyrsiau TAR y dyfodol a bu'r digwyddiad 'Athrawon fel dylunwyr – Cynllunio rhyngddisgyblaethol' (Venue Cymru) yn fodd i gyflwyno'r ymchwil a modelau dylunio adrannau y Gymraeg y rhanbarth i fyfyrwyr cyrsiau TAR cynradd ac uwchradd y Brifysgol eleni.

Datblygu'r gweithlu Cymraeg a chyfrwng Cymraeg - sgiliau iaith y gweithlu addysg:

Mae gwaith clwstwr wedi mynd rhagddo ar draws y rhanbarth ac arferion cryf ac effeithiol wedi eu rhannu mewn ambell ALL. Cyflwynwyd templed ar gyfer coladu a rhannu arfer effeithiol ac mae enghreifftiau o'r gweithredu a'i effaith yn dechrau cael eu rhannu gan y clystyrau.

Mae perthynas gadarn ac adeiladol iawn rhwng GwE, Canolfan Bedwyr, Llywodraeth Cymru a'r ALL sy'n arwain at gryfhau'r ddarpariaeth i gefnogi ymarferwyr i ddatblygu eu sgiliau iaith. Mae hefyd cyswllt cryf rhwng GwE a'r Coleg Dysgu Cymraeg Cenedlaethol sy'n sicrhau cyfle i hyrwyddo cyrsiau ar-lein ar gyfer ymarferwyr. Mae GwE wedi hyrwyddo darpariaeth y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol ac wedi derbyn ystadegau yn nodi ymrwymiad ysgolion y rhanbarth i'r hyfforddiant sydd ar gael. Fel rhan o'r "chwilotwr" ar ei safle we, mae'r Ganolfan wedi ychwanegu opsiwn i ymarferwyr addysg nodi eu diddordeb mewn dysgu Cymraeg / datblygu eu sgiliau Cymraeg trwy'r Cynllun Sabothol. GwE yn derbyn manylion yr ymarferwyr hynny sydd wedi nodi eu diddordeb hyd yma fel bod yr ALL yn ymwybodol ohonynt ac yn medru asesu eu haddasrwydd neu gynnig cefnogaeth amgen.

SAFON UWCH

Datblygu arweinwyr effeithiol

Darparwyd Rhaglen Hyfforddiant Arweinyddiaeth Ganol (Ôl-16) gydag opsiwn i gael achrediad ILM Lefel 5. Cynhaliwyd y sesiwn dorfol wyneb-i-wyneb gyntaf ar 18.10.22 ac yna sesiynau hybrid 23.11.22, 26.1.23 a 7.3.23. Mae 6 Pennaeth 6ed dosbarth o'r rhanbarth wedi cwblhau'r cwrs cenedlaethol.

Cynhaliwyd cyfarfodydd rhwydweithiau Penaethiaid 6ed dosbarth ble roedd cyfleoedd i rannu arferion llwyddiannus, mynegi a thrafod pryderon a chyfrannu at arlwy'r gynhadledd. Mae'r rhwydweithiau yma wedi cael eu croesawu gan yr arweinwyr.

Cynhaliwyd Cynhadledd Arweinyddiaeth Ôl-16 GwE ar 3/3/23. Lluniwyd y rhaglen ar sail gofynion y Penaethiaid 6ed a blaenoriaethau 22/23. Roedd hyn yn cynnwys prif anerchiad gan Vanessa Jenkins (Trauma Informed Schools) ar gefnogi myfyrwyr gan sicrhau hunan-ofal hefyd; gweithdai gan VESPA (Creu Dysgwyr Annibynnol: Adnoddau a gweithgareddau ar gyfer cefnogi gweithgarwch a chodi disgwyliadau); ALPS (Defnydd effeithiol o Alps Connect i adnabod blaenoriaethau ac i uchafu cyflawniad myfyrwyr); TIS (Awgrymiadau ymarferol ar redeg grwpiau myfyrion strwythuredig a diogel ar gyfer staff a myfyrwyr); E-sgol a Phenathiaid 6ed y rhanbarth yn rhannu arferion llwyddiannus ar ehangu gorwelion y myfyrwyr a phrofiadau mewn arolwg Estyn.

Cefnogi ysgolion i fonitro cynnydd myfyrwyr ôl-16:

Mae 17 o ysgolion y rhanbarth yn gwneud defnydd effeithiol o ALPS i dracio cynnydd dysgwyr yn ystod y flwyddyn ysgol. Darparwyd hyfforddiant ALPS ar-lein i ysgolion y rhanbarth, 3 sesiwn olynol: Cyflwyniad i ALPS; Defnyddio ALPS i olrhain cynnydd ar lefel pynciol a dysgwr yn effeithiol; Defnyddio ALPS Connect yn effeithiol i ddadansoddi canlyniadau a chynllunio gwelliant. Cynhaliwyd gweithdy ALPS yn y gynhadledd arweinyddiaeth Ôl-16 er mwyn ysgogi defnydd tymhorol o'r offeryn i dracio cynnydd mewnol mewn ysgolion. Yn ogystal, rhoddir cefnogaeth ysgol i ysgol ar ddefnydd effeithiol o ALPS yn ôl y gofyn.

Cefnogi ysgolion i ddarparu amrediad o ddulliau i hyrwyddo lles eu dysgwyr

Mae cyfarfodydd Rhwydwaith Penaethiaid 6ed dosbarth wedi rhoi cyfleoedd i rannu arferion da VESPA/Bloom a mynegi unrhyw bryderon cyffredinol am les dysgwyr. Cafwyd anerchiad gan 'Trauma Informed Schools' yn y gynhadledd yn ogystal a gweithdy penodol. Mae trefniadau er y gweill i gynnig cyfres o weithdai hyfforddiant VESPA ar-lein yn ystod tymor yr Haf 2023.

YMCHWIL A GWERTHUSO

Prosiect Ymchwil Gwrth-fwlio KiVa

Yn rhan o ymdrech barhaus GwE i seilio polisiâu ac arferion ar ddulliau sy'n fwy seiliedig ar dystiolaeth, gwnaethpwyd y prosiect hwn gydag ysgolion yng ngogledd Cymru i werthuso effeithiolrwydd a chost-effeithiolrwydd rhaglen gwrth-fwlio KiVa o ran lleihau nifer yr achosion o fwlio sy'n cael eu hadrodd gan blant yn ysgolion y DU o gymharu â'r drefn arferol. Mae GwE yn gyd-ymgeisydd ar y prosiect ymchwil ar raddfa fawr hwn i arfarnu effaith rhaglen gwrth-fwlio KiVa mewn ysgolion cynradd. Yn dilyn atal y prosiect oherwydd pandemig COVID-19, mae 30 ysgol yng ngogledd Cymru wedi'u recriwtio ar gyfer yr astudiaeth.

Yn ôl y canfyddiadau, roedd bwlio mewn ysgolion ymyrraeth KiVa yn sylweddol is, yn ystadegol, o gymharu ag ysgolion rheoli. Dyma ganlyniad pwysig yn rhyngwladol, a bydd yn rhan o bapur ar gyfer cyfnodolyn 'The Lancet' sydd i'w gyhoeddi yn 2023. Mae'r prosiect eisoes wedi cynhyrchu papur protocol ar yr astudiaeth ble mae'r tîm ymchwil yn disgrifio'r treial yn fanwl i ymchwilwyr eraill. Gellir gweld canfyddiadau llawn yr astudiaeth drwy lawr lwytho'r papur agored gan ddefnyddio'r ddolen hon:

[The UK stand together trial: protocol ar gyfer hap-dreial clwstwr aml-ganolfan, wedi'i reoli, i werthuso effeithiolrwydd a chost-effeithiolrwydd KiVa o ran lleihau bwlio mewn ysgolion cynradd](#)

Unwaith y cyhoeddir prif ganfyddiadau'r astudiaeth, bydd y tîm ymchwil yn cynllunio cyfres o sesiynau rhannu a sesiynau gwybodaeth i ysgolion i helpu i droi'r canfyddiadau hyn yn arferion pob dydd. Mae pedair o ysgolion GwE wrthi'n helpu gyda'r gwaith rhannu hwn.

Prosiect Parodrwydd Cadarnhaol ar gyfer Dysgu (PR4L): Gwyddonwyr Ymddygiadol mewn Clystyrau

Nod y prosiect hwn yw darparu hyfforddiant a mentora personol i athrawon yn y dosbarth er mwyn rhoi hyder a chysondeb iddynt wrth roi sylw i ymddygiad trafferthus yn y dosbarth.

Anogir athrawon a staff ysgolion i adnabod a chydabod ymddygiad cadarnhaol myfyrwyr ac ymateb yn gyson i ymddygiad heriol. Nod y prosiect yw canolbwyntio ar ysgolion sydd â phroblemau parhaus gyda naill ai tarfu ar lefel isel ac/neu staff sydd arnynt eisiau gwybod mwy am strategaethau sy'n seiliedig ar dystiolaeth (y cyntaf o ddewis, i ddangos effaith). Er enghraifft, cyfarfod â staff i wella'u dealltwriaeth o strategaethau rheoli ymddygiad haen 1 (cyffredinol).

Gohiriwyd dechrau'r prosiect oherwydd penodwyd staff ymchwil newydd. Nawr bod y staff wedi'u cadarnhau, mae'n fwriad gennym wahodd un ysgol gynradd fawr o bob ALL i gychwyn ar y prosiect ym mis Mehefin 2023 hyd fis Gorffennaf 2024. Bydd y chwe ysgol bartner yn elwa o gael ymweliad dyddiol gan wyddonydd ymddygiadol am un tymor. Bydd tîm y prosiect yn gwerthuso'r effaith ar ymddygiad dysgwyr ac hefyd yn ysgrifennu adroddiad ar effaith yr astudiaeth achos.

Ymchwil Darllen ADY KESS

Dyma gynnig i hyd at 4 ysgol AAA yn rhanbarth ddwyreiniol KESS i gydweithio â ni ar brosiect MRes KESS2 wedi'i ariannu, o fis Hydref 2022 - Mehefin 2023. Bydd hyn yn cynnwys Prifysgol Bangor, GwE ac ysgolion AAA yn y rhanbarth. Bydd y myfyriwr MRes a goruchwylwyr yn gweithio'n agos gyda'r ysgolion i gynnal archwiliad ac adolygiad cyflym o'r dulliau asesu ac ymyrraeth a ddefnyddir, byddant yn edrych ar brofiadau a barn staff o'r ddarpariaeth gyfredol, myfyrio ar y canfyddiadau, yr arferion presennol, a syniadau am sut i'w datblygu ymhellach a'u gwerthuso. Gobeithio y bydd y prosiect cydweithredol hwn yn ein galluogi ni i ddatblygu ymhellach a gwerthuso arferion cryf, yn ogystal ag adnabod meysydd i ddatblygu'r ddarpariaeth i helpu gwella deilliannau darllen i ystod eang o ddysgwyr.

Gohiriwyd dechrau'r prosiect oherwydd penodi myfyriwr meistr KESS. Ar ôl hysbysebu ddwywaith, penodwyd myfyriwr ym mis Mawrth 2023 a chynhaliwyd trafodaethau cychwynnol gydag arweinwyr craidd GwE i adnabod ysgolion. Cadarnheir yr ysgolion ym mis Mai 2023.

Economeg Iechyd a Chyllidebu Rhaglenni a Dadansoddi Ymylol (PBMA)

Nod y prosiect hwn yw cefnogi a datblygu prosesau penaethiaid ar gyfer gwneud penderfyniadau gan ddefnyddio methodoleg gwneud penderfyniadau o'r enw Cyllidebu Rhaglenni a Dadansoddi Ymylol (PBMA). Mae PBMA yn adnodd ar gyfer mynd i'r afael ag adnoddau prin mewn lleoliadau iechyd ac addysg ac yn rhoi fframwaith cliriach o gysyniadau ar gyfer y dasg anodd o reoli adnoddau prin gyda gofynion sy'n cystadlu. Yn y prosiect, y nod fu ymchwilio a yw ysgolion yn cynhyrchu data effeithiolrwydd a dilysrwydd cymdeithasol cadarn i gefnogi ymyraethau a helpu arweinwyr ysgolion i ystyried cysyniadau gwerth am arian. Y nod hefyd yw gwerthuso effaith y prosiect drwy gadw golwg ar newidiadau yn y ddarpariaeth, a gwerthuso sut mae penaethiaid yn defnyddio adnodd gwneud penderfyniadau. Mae chwe ysgol wedi bod yn cymryd rhan yn y gwaith eleni:

Mae'r ymchwilydd wedi ymweld â phob un o'r ysgolion hyn i gyfarfod â'r pennaeth i gasglu data am gostau ac effeithiolrwydd yn erbyn ystod o ymyraethau a rhaglenni y dymunant edrych arnynt. Bydd pob ysgol yn cael adroddiad PBMA ym mis Mai 2023. Bryd hynny, gallwn werthuso'n llawn effaith y broses PBMA ar brosesau gwneud penderfyniadau penaethiaid. Mae proses PBMA ddilynol, ar raddfa fwy, ar y gweill ar gyfer Tymor yr Haf 2023. Edrychir ar fwy o ymyraethau/rhaglenni mewn ysgolion.

AGA

Addysg Gychwynnol Athrawon (AGA)

Cryfheir cysondeb rhanbarthol trwy gydweithredu cadarn rhwng GwE a CaBan. Mae hyn yn sicrhau dull cyffredin o ran ymchwil, dysgu proffesiynol a gwell integreiddiad fel sefydliad sy'n dysgu ar draws y rhanbarth. O ganlyniad i ddulliau diwylliannol cyson y ddau sefydliad, caiff athrawon fynediad at uwchsgilio cyfoes ac ystyrlon wrth iddynt symud ymlaen yn eu gyrfa, ac mae rhaglenni a dysgu yn benodol i anghenion unigryw y rhanbarth, yn ogystal ag ymateb i flaenoriaethau cenedlaethol. Mae hyn yn helpu i gadw athrawon, yn y pen draw.

Ail-luniwyd meini prawf newydd ar gyfer achrediad cenedlaethol AGA, i gynnwys ADY AGA. Mae cyfarfodydd achredu wedi'u cynnal ac mae Cyngor y Gweithlu Addysg (CGA) wedi darparu arweiniad pellach a champau nesaf. Cyflwynir rhaglenni ADY AGA yn llawn ym mis Gorffennaf 2023 i'w hachredu o fis Medi 2024; mae'n bosib mai'r rhain fydd rhaglenni ADY AGA cydnabyddedig cyntaf Cymru. Mae cyfarfodydd efo LIC a CGA yn parhau er mwyn cael cyngor perthnasol a sicrhau bod rhaglenni yn cyd-fynd â blaenoriaethau cenedlaethol ar gyfer dysgwr bregus ac ADY. Ffocws dogfennau a ddatblygir ar hyn o bryd yw gwneud y rhaglenni yn gydnaws â'r meini prawf achredu newydd (sydd bellach yn cynnwys ADY) a'r Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth.

Mae 14 o aelodau staff GwE wedi cyflwyno sesiynau ar raglenni AGA CaBan y tymor hwn; roedd y rhain yn cynnwys darlithoedd a gweithdai ar-lein ac wyneb yn wyneb, a phrif ddarlith. Ffocws y rhain oedd addysgeg, y Cwricwlwm i Gymru, Hawliau Dynol a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg, sgiliau digidol, dylunio a chynllunio cwricwlwm, llythrennedd a rhifedd a phontio. Mae sesiynau pellach ar y gweill yn nhymer yr haf. Mae dysgu proffesiynol bellach yn fwy cyson, o AGA i ANG a Chynnig Proffesiynol GwE (a'r Cynnig Cenedlaethol yn y pen draw).

Mae cyfleodd pellach ar y gweill ar gyfer dysgu proffesiynol a phrosiectau ar y cyd gan gynnwys Ein Llais Ni - y bwriad yw cynnwys sesiynau i fyfyrwyr i sicrhau eu bod yn gyfarwydd â'r prosiect ac yn gallu rhoi'r camau ar waith. Bu cydweithio i ddatblygu leithoedd Rhyngwladol, yn enwedig yn y rhaglenni Cynradd, gan gynnwys datblygu Ymchwil ac addysgeg iaith. Mae athrawon newydd sydd yn dod i mewn i'r proffesiwn mewn gwell sefyllfa i addysgu a rhannu ymhellach eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o ymchwil, y Cwricwlwm i Gymru, addysgeg a'u sgiliau ar draws continwmm y Gymraeg.

Bu staff GwE yn rhan o gyfarfodydd sicrhau ansawdd CaBan. Mae cyfleodd ar y gweill trwy gydol y flwyddyn academaidd i sicrhau ansawdd a chyfoethogi ansawdd ar y cyd, er enghraifft astudiaethau gwersi a monitro mewn ysgolion arweiniol. Mae hyn yn cynnwys gweithio gydag ysgolion yn ogystal â staff CaBan a GwE.

Athrawon Newydd Gymhwyso (ANG)

Cefnogir ANG yn gyson ar draws y rhanbarth, gan gynnwys trwy eu mynediad at ddysgu proffesiynol. Darparwyd rhaglen lawn o hyfforddiant ANG cenedlaethol, a chyfoethogir hyn ymhellach trwy hyfforddiant rhanbarthol sydd yn datblygu negeseuon allweddol hyfforddiant Cenedlaethol tymor yr hydref. Sicrheir cysondeb a chydweithredu trwy gyfarfodydd rheolaidd gyda chyd-weithwyr consortia yn genedlaethol, a rhennir negeseuon allweddol yn rhanbarthol mewn cyfarfodydd lleol rheolaidd iawn. Mae 216 ANG wedi mynychu, sef oddeutu 72% o garfan eleni.

Bu i'r nifer uchaf erioed o ANG fynychu sesiynau mandadol 1 a 2 ym mis Medi/Hydref 2022, a mynychodd

dros 1000 ANG sesiwn 1 ar-lein (70% o garfan genedlaethol 2022/23). Roedd 223 ANG o ranbarth GwE ymhlith y rhain, mae hyn yn 78% o garfan y rhanbarth.

Roedd cynnydd sylweddol yn nifer (%) yr athrawon cyflenwi byrdymor (STS) oedd yn bresennol yn sesiynau cenedlaethol 1 a 2 y rhaglen dysgu proffesiynol. Roedd 51 (81%) athro cyflenwi byrdymor newydd gymhwyso sydd mewn gwaith yn Sesiwn 1, sy'n gynnydd sylweddol o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Cafodd Trefniadau Sefydlu newydd LIC ar gyfer Cymru eu cyflwyno yn llwyddiannus ym mis Tachwedd 2022. Trwy weithio'n agos efo'r 6 Arweinydd ANG ALI rhannwyd gwybodaeth ac adnoddau o ran rheoliadau newydd LIC. Roedd trefniadau yn rhoi sylw i rolau a chyfrifoldebau, cyllid, Dysgu Proffesiynol a chwblhau cyfnod Sefydlu yng Nghymru.

Mae cydweithio ar draws y consortia â'r arweinwyr ANG Rhanbarthol yn parhau i wella a datblygu, ac mae rannu arferion da ac adnoddau yn digwydd ar hyd a lled Cymru.

Bu creu cysylltiad agosach ag asiantaethau athrawon llanw yng ngogledd Cymru yn flaenoriaeth, ac rydym wedi cael dau gyfarfod i geisio sicrhau eu bod yn deall eu rôl gyda'r ANG yn llawn.

Y Brifysgol Agored (BA)

Mae'r cydweithio â'r BA yn parhau trwy gyfarfodydd partneriaeth rheolaidd. Mae'r ddarpariaeth wedi'i diweddarau a'i gwella i gynnwys cyllid pellach i fyfyrwyr cyfrwng Cymraeg mewn lleoliadau uwchradd. Mae rhannu gwybodaeth wedi digwydd ac mae gweithgarwch pellach ar y gweill i ddiweddarau rhanddeiliaid. Gall myfyrwyr gymhwyso fel athrawon mewn amrywiol ffyrdd, gan gynnwys rhaglenni seiliedig ar waith drwy'r Brifysgol Agored yn ogystal â'r llwybr traddodiadol i AGA.

Darpariaeth y Gymraeg

Mae cydweithio cadarn yn parhau i wella darpariaeth y Gymraeg, megis drwy brosiect Llafaredd Ein Llais Ni. Roedd bron i 100 o ysgolion cyfrwng Cymraeg y rhanbarth yn rhan o gam cyntaf y prosiect hwn, gan gynnwys rhai ANG, a rhyw ugain o fyfyrwyr ar eu trydedd flwyddyn yn ein digwyddiad Ein Llais Ni ym mis Tachwedd. Mae gan ysgolion fynediad at yr ymchwil diweddaraf a'r arferion gaiff effaith wrth wella Addysgeg Llafaredd Cymraeg.

DIGIDOL

Datblygu arweinyddiaeth ddigidol mewn ysgolion rhanbarthol

Mae'r rhaglen hwyluswyr digidol yn parhau i ddatblygu. Cynhaliwyd cyfarfod unigol gyda phob hwylusydd yn ystod mis Tachwedd i drafod cynnydd y rhaglen ym mhob clwstwr. Mae 79% o glystyrau'r rhanbarth wedi ffurfio gweithgor dysgu digidol i arwain agweddau strategol ar y maes. Mae 67% o'r clystyrau wedi llwyddo i lunio gweledigaeth a rennir gan bob ysgol o'r clwstwr, sy'n cysoni amcanion pob ysgol ac yn gosod sylfaen i unrhyw waith cydweithio. Mae 66% o glystyrau'r rhanbarth wedi sefydlu trefn ble mae'r hwylusydd digidol yn adrodd yn ôl yn rheolaidd i Benaethiaid y clwstwr. Rydym yn hyderus fod y rhaglen wedi symud yn ei blaen yn llwyddiannus. Byddwn yn cynnig mwy o gefnogaeth unigol i hwyluswyr digidol / clystyrau sydd yn cael trafferthion sefydlu gweithgor er mwyn sicrhau fod y gwaith yn mynd rhagddo yn effeithiol. Mae 77% o glystyrau wedi nodi bod cyfathrebu wedi cryfhau o fewn y clwstwr o ganlyniad i'r rhaglen gyda sianeli cyfathrebu digidol wedi'u gwreiddio i sicrhau fod trafodaethau a rhannu profiadau yn gallu parhau yn rheolaidd. Mae nifer o glystyrau wedi llwyddo i wreiddio'r rhaglen yn llwyddiannus yn eu clwstwr ac yn enghraifft o weithgorau sydd yn gweithredu'n effeithiol yn ystod camau cyntaf y rhaglen. Mae'r clystyrau hyn wedi gwneud cynnydd arbennig mewn perthynas â'r gwaith ac yn dylunio syniadau arloesol ar sut i

gydweithio fel clwstr i ddatblygu agweddau ar y maes. Mae nifer ohonynt wedi darparu astudiaeth achos i Llywodraeth Cymru i drafod eu cynnydd. Cynhaliwyd diwrnod o hyfforddiant ar gyfer yr hwyluswyr digidol yn ystod chwarter 4 oedd yn canolbwyntio ar adnabod y mannau twf o fewn clystyrau, gyda'r bwriad o lunio adroddiad ar gynnydd y clwstr mewn perthynas â'r mannau twf hyn yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.

Darparu rhaglen o ddysgu proffesiynol i ddatblygu cyfleoedd i godi safonau mewn cymhwysedd digidol drwy Hwb.

Mae'r cynnig dysgu proffesiynol digidol yn edrych yn llwyddiannus hyd yma, gyda 386 o ymarferwyr wedi cofrestru i ddod i sesiynau hyfforddi. Cynhaliwyd hyfforddiant trin data, modelu, Google lefel 1, adrodd stori yn ddigidol a chymhwysedd digidol yng nghanam cynnydd 1 a 2 yn ystod chwarter 4. Mae'r adborth yr ydym yn ei dderbyn yn dilyn yr hyfforddiant wedi bod yn hynod o gadarnhaol gyda nifer o athrawon yn gwerthfawrogi'r cyfle i gael amser i edrych mewn dyfnder ar wahanol feddalwedd yn ogystal â chael arweiniad ar addysgeg effeithiol a sut i wneud defnydd effeithiol o'r gwahanol feddalwedd mewn gwahanol gyd-destunau cwricwlaidd. Cynhaliwyd diwrnod cyntaf rhaglen hyfforddiant arweinyddion digidol yn ystod chwarter 4 ar gyfer yr ail garfan o athrawon, gyda'r ail ddiwrnod wedi ei gynllunio i edrych ar effaith y gwaith a osodwyd yn ystod y diwrnod cyntaf. Bwriad y rhaglen hon yw sicrhau bod capasiti arweinyddol yn cael ei feithrin o fewn y clystyrau a bod mwy o unigolion wedi eu huwchsgilio er mwyn cefnogi gwaith yr hwyluswyr digidol. Cynhaliwyd cynhadledd Cadw'n Ddiogel Ar-lein ar y cyd â Llywodraeth Cymru ym mis Mawrth, a mynychodd 95 o ymarferwyr.

Gwreiddio 360 Digi Cymru fel prif adnodd hunan arfarnu dysgu digidol y rhanbarth.

Mae 283 o ysgolion y rhanbarth bellach wedi cofrestru ar system hunan arfarnu dysgu digidol, 360 Digi Cymru. Mae 154 o ysgolion wedi ailymweld â'r system er mwyn diweddarau eu gwerthusiad. Rydym yn parhau i annog ysgolion i ymgysylltu â'r adolygiad hwn. Rydym wedi recordio pecyn o weminarau i sicrhau bod cefnogaeth ar gael ar alw i ysgolion allu ymgysylltu. Fel rhan o'r rhaglen hwyluswyr digidol, mae'r hwyluswyr yn gyfrifol am annog y defnydd o'r system hunan arfarnu gan ofyn i bob ysgol yn eu clwstr i gwblhau'r adolygiad dros y tymor nesaf. Bydd y data yn cael ei drafod ar lefel clwstr er mwyn dod o hyd i gryfderau o fewn y clwstr yn ogystal ag agweddau cyffredin i'w datblygu. Mae'r data a fewnbynwyd i'r system ar gyfartaledd yn dangos sgôr o 2.8 allan o 4; 1 yw'r sgôr cryfaf a 4 yw'r gwannaf. Mae'r sgôr hwn yn gyson â lefelau Cymru gyfan.

Cefnogaeth i'r sector uwchradd

Yn ystod chwarter 4, lansiwyd y strategaeth chwe cam i gefnogi ysgolion uwchradd i lunio a gweithredu strategaeth ysgol gyfan i ddatblygu'r sgiliau trawsgwricwlaidd ar draws yr ysgol. Mae 12 o ysgolion uwchradd bellach wedi derbyn cefnogaeth unigol mewn perthynas â hyn wrth i ni dreialu'r strategaeth. Mae'r ymateb i'r strategaeth wedi bod yn hynod o gadarnhaol hyd yma, gyda'r ysgolion yn gwerthfawrogi'r arweiniad ar lefel strategol i wreiddio strategaeth ysgol gyfan i ddatblygu'r maes. Mae'r mwyafrif o ysgolion bellach wedi cwblhau cam 2 o'r 6, sef dylunio eu strategaeth ar gyfer datblygu'r maes. I gefnogi hyn rydym wedi dylunio nifer o fapiau cynnydd sy'n dangos sut y dylai cynnydd dysgwr edrych o gam cynnydd 1 hyd at gam cynnydd 5. Hyd yma rydym wedi creu mapiau cynnydd ar gyfer yr agweddau canlynol: creu podlediadau, trin data, animeiddio, creu fideo, graffeg. Mae'r ymateb wedi bod yn wych hyd yma gyda nifer o ymarferwyr yn nodi bod yr adnoddau hyn yn werthfawr fel cymorth i athrawon gynllunio profiadau uchelgeisiol sy'n addas i bwrpas ac yn adeiladu ar sgiliau blaenorol y dysgwyr.

MATHEMATEG A RHIFEDD

Mae ystod o rwydweithiau a fforymau yn weithredol i gefnogi arweinwyr yn y sector uwchradd, ar bob lefel, i fod yn arwain yn fwy hyderus ac effeithiol ar addysgeg. Mae hyn yn cynnwys rhwydwaith dysgu ac addysgu

ar gyfer uwch arweinwyr a phenaethiaid adran pynciau craidd. Mae tystiolaeth bod cydweithio o fewn rhwydweithiau wedi bod yn gryfder neilltuol ac ymarferwyr yn cefnogi ei gilydd wedi bod yn allweddol i sicrhau cysondeb yn y dull dysgu ac addysgu mewn ysgolion uwchradd.

Ffocws y rhwydweithiau pwnc oedd cefnogi arweinwyr canol i arwain y dysgu a'r addysgu; hwyluso a chefnogi cydweithio cymheiriol a grymuso prosesau a gweithdrefnau arfarnu a chynllunio gwelliannau; meithrin gwell dealltwriaeth o gynllunio ac addysgeg yng nghyd-destun y cwricwlwm newydd; gwella rhaglenni ymyrraeth ym meysydd llythrennedd a rhifedd ynghyd â chefnogi agweddau penodol ar baratoi at arholiadau ac asesiadau CA4 a CA5. Caiff gwaith y rhwydweithiau ei werthfawrogi'n fawr gan arweinwyr uwchradd a gwneir defnydd effeithiol o'r adnoddau safonol sydd wedi eu cyd-ddatblygu a'u cartrefu ar Ganolfan Cefnogaeth GwE, safweoedd Tanio [Gwyddoniaeth], MathsCymru [Mathemateg], Y Pair [Cymraeg] a Herio [Saesneg].

Yn dilyn cyfarfodydd rhwydwaith i Benaethiaid Mathemateg mae ysgolion unigol wedi cael cymorth pellach i weithredu dulliau amrywiol a gafodd eu trafod.

Mae effaith y rhwydweithiau pwnc yn glir ar sawl lefel ac ar draws ystod o agweddau:

- arweinwyr canol wedi'u huwchsgilio mewn gwybodaeth a dealltwriaeth o fethodoleg ac ansawdd cynllunio e.e. strategaethau adalw, strategaethau i wella gwaith llafar ac ysgrifennu, defnyddio offer technegol i feithrin sgiliau pwnc ac ati
- arweinwyr canol wedi meithrin gwell dealltwriaeth a gwybodaeth o'r 12 egwyddor addysgegol a'r paratoi at y cwricwlwm newydd
- arferion da wedi cael eu rhaeadru ac yn cael eu mabwysiadu'n eang. Mae nifer sylweddol o arweinwyr wedi mynegi gwerthfawrogiad o'r cyfleoedd i rannu syniadau a datblygiadau ac i gael cefnogi ei gilydd yn broffesiynol
- defnydd cynyddol o ddeunyddiau llyfrgell ddigidol Canolfan Cefnogaeth GwE ac o'r safweoedd pwnc i wella profiadau i ddysgwyr, paratoi dysgwyr ar gyfer arholiadau a pharatoi rhaglenni ymyrraeth pwrpasol
- arweinwyr ac athrawon yn fwy hyderus yn eu sgiliau digidol
- arweinwyr yn fwy hyderus gyda phrosesau pennu rhagfynegiadau, asesiadau a graddau

Cymorth pwrpasol i ysgolion sy'n destun pryder

Mae'r YCG Mathemateg a Rhifedd Cynradd ac Uwchradd wedi darparu cymorth unigryw i ysgolion y rhanbarth, o'u hadnabod o gynlluniau cymorth. Mae hyn wedi arwain at gynllunio'n well ar gyfer dysgu ac addysgu Mathemateg a dealltwriaeth well o sut mae rhifedd yn cefnogi'r dysgu ar draws y cwricwlwm. Mae bron pob ysgol sy'n destun pryder yn gwneud cynnydd cyson yn erbyn y camau gweithredu a gytunwyd, gyda staff a rhanddeiliaid yn uwchsgilio yn ystod y broses.

Cynhaliwyd ymweliadau/cyfarfodydd rheolaidd ag ysgolion i:

- Gynnal sesiynau datblygiad proffesiynol unigryw sydd wedi arwain at wella gwybodaeth a hyder staff mewn meysydd penodol e.e. defnydd ffurfiannol o'r asesiadau personol, cwestiynu effeithiol, strategaethau adolygu, cymorth i athrawon anarbenigol/ar gychwyn eu gyrfa.
- Cymorth i gydweithio ar gynllunio ac asesu cynnydd dysgwyr, sydd wedi gwella dealltwriaeth o sut i olrhain cynnydd a defnyddio data yn effeithiol.
- Cymorth i gydweithio ar brosesau hunan arfarnu a chynllunio gwelliant, sydd wedi arwain at ddadansoddi ac adnabod anghenion a meysydd i'w gwella penodol yn fwy cywir.
- Rhannu adnoddau a datblygiad proffesiynol sydd yn berthnasol i anghenion yr ysgol/dysgwyr yn y

lleoliad wrth iddynt weithredu (neu dreialu) cynllunio a chyflwyno'r MDAph Mathemateg a Rhifedd, sydd wedi arwain at wella dulliau addysgegol a dealltwriaeth o'r cwricwlwm.

Cefnogaeth ranbarthol a CiG

Cyfarfodydd Rhwydwaith i Benaethiaid Mathemateg Uwchradd

Cynhaliwyd cyfarfodydd Rhwydwaith Penaethiaid Mathemateg lleol pob tymor ym mhob ALI ble cafwyd niferoedd da. O ganlyniad i'r cyfarfodydd hyn, mae ysgolion wedi bod yn rhannu arferion da, cael syniadau newydd ac adnoddau i'w defnyddio, ymglyfarwyddo'n llawn â chanllawiau cyfredol CBAC, adroddiadau arholiadau a Fframwaith Arolygu Estyn.

Cyfarfod Rhwydwaith Cydlynwyr Rhifedd Cyfarfodydd Rhwydwaith

Cynhaliwyd cyfarfodydd Rhwydwaith Cydlynwyr Rhifedd lleol ym mhob awdurdod lleol ble cafwyd niferoedd da.

O ganlyniad, mae ysgolion wedi bod yn rhannu arferion da, cael syniadau newydd ac adnoddau i'w defnyddio ac edrych sut i greu a gweithredu strategaeth rifedd ysgol gyfan.

Cymorth rhanbarthol penodol ar gyfer y MDAph Mathemateg a Rhifedd

Cynhaliodd yr YCG ddau weithdy ar-lein i gyflwyno'r MDAph Mathemateg a Rhifedd yn Nhyrnor yr Haf 2022, i roi cymorth i ddadbacio'r elfennau mandadol a chynllunio ar gyfer cynnydd. Gwahoddwyd Penaethiaid Mathemateg i ddiwrnod yn Nhyrnor yr Haf 2022 hefyd i roi mwy o gymorth gyda'r CiG. O ganlyniad i'r sesiynau hyn, roedd ysgolion yn gallu rhannu arferion da, cydweithio ar ymglyfarwyddo â'r MDAph Mathemateg a Rhifedd, dod i ddeall y 5 hyfedredd mathemategol yn well a'r goblygiadau i addysgeg, a bod yn gliriach ynghylch eu dealltwriaeth o'r camau nesaf sydd eu hangen ar y daith at weithredu CiG yn llawn.

Cymorth Clwstwr MDAph

Cafodd YCG Cynradd ac Uwchradd geisiadau am gymorth clwstwr penodol i ddatblygu pontio effeithiol mewn mathemateg, sicrhau dealltwriaeth gyffredin rhwng clystyrau cynradd ac ysgolion uwchradd dalgylchol o'r continwmm a dysgu ac addysgu effeithiol o fewn y MDAph Mathemateg a Rhifedd.

Asesiadau Personol

Mae YCG wedi parhau i gefnogi ysgolion Cynradd, Uwchradd ac Arbennig y rhanbarth ar ddefnyddio'r Asesiadau Personol Ar-lein yn effeithiol. Mae hyn wedi cynnwys hyfforddiant pwrpasol a rhannu canllawiau Llywodraeth Cymru yn ogystal â chreu a rhannu pecyn cymorth perthnasol. Mae hyn wedi sicrhau bod gan ysgolion yr wybodaeth ddiweddaraf o ran canllawiau ac arferion effeithiol.

Pecyn sgiliau rhif sylfaenol

Cynhyrchwyd pecyn 'Sgiliau Rhif Sylfaenol', sy'n cynnwys adnoddau dosbarth cyfan ac adnoddau unigol y gellir eu haddasu yn ôl anghenion dysgwyr ar draws y continwmm. Mae ar gael yn Gymraeg a Saesneg ac yn cynnwys adran atebion. Rhydd yr adnoddau gyfle i ddysgwyr atgyfnerthu ac adolygu sgiliau sydd yn sgiliau allweddol i'w datblygu ar draws y continwmm, gan sicrhau bod dysgwyr yn rhugl yn y maes hwn. Mae'r adnoddau i'w gweld ar Google Classroom, ac fe'u rhannwyd ag amrywiol ysgolion i'w treialu.

Her Fathemateg MATH Uwchradd

Trefnodd YCG Uwchradd GwE Her Fathemateg MATH i ddysgwyr Blwyddyn 9 ym mis Mawrth 2023, pan wahoddwyd ysgolion i gystadlu gyda thimau o 4. Bu 28 ysgol uwchradd yn y rhanbarth yn cymryd rhan, gyda chyfanswm o 34 tîm. Mae pob ysgol wedi mynegi eu bod wedi gwerthfawrogi'r Her Fathemateg a rhannwyd yr adnoddau â phob ysgol. Cynhelir cystadleuaeth derfynol yn Nhyrnor yr Haf.

CaBan/Prifysgol Bangor (Medi 2022)

Cyflwynodd yr YCG Mathemateg a Rhifedd Cynradd bedair darlith - cyflwyniad i MDaPh Mathemateg a Rhifedd i fyfyrwyr TAR cyfrwng Cymraeg (tua 27 myfyriwr). Roedd y sesiynau hyn yn gymorth i ymarferwyr newydd gael dealltwriaeth well o'r pum hyfedredd mathemategol ac addysgeg effeithiol mewn mathemateg er mwyn gallu cyflwyno'r CiG yn y dosbarth yn ystod y flwyddyn addysgol hon.

Llafaredd ar gyfer Dysgu ar draws y Cwricwlwm 2023

Cyflwynodd yr YCG Mathemateg a Rhifedd Cynradd ac Uwchradd ddiwrnod hyfforddiant o fewn y rhaglen Llafaredd ar gyfer Dysgu ar draws y Cwricwlwm. Bu athrawon neu arweinwyr blynyddoedd 5 i 8 mewn ysgolion cynradd ac uwchradd ar y sesiwn, a'r nod oedd creu diwylliant o 'siarad er mwyn dysgu' a datblygu'r ddarpariaeth lafaredd i godi safonau ar draws y cwricwlwm.

Cymorth unigryw i ysgolion unigol

Mae bron pob ysgol sy'n destun pryder yn gwneud cynnydd cyson yn erbyn y camau gweithredu a gytunwyd, ac mae'r holl staff a'r rhanddeiliaid wedi'u huwchsgilio yn ystod y broses, gan gynnwys ysgolion mewn categori Estyn. Mae'r YCG Mathemateg a Rhifedd wedi datblygu perthynas dda gydag ysgolion unigol sydd wedi arwain at gydweithio llwyddiannus.

SAESNEG A LLYTHRENNEDD**Uwchradd**

Mae'r tîm wedi rhoi sylw i'r holl geisiadau penodol gan ysgolion ac wedi cynnal hyfforddiant adrannol ac ysgol gyfan.

Yn ystod mis Tachwedd 2022, cynigwyd rhwydwaith llythrennedd rhanbarthol i bob ysgol uwchradd cyfrwng Saesneg; cafwyd niferoedd da. Canolbwynt y sesiwn oedd cynllunio ar gyfer dull gweithredu strategol mewn llythrennedd a chynllunio ar gyfer cynnydd. Cefnogwyd hyn ymhellach drwy ddatblygu'r 'Dull Chwe Cham' ar gyfer datblygu dull gweithredu llythrennedd ysgol gyfan, a gyflwynwyd i'r chwe fforwm Penaethiaid rhanbarthol. Ymhellach i hyn, rhoddwyd cymorth unigryw i ysgolion a chynghreiriau yr oedd arnynt angen cymorth unigryw i lansio.

Ym mis Rhagfyr 2022, trefnwyd Fforwm i Benaethiaid Saesneg a chafwyd presenoldeb rhagorol. Roedd y sesiwn yn cynnwys briff gan Elan Richards, Cymwysterau Cymru ac yn fodd i'r Arweinwyr Pwnc holi cwestiynau yn uniongyrchol yn ymwneud â'r ymgynghoriad ar y TGAU Saesneg Iaith a Llenyddiaeth. Cefnogwyd yr aelodau i greu dogfen "Cynllunio ar gyfer cynnydd" fyw a rannwyd â phob adran Saesneg uwchradd ac a ddefnyddiwyd fel man cychwyn i drafod cynnydd ar lefel adran.

Cyfarfod Fforwm Saesneg Safon Uwch - wedi mynychu hyfforddiant CBAC, cynhyrchwyd "Fix it packs" a'u dosbarthu er mwyn cefnogi ysgolion i roi adborth safonedig i ddisgyblion. Cynhyrchwyd adnoddau Uned 1 'Barddoniaeth nas gwelwyd o'r blaen' ar gyfer gwefan 'Herio'. Datblygwyd hefyd pecyn cymorth i roi arweiniad i ddatblygu ysgrifennu estynedig yn drawsgwricwlaidd a'i uwch lwytho ar One Drive GwE.

Mae'r Tîm hefyd wedi darparu cymorth wedi'i deilwra ar draws yr awdurdodau lleol, gan gynnwys ymgyfarwyddo â'r Dull Chwe Cham o gynllunio'n strategol i ddatblygu sgiliau a datblygu diwylliant o Gariad@Ddarllen.

Bu'r tîm mewn amrywiaeth o ddigwyddiadau hyfforddi i ddatblygu ymhellach ein gwybodaeth a'n dealltwriaeth er mwyn darparu'n effeithiol i'n hysgolion. Mae hyn wedi cynnwys hyfforddiant gan: Llais 21,

National Literacy Trust, CBAC (TGAU a Safon Uwch) ac Ymgynghoriadau Cymwysterau Cymru.

Uwchradd/Cynradd - Defnyddiwyd cyllid LIC i ariannu rhaglen ddatblygu 5 diwrnod a ddechreuodd ym mis Chwefror 2023. Cynhaliwyd tair sesiwn hyd yma ac mae dwy arall ar y gweill ar gyfer Tymor yr Haf 2023. Mae'r ddwy sesiwn ddiwethaf yn canolbwyntio ar rannu arferion da rhwng ysgolion.

Trefnwyd/comisiynwyd Cariad@Ddarllen (*Reading for Pleasure*), sef rhaglen ddatblygu 5 diwrnod, gyda'r rhaglen honno bron yn llawn. Dechreuodd ym mis Ionawr 2023.

Cynradd

Rhoddwyd sylw i'r holl geisiadau penodol gan YCG i ysgolion sy'n destun pryder, neu sydd ag anghenion penodol yn ymwneud â llythrennedd/Saesneg, a gweithredwyd ac adolygwyd cymorth gan yr YCG. Ble roedd angen, darparwyd cymorth parhaus a nododd bron pob lleoliad bod effaith gadarnhaol a chynnydd.

Ym mis Tachwedd 2022, cynhaliwyd gweithdy Sgiliau Llythrennedd Sylfaenol drwy wahoddiad YCG, i edrych ar anghenion yn ymwneud â CGOA, CDY, neu DPP staff penodol. Bu'r YCG yn adolygu hyn i weld yr effaith yn ôl yn yr ysgol a gwelwyd bod bron pob aelod yn gweithredu strategaethau yn ôl yn yr ysgol. Bu mwy o alw gan YCG ac aelodau i gynnal sesiynau eraill ac mae'r rhain bellach ar y gweill ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod, i'w cynnal gan yr YCG Llythrennedd neu wedi'u comisiynu gan athrawon effeithiol.

Trefnwyd/comisiynwyd Cariad@Ddarllen (*Reading for Pleasure*), sef rhaglen ddatblygu 5 diwrnod, gyda'r rhaglen honno bron yn llawn. Dechreuodd ym mis Ionawr 2023 (71 o athrawon). Effeithiodd y gweithredu diwydiannol ar 2 o'r 3 diwrnod a bu'n rhaid eu gohirio tan fis Mai 2023 ac felly maent yn rhan o'r Cynllun Busnes newydd ar gyfer 2023-24. Ymatebodd bron pob ysgol yn gadarnhaol i ddiwrnod 1 drwy holiaduron ac maent yn targedu staff yn strategol i fynychu diwrnod 2 a 3. Yn ôl yr adborth, mae bron pawb yn bwriadu mwyhau'r effaith mewn ysgolion ar safonau a'r ddarpariaeth ar gyfer darllen. Roedd ysgolion o bob sector yn bresennol, o 3 i 16, ac wedi cofrestru i barhau ym mis Mai. Bydd y Brifysgol Agored a Phrifysgol Bangor yn cyflwyno ar ddiwrnod 2 a 3, ynghyd â 3 i 8 YCG Uwchradd, yn y Gymraeg a'r Saesneg. Bydd Ymgynghorwyr Cymraeg yr ALL hefyd yn bresennol.

Mynychwyd a chefnogwyd rhwydweithiau CiG ILlCh Rhanbarthol a Lleol, gyda sesiynau ychwanegol efo aelodau rhanbarthol, gan arwain at greu dogfennau a phecynnau cymorth/adnoddau i'w rhannu â rhwydweithiau lleol ac ysgolion rhanbarthol.

Crëwyd dosbarthiadau Google i gadw a rhannu'r holl adnoddau o ddigwyddiadau Dysgu Proffesiynol a gweithgorau i sicrhau ymgysylltiad a chydweithio parhaus.

Y GYMRAEG A LLYTHRENNEDD

Arweinyddiaeth

Bu'r cyfarfodydd rhwydwaith a gynhaliwyd eleni ar gyfer Arweinwyr y Gymraeg (ysgolion cyfrwng Cymraeg, dwyieithog a chyfrwng Saesneg) y rhanbarth yn gyfle i ddatblygu dealltwriaeth o ddatblygiadau cenedlaethol, rhannu arferion llwyddiannus a chydweithio er mwyn cynnal a chodi safonau dysgu ac addysgu. Cynhaliwyd y cyfarfodydd rhwydwaith hyn mewn ysgolion 'lletyol' ar draws y rhanbarth a fu'n gyfle arbennig i un adran yn ei thro groesawu'r arweinwyr eraill i'w hadran (am y tro cyntaf yn aml) a'r bwriad yw cynnal y model llwyddiannus hwn y flwyddyn nesaf. Cafwyd cyflwyniadau gan arweinwyr yn ystod pob cyfarfod yn rhannu arferion llwyddiannus mewn amrywiol feysydd ac yn ystod y cyfarfodydd rhwydwaith ar gyfer arweinwyr y Gymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg cafwyd cyflwyniadau gan arweinwyr adrannau

y Gymraeg yr ysgolion 'lletyol' ar 'Y Gymraeg yn ein hysgol ni'. Bu'r ymateb i'r cyflwyniadau hyn yn gadarnhaol iawn a gwerthfawrogodd yr arweinwyr y cyfle i weld a thrafod strategaethau unigryw ac arloesol adrannau wrth iddynt hyrwyddo'r Gymraeg a sgiliau dwyieithrwydd yn lleol. Deilliodd y cyflwyniadau hyn gan arweinwyr mewn cyfarfodydd rhwydwaith ar gydweithio dilynol rhwng ysgolion ar draws y rhanbarth yn ogystal â chydweithio rhwng arweinwyr adrannau unigol a byddwn yn datblygu'r model hwn ymhellach y flwyddyn nesaf er mwyn cryfhau'r cydweithio dilynol rhwng adrannau. Mae gwaith Rhwydwaith Cefnogol tair ysgol uwchradd cyfrwng Saesneg yn y rhanbarth yn parhau, a bydd y model hwn o gydweithio mewn cynghreiriau o ysgolion yn cael ei ddatblygu eto mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.

Gweithdai ymgynghori a gweithgorau cenedlaethol

Bu arweinwyr y Gymraeg y rhanbarth ar weithgorau cenedlaethol (e.e. Gweithgor Lefel Pwnc Y Gymraeg – Cymwysterau Cymru) a llais y rhanbarth i'w glywed yn y sgysiau cenedlaethol hyn. Trefnwyd cyfres o gyfarfodydd rhithiol ar y cyd â Chymwysterau Cymru er mwyn cynorthwyo adrannau ar draws y rhanbarth i ymateb i'r ymgynghoriadau 'Cymwys ar gyfer y dyfodol' ar y cymwysterau newydd ar gyfer y Gymraeg a gwerthfawrogodd Cymwysterau Cymru y cyfle i gyflwyno'r ymgynghoriad yn uniongyrchol i'r arweinwyr trwy'r cyfarfodydd rhithiol hyn.

Gwireddu Cwricwlwm i Gymru yn effeithiol

Cydweithio â'r YCG Ieithoedd Rhyngwladol ar brosiect 'Dylunio ar gyfer ieithoedd CiG' dan arweiniad yr Athro Jenny Eddy o Goleg Queens, Efrog Newydd gyda chynrychiolaeth o adrannau MDaPh ILLaCh ar draws y rhanbarth, sy'n cynnwys aelodau adrannau y Gymraeg o ysgolion Cymraeg a dwyieithog yn ogystal ag ysgolion cyfrwng Saesneg (gweler hefyd 'Cydweithio â'r Brifysgol' isod).

Cynhaliwyd gweithdai mewn HMS pontio cynradd uwchradd i er mwyn cydweithio gydag arweinwyr i ystyried y modd y mae'r broses o asesu cynnydd y dysgwr yn y Gymraeg yn cyfrannu tuag at ddatblygu'r darlun cyfannol o'r dysgwr.

Rhoddwyd cefnogaeth ac arweiniad i arweinwyr sicrhau bod dilyniant ieithyddol dysgwyr yn y Gymraeg yn rhan annatod o'r gweithgareddau dysgu sy'n arwain at ddealltwriaeth o'r DHSB (e.e. cydweithio gydag arweinwyr i gyflwyno Cyfarwyddyd Prosesu Estynedig neu EPI)

Prosiect 'Ein Llais Ni'

Crëwyd gwefan einllaisni.cymru yn gartref i adnoddau ac astudiaethau achos ysgolion gwedd gyntaf y prosiect a chyflwynwyd cais llwyddiannus i Lywodraeth Cymru i barhau â'r prosiect y flwyddyn nesaf. Yn rhan o'r cais, cytunodd nifer o ysgolion uwchradd y rhanbarth, a fu'n rhan o'r prosiect gwreiddiol, i fod yn ysgolion arweiniol, gydag aelodau Adran y Gymraeg yr ysgolion hynny'n benodol yn hyrwyddo'r wedd nesaf. Cyflwynwyd ceisiadau gan Adrannau y Gymraeg ysgolion uwchradd cyfrwng Saesneg y rhanbarth er mwyn ymuno â gwedd nesaf y prosiect ddiwedd Chwarter 4.

Llythrennedd trawsgwricwlaidd

Cydweithio ar ddatblygu a threalu'r 'Strategaeth 6 Cham' ar gyfer cynllunio'n strategol er mwyn hyrwyddo sgiliau Llythrennedd ar draws y cwricwlwm. Mae GwE yn cydweithio â Chydlynwyr Llythrennedd ar draws y rhanbarth i fapio'r ddarpariaeth gan greu a datblygu adnodd i gefnogi a chynorthwyo'r cydlynwyr â'r gwaith hwn. Prosiect 'Cau'r Bwlch Darllen' (prosiect ar y cyd â gweithgor o Gydlynwyr Llythrennedd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a dwyieithog) yn deillio o'r angen i dargedu uwch sgiliau darllen a amlygwyd yn dilyn cyfarfod rhwydwaith Cydlynwyr Llythrennedd

Prosiect 'Holi Heriol' (ar cyd â PhA y Gymraeg a Chydlynnydd Llythrennedd un o ysgolion y rhanbarth) yn deillio o gyflwyniad a roddwyd mewn cyfarfod rhwydwaith ac a fydd yn plethu â'r gwaith rhanbarthol o cefnogi ysgolion i wireddu CiG yn effeithiol trwy gynorthwyo arweinwyr a Chydlynwyr Llythrennedd i gynllunio ar gyfer cynnydd dysgwyr unigol trwy ddatblygu dealltwriaeth o'r Egwyddorion Cynnydd.

Mae'r prosiect 'Llythrennedd y Gweithle 2023' yn gyfle i gyflwyno'r themâu trawsgwricwlaidd yn rhan o ddyluniad cwricwlwm ar gyfer ieithoedd, gan dargedu'r elfen fandadol hon trwy'r cyfarwyddyd ar gyfer MDaPh ILLaCh.

Cydweithio â'r Brifysgol a chefnogaeth i ANG

Bu trafodaethau â Phrifysgol Bangor / CABAN yn ystod Chwarter 3 i ymgorffori gwaith yr Athro Jenny Eddy a chynnwys y prosiect 'Dylunio ar gyfer ieithoedd CiG' uchod yn rhan o arlwy'r cysiau TAR.

Cynhaliwyd digwyddiad yn Venue Cymru ar y cyd â Phrifysgol Bangor / CABAN ar gyfer myfyrwyr ANG (cynradd ac uwchradd) 'Athrawon fel dylunwyr CiG' gyda chyflwyniadau gan aelodau o adrannau y Gymraeg ar draws y rhanbarth o fu'n rhan o'r prosiect 'Dylunio ar gyfer ieithoedd CiG'.

Mynychodd myfyrwyr TAR uwchradd a chynradd y digwyddiad 'Ein Llais Ni – Datblygu siaradwyr y dyfodol' a bu i fyfyrwyr eleni gyfeirio at brosiect 'Ein Llais Ni' yn rhan o draethodau ymchwil uned benodol o'u cwrs eleni

Rhodddwyd cyflwyniad yn y Brifysgol i fyfyrwyr TAR uwchradd a chynradd (Cymraeg a Saesneg) ar waith a chefnogaeth rhanbarthol GwE (Chwarter 4)

Canolfan Cefnogaeth GwE

Mae'r gwaith o ddatblygu tudalennau'r Gymraeg ar Ganolfan Cefnogaeth GwE yn parhau a'r nod yw y bydd y llwyfan hwn yn plethu â llwyfannau digidol 'byw' Teams a Google Classroom, y naill yn gartref parhaol a'r llall yn llwyfan datblygol.

Mae'r Cylchlythyr 'O'r Stordy' yn arf ychwanegol i rannu gwybodaeth ag arweinwyr ar draws y rhanbarth gyda dau fersiwn o'r cylchlythyr, un ar gyfer ysgolion Cymraeg a dwyieithog a fersiwn arall ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg.

GWYDDONIAETH

Gwireddu Cwricwlwm i Gymru

Darparwyd cymorth pwrpasol i bob adran sydd wedi gofyn am gymorth gyda CiG. Mae'r ysgolion sydd wedi cael cymorth, ac a fydd yn gweithredu'r CiG ym mis Medi 2023, wrthi'n cynllunio ac yn datblygu unedau gwaith.

Darparu rhwydweithiau rhanbarthol a lleol i arweinwyr ac athrawon MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg, gydag arweiniad pendant ar ddylunio a chynllunio'r cwricwlwm, asesu a chynnydd.

Yn Nhymor yr Hydref, cynhaliwyd 3 Cyfarfod Rhwydwaith i Benaethiaid Gwyddoniaeth, o'r chwe awdurdod lleol, a chafwyd niferoedd da. Roedd y cyfarfodydd yn gyfle i gynnal trafodaethau a gweithgareddau ar gynllunio, cyflwyno a gwerthuso eu gweithgareddau CiG newydd, cynlluniau gwaith TGAU, enghreifftiau o asesiadau a dulliau addysgegol sy'n gweithio'n dda yn eu hysgolion. Canolbwyntiwyd ar gynllunio a dylunio'r CiG yn ystod rhwydweithiau'r Hydref. Edrychwyd ar ddulliau disgyblaethol/aml-ddisgyblaethol a thematig a dod â'r Gwyddorau, Cyfrifiadureg a Thechnoleg ynghyd i ddatrys problemau. Rhannwyd enghreifftiau ac

adnoddau a gynhyrchwyd gan y gweithgorau hyn yn ystod y cyfarfodydd ac maent ar gael ar-lein i ysgolion eraill yn ddwyieithog (gan gynnwys ysgolion nad ydynt yn rhan o rwydwaith).

Yn ystod Tymor y Gwanwyn, cynhaliwyd ail gylch o gyfarfodydd Penaethiaid Gwyddoniaeth a Thechnoleg. Unwaith eto, CiG gafodd y sylw - edrychwyd ar gynnydd a mapio cynnydd, datblygu sgiliau cyfannol, themâu trawsbynciol (gyda chyflwyniadau gan Gyrfa Cymru) a rhaglennu cyfrifiadurol/algorithmau.

Helpu ysgolion a'u hadrannau Gwyddoniaeth a Thechnoleg i sicrhau bod eu dealltwriaeth o elfennau'r Cwricwlwm i Gymru yn datblygu; gan gynnwys cymhwyso a datblygu'r sgiliau trawsgwricwlaidd, y sgiliau cyfannol a themâu trawsbynciol o fewn Gwyddoniaeth.

Datblygwyd gwefan MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg a'i chyfieithu i'r Gymraeg - mae'r wefan yn cefnogi ysgolion ac adrannau i ystyried y syniadau/themâu mawr mewn Gwyddoniaeth a Thechnoleg a gwahanol ddulliau o gynllunio ar gyfer dysgu. Rhannwyd y ddolen i'r wefan â phob ysgol. Rydym wrthi'n datblygu enghreifftiau o ddull thematig i ddatblygu sgiliau trawsgwricwlaidd a sgiliau cyfannol. Yn ystod 2023-2024, bwriedir datblygu ymhellach y wefan a rhannu enghreifftiau ac arferion da o ysgolion fel y dônt ar gael.

Cefnogi ysgolion ac arweinwyr Gwyddoniaeth i werthuso a chyfoethogi eu darpariaeth ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru.

Mae adnoddau cefnogol ar y wefan Gwyddoniaeth a Thechnoleg wedi galluogi athrawon i ddatblygu ymhellach eu dealltwriaeth o gynnydd mewn dysgu a rôl y disgrifiadau dysgu wrth gynllunio ar gyfer dysgu. Mewn cyfarfodydd Rhwydwaith yn y Gwanwyn, bu'r Penaethiaid Gwyddoniaeth a Thechnoleg yn cwblhau holiaduron yn gwerthuso eu darpariaeth CiG gyfredol yn eu hysgolion.

Gwella Addysgu

Drwy gyfrwng cyfarfodydd Rhwydwaith MDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg, mae cydweithio, gweithio rhwng ysgolion a rhannu'r arferion gorau yn parhau i ddatblygu. Mae ysgolion sydd yn rhan o'r rhwydweithiau wedi magu profiad a dealltwriaeth werthfawr drwy weithio gyda'i gilydd a rhannu syniadau ar gyfer cynllunio'r dysgu ac ystyriaethau addysgegol.

Gwelwyd nifer sylweddol o ymwelwyr â'r wefan 'Tanio' (>190,000) a lawr lwythiadau yn ystod 2022-2023, sydd yn dangos bod yr adnoddau yn cael eu defnyddio'n eang.

Ysgolion sy'n destun pryder

Yn sgil ceisiadau gan YCG, parheir i roi cymorth unigryw a tharged i arweinwyr, athrawon, ANG ac i ysgolion sy'n destun pryder.

Cefnogi Arweinyddiaeth

Mae ymweliadau ysgol yn parhau i gefnogi Arweinwyr Canol efo hunanarfarnu, gan adnabod blaenoriaethau ar gyfer gwelliant, arfarnu ansawdd y ddarpariaeth a'r dysgu a'r addysgu.

OEDRAN 3-8

Cymorth i ysgolion sy'n destun pryder

Darparwyd cymorth pwrpasol i ysgolion sy'n destun pryder ar draws y rhanbarth. Yn gyffredinol, mae bron pob ysgol sy'n destun pryder yn gwneud cynnydd cyson neu dda yn erbyn y camau gweithredu a gytunwyd, ac mae staff a rhanddeiliaid yn uwchsgilio yn ystod y broses. Mae hyn yn datblygu dealltwriaeth ymarferwyr o gynnydd ar draws llwybrau datblygu Galluogi Dysgu at ddiwedd CC2 ym mhob MDaPh yn ogystal â'r sgiliau

trawsgwricwlaidd a'r sgiliau cyfannol. Mae'r cymorth hefyd yn gwella'u dealltwriaeth o egwyddorion ac addysgeg Dysgu Sylfaen ac yn cael effaith gadarnhaol ar ansawdd y ddarpariaeth ac ar gynnydd dysgwyr.

Rhwydweithiau 3-8 rhanbarthol

Darparwyd rhwydweithiau 3-8 rhanbarthol i ymarferwyr ac YCG, i rannu canllawiau ar Galluogi Dysgu (cyfnod dysgu yn arwain at Gam Cynnydd 1) ac astudiaethau achos gan ysgolion o bob ALL sy'n rhan o brosiectau GwE ar sail ymchwil, sef Gwaith Coed a 'Communication Friendly Spaces Approach'. Bu ymarferwyr yn trafod sut yr aethant ati i fyfyrion ar ac adolygu eu hamgylcheddau dysgu, eu profiadau a'u cynllunio ar gyfer sgiliau, y tu mewn a'r tu allan, ac effaith eu darpariaeth ar ddysgwyr, yn unol â chanllawiau Galluogi Dysgu a chanllawiau MDaPh. Rhoddwyd cyflwyniadau ac astudiaethau achos ar Ganolfan Cefnogaeth GwE fel bod modd i bob ysgol yn y rhanbarth fynd atynt. Yn sgil hyn mae ymarferwyr yn rhoadru gwybodaeth ac yn arwain hyfforddiant clwstwr, gan rannu arfer dda ac effaith y prosiect ymchwil weithredu.

Cynhaliwyd gweithdai rhanbarthol yn y rhanbarth i athrawon a chymorthyddion dysgu sy'n newydd i'r grŵp oedran 3-8, yn canolbwyntio ar egwyddorion Galluogi Dysgu a MDaPh yn y grŵp oedran hwn ac addysgeg effeithiol. Mae gan y rheiny sydd wedi bod yn bresennol adnabyddiaeth a dealltwriaeth gadarn o'r tri galluogwr dysgu o fewn Galluogi Dysgu, a'r addysgeg a'r cwricwlwm i'w trosglwyddo'n arferion dosbarth.

Cynhaliwyd gweithdai Gwyddoniaeth a Thechnoleg rhanbarthol i athrawon a chymorthyddion dysgu. Mae pob ymarferydd wedi'i uwchsgilio ac wedi dyfnhau gwybodaeth a dealltwriaeth o FDaPh Gwyddoniaeth a Thechnoleg, y Llwybrau Datblygu (yn enwedig Archwilio), y sgiliau trawsgwricwlaidd a'r sgiliau cyfannol. Yn dilyn y ddau weithdy mae ymarferwyr yn fwy hyderus wrth gynllunio datblygiad mewn MDaPh a'r sgiliau trawsgwricwlaidd, o'r Llwybrau Datblygu i'r MDaPh, a hynny o fewn addysgeg ddatblygiadol addas.

Cyflwynwyd hyfforddiant pwrpasol i ysgolion unigol a chlystyrau ar agweddau penodol ar y Cwricwlwm e.e. darllen cynnar ac uwch sgiliau darllen, dysgu gwreiddiol a phwrpasol, rôl yr oedolyn, rhifedd, cynllunio a dysgu yn yr awyr agored. Mae hyn wedi uwchsgilio staff o ran y continwmm 3-11 yng nghyd-destun ymestyn a dyfnhau sgiliau o fewn profiadau dysgu ac amgylchedd sydd yn briodol i ddatblygiad.

Canlyniad hyn yw:

- ymarferwyr yn dyfnhau eu dealltwriaeth o egwyddorion ac addysgeg Dysgu Sylfaen, yn unol â chanllawiau 'Galluogi Dysgu' ac 'Addysgeg' Cwricwlwm i Gymru.
- pob ymarferydd yn cael mynediad at y pecyn cymorth e.e. asesu, addysgeg, datblygu sgiliau mewn profiadau dysgu pwrpasol a gwreiddiol.
- uwchsgilio ymarferwyr i hwyluso ac arwain hyfforddiant ar draws y rhanbarth.
- yr un cynnig proffesiynol i athrawon a chymorthyddion dysgu, gan uwchsgilio'r gweithlu cyfan.
- ymarferwyr yn rhannu profiadau dysgu ar Google Classroom, gan greu rhwydwaith ar gyfer cydweithio.
- hyrwyddo prosiectau yn seiliedig ar ymchwil weithredu, sydd wedi galluogi ymarferwyr i werthuso effaith ar gynnydd dysgwyr a'r ddarpariaeth.

mae gan ymarferwyr well dealltwriaeth o'r continwmm dysgu ac addysgu, o'r llwybrau datblygu, ar draws y MDaPh, y 3 galluogwr ac addysgeg.

5. ARWEINYDDIAETH

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, yr ymgysylltu a'r effaith

Oherwydd y pwyslais ar gymorth ac arweiniad ar gyfer arweinyddiaeth:

- mae bron pob ysgol yn gweithredu er mwyn cryfhau arweinyddiaeth ymhellach yn eu hysgolion, gyda ffocws penodol ar fireinio a gwella ymhellach brosesau gwerthuso a chynllunio gwelliant ar bob lefel
- mae bron pob ysgol yn blaenoriaethu arweiniad a chymorth i ddatblygu ymhellach gapasiti uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i arwain, a gwerthuso, ansawdd y dysgu a'r addysgu yn effeithiol
- mae cynnydd yn nifer yr arweinwyr sydd yn ymuno â hyfforddiant o safon uchel a rhaglenni datblygu arweinyddiaeth
- mae cynnydd yn nifer yr ysgolion sydd ag uwch arweinwyr wedi'u hyfforddi i fod yn adolygwyr cymheiriaid a hwyluswyr gwelliant, ac sydd yn rhan weithredol o weithgareddau adolygu gan gymheiriaid.

AMCAN 3: ARWEINYDDIAETH

Cefnogi arweinwyr ysbrydoledig sy'n cydweithio i godi safonau. Mae hyn yn cynnwys darparu arweinwyr a rhwydweithiau proffesiynol.

ARWEINYDDIAETH

Rhoi mynediad at ystod o ddysgu proffesiynol yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, gan gynnwys mynediad at gymell a mentora, i bob ymarferydd addysg mewn ysgolion a lleoliadau sydd yn briodol i'w rôl a'i gyfrifoldeb, yn unol â safonau proffesiynol.

Mae'r Awdurdod Lleol a GwE yn darparu arlwy gyfoethog o ddysgu proffesiynol i ddatblygu arweinyddiaeth ar bob lefel, ynghyd â chymorth pwrpasol ac wedi'i dargedu i ysgolion yn ôl yr angen, yn enwedig yr ysgolion hynny sy'n destun pryder. Ar ben hynny, mae trefniadau ar waith ble mae arweinwyr ysgolion yn cydweithio i gefnogi'r naill a'r llall mewn clystyrau cynradd a chynghreiriau uwchradd ac yn cymryd perchenogaeth a chyfrifoldeb cynyddol am daith welliant ei gilydd.

Mae nifer sylweddol o ymarferwyr ar draws y rhanbarth wedi dilyn Rhaglenni Arweinyddiaeth Cenedlaethol ar gyfer datblygiad proffesiynol (gweler Atodiad 1 - data rhanbarthol), ac mae carfanau 2021-22 wedi cwblhau eu rhaglenni datblygu. Mae hyn yn cynnwys arweinwyr canol, uwch arweinwyr, penaethiaid newydd a phenaethiaid profiadol. Mae cydweithio effeithiol yn digwydd rhwng yr Awdurdodau Lleol a GwE i gefnogi datblygiad arweinwyr ar draws y 'Llwybr Arweinyddiaeth'. Caiff gwybodaeth am eu cynnydd ei rhannu'n rheolaidd drwy gyfarfodydd y Grŵp Arweinyddiaeth Rhanbarthol. Drwy'r cydweithio a'r cyfathrebu hwn, sicrhewir y gall yr Awdurdodau Lleol adnabod anghenion datblygu a thargedu rhagor o gynhaliadaeth os oes angen. Mae'r tîm wedi recriwtio niferoedd iach o ymgeiswyr sydd â phrofiad priodol ar draws y rhanbarth ar gyfer carfanau 2022-23.

Mae cydweithio effeithiol yn digwydd rhwng yr Awdurdodau Lleol a GwE i gefnogi penaethiaid newydd a phenaethiaid dros dro. Mae'r rhaglen yn cynnwys arlwy gyfoethog o hyfforddiant rheolaidd drwy gydol y flwyddyn ysgol er mwyn paratoi penaethiaid i allu gwneud eu gwaith yn llwyddiannus fel penaethiaid, gan gynnwys sesiynau briffio ar reoli cyllid, diogelu, diogelwch safle ymysg elfennau rheolaethol eraill (gwahoddir penaethiaid ac arweinwyr profiadol hefyd). Mae gan bob pennaeth newydd fentor sydd yn bennaeth profiadol a llwyddiannus i ddarparu cymorth cadarn ar faterion rheolaethol lleol mewn perthynas â'u gwaith. Golyga hyn fod penaethiaid newydd yn cael cymorth amserol a phriodol yn ogystal â chyfleoedd i ddatblygu eu gwybodaeth a dyfnhau eu sgiliau yn y rôl.

O ran y newidiadau yn y Rhaglen i Benaethiaid Newydd a Phenaeithiaid Dros Dro, mae'r ddarpariaeth sefydlu i benaethiaid newydd ar draws y rhanbarth bellach yn fwy cyson, cefnogol ac effeithiol.

Yn ôl gwaith monitro ac arfarnu anffurfiol yn seiliedig ar drafodaethau'r tîm darparu, mae pob rhaglen yn parhau i gael effaith gadarnhaol ar hyder a gallu arweinwyr i gyfrannu at system gydweithredol a hunan wella. Yn ôl trafodaethau efo aelodau, eu rheolwyr llinell ac YCG yn dilyn cyflwyniadau ar y Dasg Profiad Arweinyddiaeth (TPA), mae'r rhaglenni yn cyfrannu'n gyson at ddatblygu ymarferwyr hunanfyfyrion. Maent yn cymryd mwy o gyfrifoldeb am eu dysgu proffesiynol a datblygu eu gyrfa, ac maent yn datblygu ymhellach eu dealltwriaeth o'u rôl arweinyddiaeth, yn enwedig o ran gweithredu'r CiG yn llwyddiannus.

Mae'r rhaglenni yn parhau i sicrhau bod aelodau'r rhaglenni yn myfyrio'n llwyddiannus ar eu harferion proffesiynol fel arweinwyr ysgolion yn erbyn y Safonau Arweinyddiaeth Cenedlaethol.

Mae aelodau wedi'u huwchsgilio a'u grymuso i arwain a chefnogi cyd-weithwyr yn eu lleoliadau, gan gryfhau'r capasiti arweinyddiaeth yn eu hysgolion.

Mae'r Llwybr Arweinyddiaeth yn hwyluso dysgu proffesiynol priodol i arweinwyr ar bob lefel, sydd yn cefnogi eu datblygiad i'r cam nesaf yn eu gyrfa.

Diweddarwyd y rhaglenni RhDAG a RhDUA yn briodol i gadw at yr agenda genedlaethol. Gwnaed hyn ar lefel genedlaethol. Ar lefel ranbarthol, addaswyd Modiwlau 1 a 2 y RhDAG a'r RhDUA fel y gellir eu cyflwyno wyneb yn wyneb. Cafwyd gwerthusiadau hynod gadarnhaol yn dilyn cyflwyno'r Modiwlau hyn.

Rhodddwyd cymeradwyaeth i'r rheiny sydd wedi dangos y dystiolaeth, yr wybodaeth a'r profiad angenrheidiol o ran arweinyddiaeth ysgol gyfan yn sgil cwblhau'r Rhaglen Ddatblygu i Ddarpar Benaethiaid (RhDDB). Byddant bellach yn symud i'r cam nesaf i baratoi tystiolaeth ar gyfer prifathrawiaeth yn y Ganolfan Asesu CPCP ym mis Chwefror 2023.

LLYWODRAETHWYR

Cymorth i gyrff llywodraethu ysgolion

Mae rhaglen datblygu a hyfforddiant gynhwysol ar gael i lywodraethwyr, a luniwyd yn rhannol drwy ymgynghori a chysylltu â llywodraethwyr er mwyn iddynt nodi eu hanghenion datblygu. Cafwyd sylwadau calonogol iawn gan lywodraethwyr am y rhaglen. Mae gan y gwasanaeth rhanbarthol ddarpariaeth amrywiol i gyfoethogi darpariaeth yr Awdurdod.

Cefnogwyd cyrff llywodraethu ysgolion i benodi uwch arweinwyr. Darparwyd cymorth i awdurdodau lleol i sicrhau bod gan gyrff llywodraethu fynediad at gyfleoedd dysgu o safon uchel. Diweddarwyd rhaglen dysgu proffesiynol 2021-2022 ar gyfer 2022-2023 a'i rhannu â thîm GwE a'r chwe Swyddog Cefnogi Llywodraethwyr. Ehangwyd y cynnig i gynnwys Canllawiau Gwella Ysgol 2022. Mae hefyd yn cynnwys cymorth i ysgolion sydd angen gwella, cymorth Cwricwlwm i Gymru, Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu, Dysgu ac Addysgu, Cymhwysedd Digidol, y Gymraeg, Her Sgiliau ac Arweinyddiaeth. Mae niferoedd sy'n mynychu'r rhaglenni unigol a drefnir gan y chwe Swyddog Cefnogi Llywodraethwyr yn amrywio ar draws y chwe Awdurdod Lleol. Yr effaith yw bod Llywodraethwyr sydd yn mynychu'r sesiynau yn gwybod am y datblygiadau diweddaraf ac, o ganlyniad, yn gallu cefnogi eu hysgolion yn well.

Rhodddwyd cymorth i AauLI ddarparu hyfforddiant i gyrff llywodraethu i helpu efo gwella ysgol. Darparwyd cymorth hefyd i Awdurdodau Lleol sicrhau bod gan gyrff llywodraethu gefnogaeth gyda hunan arfarnu a chynllunio datblygiad, gan gynnwys cymorth cyn-arolygiad i Lywodraethwyr ar ddisgwyliadau Estyn cyn ac

yn ystod arolygiad. Mae Llywodraethwyr sydd wedi manteisio ar y cymorth wedi'u paratoi'n dda at arolygiad. Mae'r adnoddau a luniwyd gan dîm GwE ar gyfer eu defnyddio mewn sesiynau cymorth i lywodraethwyr wedi'u trefnu a'u rhannu fel adnodd cyffredin ar safle Pecynnau Cymorth GwE.

Mae menter ddiweddar a ariennir gan LC yn cynnig cyfleoedd i lywodraethwyr wneud cais am hyfforddiant cymell a mentora. Cynhelir yr hyfforddiant ym mis Ebrill (cyfrwng Cymraeg) ac yn ddiweddarach yn ystod y flwyddyn i'r garfan cyfrwng Saesneg. Mae cyfanswm o 20 llywodraethwr wedi dangos diddordeb hyd yma.

CYNGHREIRIAU / RHWYDWEITHIAU / CLYSTYRAU

Cydweithio ag arweinwyr ysgolion ar bob lefel i wreiddio ymhellach gyfraniad clystyrau cynradd/uwchradd, cynghreiriau uwchradd a rhwydweithiau rhanbarthol wrth fynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol.

Mae hwyluso a chefnogi gwaith y clystyrau a'r cynghreiriau wedi bod wrth wraidd gwaith YCG GwE dros y 12 mis diwethaf. Mae un o linyddau allweddol y ddogfen a gyhoeddwyd yn ddiweddar, sef: *Canllawiau Gwella Ysgolion: Fframwaith ar gyfer Gwerthuso, Gwella ac Atebolrwydd* yn rhoi hwb newydd i'r gwaith cydweithredol gydag arweinwyr ysgolion.

Yn gyffredinol, mae ysgolion wedi ymgysylltu'n effeithiol â chymheiriaid. Mae ffocws y cydweithio wedi cynnwys cyd-gynllunio ar gyfer cyflwyno'r CiG, gweithgareddau gwerthuso a chynllunio gwelliant a hyrwyddo a rhannu arferion. Yn yr arferion mwyaf llwyddiannus, hwylusir cydweithio ar bob lefel o fywyd ysgol. Cryfhawyd gwaith y clystyrau a'r cynghreiriau hefyd gan gyfraniadau'r Rhwydweithiau MDaPh, Asesu a Dylunio Cwricwlwm Lleol a rhanbarthol, yn ogystal â'r rhwydweithiau penodol i bwnc yn y sector uwchradd. Ceir amryw byd o enghreifftiau o arfer ragorol ble mae ymgysylltu â chymheiriaid wedi'i wreiddio yng ngwaith cynghreiriau a chlystyrau ac yn gwneud gwahaniaeth i ansawdd, cywirdeb a manwl gywirdeb gwerthuso a chynllunio a chyflawni gwelliant. Mae camau gweithredu yn cael eu dal mewn cynlluniau clwstwr, cynghrair ac ysgol. Mae hyfforddiant EDT/RhPY wedi parhau dros y flwyddyn, a chyflwynwyd clystyrau/cynghreiriau newydd i'r model ynghyd â chynnig sesiwn diweddar i'r rheiny a oedd eisiau ailgydio wedi cyfnod Covid, neu sydd wedi penodi aelodau staff newydd.

Mae nifer o glystyrau a chynghreiriau yn datblygu arferion cryf o ran cynllunio gweithgareddau ar y cyd i gefnogi'r daith ddiwygio ac agweddau ar wella ysgol. Mae clystyrau cynradd wedi gallu gweithio ar ddatblygu blaenoriaethau clwstwr yn ymwneud â'r CiG ar gyfer eu CDY. Hefyd, mae arweinwyr yn dangos mwy o hyder wrth baratoi at gyflwyno'r cwricwlwm.

Yn fwy diweddar, mae'r prif bwyslais wrth gydweithio wedi bod ar gynllunio ar gyfer bodloni gofynion y Fframwaith Gwella Ysgolion newydd, ar ddatblygu Datblygiad Proffesiynol o safon uchel e.e. gweithgareddau i rannu arferion llwyddiannus yn y clwstwr a'r tu hwnt, ar gryfhau ymhellach ansawdd a chapasiti arweinyddiaeth ar draws yr ysgol a'r clwstwr/cynghrair ac ar ddatblygu dulliau o wella ansawdd dysgu ac addysgu ac asesu. Defnyddir cynlluniau pontio hefyd i sicrhau dilyniant mewn dysgu ac addysgu yn ystod y cyfnod pontio o'r cynradd i'r uwchradd.

Mae arferion llwyddiannus a nodwyd ar draws nifer o glystyrau a chynghreiriau yn cynnwys:

- gwell manwl gywirdeb wrth arfarnu
- cefnogi ei gilydd gyda gweithgareddau gwella wedi'u cynllunio ar y cyd
- arweinwyr yn cydweithio i ganfod 'blaenoriaethau clwstwr' a chyfuno adnoddau i fynd i'r afael â chamau gweithredu
- datblygu adnoddau addysgu ar y cyd

- clystyrau uwchradd/cynradd yn symud oddi wrth gydweithio 'rhagarweiniol' hanesyddol at sicrhau ffocws fwy miniog ar addysgu a chynnydd o fewn eu cynlluniau pontio.
- trefnwyd nifer o gynadleddau a gweithdai yn ystod y flwyddyn i arddangos arferion llwyddiannus.

6. YSGOLION CRYF A CHYNHWYSOL

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, yr ymgysylltu a'r effaith

Wrth wraidd yr ailgyfeirio oedd yr angen i sicrhau llesarweinwyr ysgolion, eu staff a'u dysgwyr. Mae Awdurdodau Lleol a staff GwE wedi addasu eu gwaith yn briodol at ddibenion gwahanol dros y blynyddoedd diwethaf i barhau i ddarparu gwasanaethau effeithiol a chymorth i'w holl gymunedau o ysgolion yn ystod pandemig Covid-19. Mae hyn wedi arwain at:

- mwy o gefnogaeth i'r Rhaglen Dysgu Carlam sydd wedi cael effaith gadarnhaol ar sgiliau sylfaenol a lles.
- bron pob ysgol yn gwneud defnydd pwrpasol o'r grantiau amrywiol ac mae'r rhan fwyaf wedi cyflogi neu ymestyn oriau athrawon neu gynorthwyr er mwyn targedu grwpiau ac unigolion mewn llythrennedd, rhifedd a lles.
- nifer dda o ysgolion wedi cael mynediad at hyfforddiant penodol megis sesiynau llesiant Ysgolion syn wybodus o Drawma, SAFMEDS, Headsprout ac ati.
- ystod o ganllawiau ac adnoddau o ansawdd uchel i gefnogi ysgolion i wella ymgysylltiad rhieni.

AMCAN 4: YSGOLION CRYF A CHYNHWYSOL

Yn ymroi i ragoriaeth, tegwch a llesiant

GRANT DATBLYGU DISGYBLION (GDD) - PLANT MEWN GOFAL (PMG)

Datblygu ymhellach a gweithredu'r strategaeth GDD genedlaethol ar draws y rhanbarth.

Gwreiddio'r model GDD PMG clwstwr/cynghrair ar draws y rhanbarth.

Roedd y cynllun cefnogaeth GDD GwE a gyflwynwyd am 2022-2023 i Lywodraeth Cymru, yn ffocysu ar y meysydd a ganlyn: Dysgwyr sy'n Gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim, Plant Mewn Gofal, Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar a Disgyblion sy'n Gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim ac a addysgir mewn Unedau Cyfeirio Disgyblion ac Addysg Heblaw yn yr Ysgol.

Mae'r arweinydd PDG yn parhau i weithio'n agos gyda chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru, gan fynychu'r cyfarfodydd GDD a chyfarfodydd Ecwiti mewn Addysg. Mae Adnodd cefnogi dysgwyr agored i niwed Llywodraeth Cymru wedi cael ei lansio. Mae'r Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant hefyd yn gweithio gyda'u hysgolion cyswllt i sicrhau bod pob ysgol yn deall ac yn cyflawni eu dyletswyddau, gyda phwyslais neilltuol ar baratoi ar gyfer Maes Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles y Cwricwlwm i Gymru.

Mae GwE wedi datblygu model fframwaith GDD cyffredinol a weithredir mewn ysgolion/ALL ar draws y rhanbarth. Bu'r pwyslais ar gefnogi ysgolion targed o fewn AaLl penodol i godi safonau dysgwyr hPYD ar draws yr awdurdod lleol, a sicrhau bod ffordd strategol o gefnogi YCG i fod yn gweithredu ymyraethau ar sail tystiolaeth.

Ar gyfer 2022/23, ein ffocws oedd parhau i sicrhau bod pob clwstwr/ysgol AAA/UCD yn cael yr arian GDD PMG gyda phwyslais ar gefnogi dysgu ac addysgu effeithiol, iechyd emosiynol a llesiant, Dysgu Proffesiynol

ar y dull Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma a thargeddu cynhaliaeth yn unol â'r CAU. Mae Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma yn parhau i gael ei gyflwyno ar draws y rhanbarth ac mae 60 o leoedd diploma ychwanegol wedi'u hariannu, gyda 2 sesiwn o 'Dylanwad Chwarae Cadarnhaol' sy'n cefnogi ac yn datblygu yr elfen PACE Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma.

Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda'r chwe ALL i sicrhau cyfathrebu a chydweithio clir o ran cefnogaeth ac ymyraethau ychwanegol gyda'r GDD PMG a bod pob cynllun clwstwr yn cael ei gymeradwyo gan GwE a'r ALL.

Mae cydweithio ac ymwneud effeithiol rhwng yr AauLL, GwE ac ysgolion yn ystod ac ar ôl COVID wedi datblygu ymhellach ddulliau o gefnogi dysgwyr sy'n fregus i ddysgu. O ganlyniad, mae bron pob ysgol yn datblygu ei darpariaeth ar gyfer sicrhau tegwch addysgol i bob dysgwr, a bod ganddynt amgylchedd dysgu cynhwysol i gefnogi'r plant a'r bobl ifanc sy'n fregus i ddysgu, fel eu bod yn cyflawni deilliannau fwy cadarnhaol.

LLES Y GWEITHLU [GwE AC YSGOLION]

Cefnogi lles arweinwyr

Mae 'Lle i Fyfyrio' yn parhau i gael effaith gadarnhaol ar draws y rhanbarth . Mae Mike Armiger a Coral Harper yn gweithio hyd eithaf eu gallu wrth i ni weld mwy o alw am y math hwn o gymorth. Mae sesiwn grŵp hefyd wedi'i gadarnhau ar gyfer Cydlynwyr ADY ar draws y rhanbarth. Bydd y sesiwn yn gyfle i gydweithwyr sgwrsio yn agored â Chydlynwyr ADY eraill am yr heriau, y llwyddiannau a'r effaith benodol ar Gydlynwyr ADY ar draws y rhanbarth. Bydd y sesiwn yn cynnwys ystafelloedd trafod a model myfyrio a gwrando penodol i ddilyn. Fel hyn, bydd strwythur i gydweithwyr ei ddilyn, a chyfle hefyd iddynt wrando a myfyrio gyda'u cymheiriaid.

Mae GwE wedi cael trafodaethau yn ddiweddar gyda sefydliad o'r enw 'Student Breakthrough' i edrych ar sesiynau cymell i bobl ifanc. Maent yn cyflwyno model 'hyfforddi'r hyfforddwr' fel bod ganoedolion achrediad i weithio gyda phobl ifanc, gan ddefnyddio System '4I: Instruct, Inspire, Impact, Instigate.' Dechreuodd peilot 'Student Breakthrough' gyda 5 Ysgol Arbennig ym mis Ionawr 2023. Mae'r adborth yn gadarnhaol, gydag aelodau yn nodi bod gwahaniaeth amlwg rhwng cymell a chwrsela. Mae 18 modiwl i gyd, ac mae'r grŵp ar Fodiwl 8 ar hyn o bryd. Maent yn defnyddio llwyfan o'r enw 'Mighty Networks', felly mae negeseuon, modiwlau ac ati ar gael unrhyw bryd ac yn unrhyw le gan ei fod ar y we, a cheir ap hefyd. Mae gan y grŵp peilot 'bydis' ac mae aelodau'n mynd i sesiynau byw a chyfarfodydd bydis wedi'u trefnu.

Mae bron pob pennaeth wedi gwerthfawrogi cyfraniadau'r Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant Cyswllt a swyddogion yr Awdurdod o ran darparu cymorth ac arweiniad i ysgolion a chlystyrau i ddatblygu eu darpariaethau. Nododd bron pob pennaeth bod hwyluso cyfarfodydd clwstwr wedi bod yn eithriadol o bwysig er mwyn rhannu syniadau ac arfer dda wrth ddatblygu darpariaeth dysgu o bell a dysgu cyfunol. Nodwyd hefyd bod y cyfarfodydd hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar eu hiechyd meddwl a'u lles.

LLESYANT YSGOL GYFAN [MDaPh]

Hyrwyddo 'Dinasyddion Egwyddorol, Gwybodus i Gymru' trwy ddatblygu momentwm ein digwyddiad TEDxGwE llwyddiannus.

Mae cynlluniau ar y gweill i ni fod yn gweithio ar y cyd â Phrifysgol Glyndŵr a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus Gogledd Cymru i gynnal 'Peilot Arweinwyr y Dyfodol' i alluogi pobl ifanc (14-16 oed) i gyfrannu'n

uniongyrchol at ddatblygu Cynlluniau Llesiant rhanbarthol, a rhannu eu barn a'u syniadau ar sut y gellir mynd ati i wella lles ar eu cyfer nhw a phobl debyg yn eu hardal leol. Mae hyn yn gysylltiedig â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, gan ddatblygu gwell dealltwriaeth, datblygu 'dinasyddion byd-eang a moesegol' ac ymdeimlad o hunan-effeithiolrwydd a photensial i fod yn arweinwyr (heddiw) a'r dyfodol. Y bwriad yw cynnal TEDxGwE yn Nhymor yr Haf 2023 ar draws pob ALI - mae cyfarfodydd cynllunio ar y gweill.

STRATEGAETH I GEFNOGI RHINIEN/GOFALWYR

Gwella ymgysylltiad rhieni

Mae'r Awdurdodau Lleol a GwE wedi darparu ystod o ganllawiau ac adnoddau o safon uchel i gefnogi ysgolion i wella ymgysylltiad rhieni, ac wedi gweithio hefyd â Mike Gershon i hwyluso mynediad rhieni at ddeunyddiau safonol fel eu bod hwythau'n gallu cefnogi eu plant. Mae ymateb cadarnhaol wedi bod i ddeunyddiau 'Helpu Eich Plentyn i Ddysgu', 'Helpu Eich Plentyn yn ei Ardegau i Ddysgu' ac i'r adnodd 'Adolygu Hefo Mike'. Mae'r ystod o strategaethau adolygu hefyd wedi dylanwadu ar arferion llawr dosbarth athrawon wrth iddynt baratoi dysgwyr ar gyfer arholiadau diwedd blwyddyn.

Sefydlwyd grŵp rhanbarthol gyda chynrychiolaeth o GwE a phob un o'r AauLL i arwain, rheoli a chydlynu'r maes cefnogi rhieni a gofalwyr gyda dysgu eu plant. Dyma'r prif ddatblygiadau:

- mae datblygwr yr Adnodd wedi creu Helpu eich Plentyn i Ddysgu (HYCTL) ar gyfer y Cynradd a Blynyddoedd 7 ac 8.
- mae datblygwr yr Adnodd wedi creu Helpu eich Plentyn yn ei Ardegau i Ddysgu (HYTTL) ar gyfer dysgwyr Blwyddyn 9, 10 ac 11.
- rhannwyd pecynnau cyfathrebu dwyieithog ar gyfer HYCTL a HYTTL ag ysgolion.
- datblygwyd pecynnau hyfforddi i gymorthyddion dysgu eu defnyddio efo rhieni (HYCTL a HYTTL).
- crëwyd llwyfan ar wefan GwE gyda gwybodaeth i Rieni, Gofalwyr ac Ysgolion - mae hyn yn sicrhau mynediad rhwydd i bawb.
- Bellach mae tab Rhiant/Gofalwr ar wefan GwE lle gall rhieni ac ysgolion gael mynediad rhwydd at yr adnoddau a gall ysgolion gael mynediad at y deunyddiau hyrwyddo.
- Mae'r ddau adnodd wedi cael derbyniad da gan rieni'r ysgolion sydd wedi eu treialu gydag adborth yn arwain at y syniad o greu pecynnau gweithdy rhieni.

AIL GYNNAU'R DYSGU

Mewn cydweithrediad â Phrifysgol Bangor ac arbenigwyr ymchwil, datblygwyd adnoddau, rhaglenni a pheynnau i gefnogi hyfedredd darllen yn y ddwy iaith. Mewn sawl ysgol, mae'r rhaglenni hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar ruglder rhifedd a darllen dysgwyr ac ar hyder athrawon a staff i'w cyflwyno.

Cymorth i weithredu ymyraethau Geiriau Amllder Uchel (HFW)/Darllen Ailadroddol (RR) a Headsprout.

Mae dwy agwedd ar y ffrwd waith hon: **Gwella rhuglder mewn Darllen ar Lafar (iFOR)** gan ddefnyddio strategaethau HFW a RR, a'r ddarpariaeth barhaus i ysgolion ddefnyddio rhaglenni darllen Headsprout, sef **Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR)**. Mae'r prosiectau hyn yn barhad o'r gwaith a gychwynnwyd y flwyddyn flaenorol. Dyma ddiweddariad:

Gwella rhuglder mewn Darllen ar Lafar (iFOR)

Mae 55 ysgol a 66 o athrawon wedi cofrestru a chael mynediad at fideos hyfforddiant ar-lein ac adnoddau ymyrraeth i'w lawrlwytho a'u defnyddio yn eu hysgolion (gweler y tabl isod ar gyfer yr ysgolion fesul awdurdod lleol). Dyma niferoedd yr athrawon sydd wedi defnyddio'r Google Classroom:

- Mae 63 wedi defnyddio'r adnoddau Saesneg
- Mae 41 wedi defnyddio'r adnoddau Cymraeg.

Mae 14 ysgol wedi mynychu sesiynau cymorth cwestiwn ac ateb dilynol ar-lein, ac wedi cael aelod o'r tîm ymchwil wrth law i roi cymorth gweithredu. Cynhaliwyd y sesiynau cymorth ym mis Medi 2021 a mis Ionawr 2022. Gwahoddwyd ysgolion hefyd i fesur cynnydd mewn Rhuglder Darllen ar Lafar gan ddefnyddio prawf sgrinio DIBELS. Mae dwy ysgol wedi mesur cynnydd gan ddefnyddio adnoddau sgrinio DIBELS ac mae un ysgol yn monitro cynnydd. Mynegodd chwe ysgol arall ddiddordeb mewn mesur cynnydd disgyblion gan ddefnyddio DIBELS. Datblygwyd adnoddau Darllen Ailadroddol ymhellach i'w defnyddio gartref ac yn yr ysgol (cyfleoedd ychwanegol i ymarfer). Gwahoddwyd ysgolion i dreialu defnyddio'r deunyddiau gartref ac yn yr ysgol. Mynegodd bedair ysgol ddiddordeb. Drwy gydol 2021-22, rydym wedi parhau i ddiweddarau'r ymyraethau RR a HFW i'w gwneud yn ymarferol a haws i'w defnyddio. Rydym ni hefyd wrthi'n dylunio llawlyfr iFOR ac yn creu fideos hyfforddiant syml a byr.

Hysbysebwyd ym Mwletin GwE ym mis Medi 2022 i ysgolion gofrestru ar sesiynau hyfforddiant iFOR ym mis Tachwedd 2022. Aethpwyd ati i ddiweddau'r adnoddau RR i'w gwneud nhw'n fwy hygyrch ac ymarferol. Bellach, mae gennym lawlyfr Darllen Ailadroddol ar ffurf PDF, gyda chyfres o fideos hyfforddiant syml a byr i gyd-fynd a'r rhain oll ar Gogle Classroom.

Yn dilyn Bwletin GwE ym mis Medi 2022, cofrestrodd 28 ysgol a 32 o athrawon i gaelhyfforddiant ac adnoddau yr ymyraethau rhuglder darllen (Darllen Ailadroddol a Geiriau Amllder Uchel).

Cofrestrodd 23 o athrawon i fynychu sesiwn hyfforddiant ym mis Tachwedd 2022, ac roedd 11 o athrawon yn bresennol. Yn ogystal, rydym wedi cael cymeradwyaeth foesegol ar gyfer treial a reolir ar hap, ac wedi cynllunio'r treial hwnnw, ar gyfer mesur effaith ymyrraeth rhuglder Darllen Ailadroddol ar gyfradd darllen, cywirdeb a dealltwriaeth disgyblion. Mynegodd wyth ysgol ddiddordeb mewn cymryd rhan yn yr astudiaeth y bwriadwn ei chynnal drwy gydol 2023. Mae pum ysgol arall wedi cofrestru i gael hyfforddiant ac adnoddau yr ymyrraeth Rhuglder Darllen a bu dwy ysgol mewn sesiwn hyfforddiant ym mis Mawrth 2023.

Aethpwyd ati i ddiweddau'r adnoddau RR i'w gwneud nhw'n fwy hygyrch ac ymarferol. Bellach, mae gennym lawlyfr Darllen Ailadroddol ar ffurf PDF, gyda chyfres o fideos hyfforddiant syml a byr i gyd-fynd a'r rhain oll ar Google Classroom.

Prosiect Cadw Disgyblion i Ddarllen (KPR).

Llwyddodd y prosiect hwn i ddenu niferoedd uchel o ysgolion dros y blynyddoedd diwethaf (gweler y tabl uchod) a datblygwyd amrywiaeth ddefnyddiol iawn o ddeunyddiau cymorth gweithredu o safon sydd ar gael ar-lein i athrawon. Dyma enghraifft dda o sut mae ymchwil CIEREI wedi gallu cefnogi defnydd ysgolion o raglen gyfarwyddiadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth.

Dyma fanylion ynghylch niferoedd athrawon a rhieni ac ymweliadau â'r adnoddau ar-lein:

	07/2021	07/2022	04/2023
Nifer yr ysgolion sydd wedi adnewyddu trwydded(au) yn uniongyrchol gyda SR er mis Medi	30	15	17
Nifer y disgyblion sydd wedi ymuno â Google Classroom	40	40	40

Nifer y staff sydd wedi ymuno â Hwb	71	73	73
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Headsprout gartref (Rhieni ac aelodau staff)	399	513	537
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i ddefnyddio straeon Headsprout (Rhieni)	106	363	486
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i weinyddu Meincnodau (Rhieni)	18	46	59
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i weinyddu Meithrin Rhuglder (Rhieni)	13	54	65
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i drefnu treial am ddim/prynu neu adnewyddu trwydded (Staff ysgol)	65	77	91
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i ychwanegu disgyblion at y rhaglen (Staff ysgol)	84	135	160
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i wirio sgorau (Staff ysgol)	39	85	93
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i fewnbynnu sgorau Meincnod (Staff ysgol)	16	25	27
Wedi gwyllo Canllawiau Fideo: Sut i gael mynediad i Google Classroom (Rhieni)	33	50	52
Gweminar 1 Cychwyn arni gyda Headsprout	-	2	4
Gweminar 2 Monitro cynnydd wrth ddefnyddio Headsprout	-	0	0

Hysbysebwyd ym Mwletin GwE ar 26 Hydref i ysgolion gofrestru ar sesiynau hyfforddiant KPR ym mis Tachwedd. Roedd dwy weminar ar gael i staff ysgolion; Gweminar 1: Cychwyn arni gyda Headsprout a Gweminar 2: Monitro cynnydd wrth ddefnyddio Headsprout. Diweddarwyd gweminarau ac adnoddau i gyd-fynd â newidiadau o fewn rhaglen Headsprout a sut all ysgolion gynnwys y ddarpariaeth i gyd-fynd â'r polisi ADY newydd. Cofrestrodd wyth ysgol ac 16 o athrawon ar Weminar 1 ac 1 ysgol ac 1 athro ar Weminar 2.

Mae holl aelodau gweminarau dros y blynyddoedd diwethaf yn cael cynnig cymorth parhaus ar ffurf negeseuon e-bost a chyfarfodydd ar-lein yn ôl y gofyn i sicrhau eu bod yn cael y gefnogaeth sydd ei hangen ar eu lleoliad drwy gydol y flwyddyn. Mae'r gefnogaeth hefyd ar gael i bob ysgol sydd yn parhau i ddefnyddio Headsprout neu sydd â diddordeb dechrau defnyddio Headsprout drwy gydol y flwyddyn. Mae'r gefnogaeth yn bwrpasol ar gyfer cychwyn arni gyda'r rhaglen gan gynnwys gohebiaeth Headsprout, cymorth gweithredu, monitro cynnydd a helpu i ddatrys anawsterau technegol. Treulir amser hefyd ar ymgyfarwyddo â'r rhaglen a fydd yn disodli Headsprout, a chynllunio sut orau i gefnogi ysgolion sydd eisiau parhau i gyflwyno ymyraethau darllen cynnar i ddisgyblion.

Dysgu Iaith a Llythrennedd o Bell (RILL) - Cam 2

Mae'r prosiect hwn wedi bod yn llwyddiannus iawn eleni ac wedi cynhyrchu rhaglen hyfforddi Cymraeg a Saesneg o safon uchel iawn ar gyfer ysgolion cynradd. Mae'r adborth wedi bod yn gadarnhaol iawn, ac mae'r wefan yn rhoi cipolwg o ansawdd y rhaglen: <https://www.rillresearch.org/>

Dechreuodd tîm ymchwil RILL ar waith Cam 2 ddechrau mis Mai 2021. Maent bellach wedi cwblhau'r addasiadau i'r fersiwn gydamserol/anghydamserol wreiddiol o RILL a ddatblygwyd yn 2020 yn ystod y cyfnod clo.

Yn ystod 2021-22, bu RILL yn canolbwyntio ar hyfforddi ysgolion newydd i weithredu'r rhaglen. Roedd yr hyfforddiant yn cynnwys tasgau anghydamserol, sesiwn hyfforddiant byw am ddiwrnod llawn gyda thîm RILL (dim mwy na 5 athro i bob sesiwn ar-lein) a thrafodaeth ddilynol fer. Roedd sesiynau galw heibio hefyd ar gael yn wythnosol i'r rheiny oedd arnynt angen rhagor o gymorth parhaus. Cynhaliwyd rhywfaint o hyfforddiant wyneb yn wyneb hefyd gyda'r ysgolion oedd yn cymryd rhan.

Yn ogystal â rhwydwaith Hwb, ble gall athrawon gael gafael ar wybodaeth a deunyddiau hyfforddiant, gofyn cwestiynau a myfyrio ar eu profiadau, crëwyd gwefan newydd sydd â gwybodaeth a deunyddiau cefnogi i ysgolion, athrawon a rhieni. Ar y wefan ceir hefyd deunyddiau newydd i rieni eu defnyddio gartref gyda'u plant - gan gynnwys geirfa newydd, stori, pwyntiau trafod i annog rhyngweithio a defnyddio iaith lafar. Mae'r deunyddiau hyn yn cyd-fynd â'r deunyddiau RILL cyfrwng Cymraeg a bwriedir iddynt gael eu gosod fel gwaith cartref gan yr athro cyn y wers. Mae'r rhain yn cynnwys disgrifiadau/cyfieithiadau Saesneg i rieni di-Gymraeg, yn ogystal â fideos i gefnogi darllenwyr llai hyderus. Rydym hefyd wedi datblygu a pheilotu batri o asesiadau ar-lein i gofnodi data effaith RILL.

Yn 2022-23, yr amcan cyntaf oedd ymestyn RILL i ddarparu rhaglen iaith a llythrennedd yn y Gymraeg dros bymtheg wythnos gan ddefnyddio technoleg i blant difreintiedig a phrofi pa mor effeithiol ydyw o ran gwella sgiliau iaith a darllen Cymraeg. Llwyddwyd i recriwtio 20 ysgol. Rydym wrthi'n recriwtio 60 ysgol yn rhagor ar draws Cymru i gael hyfforddiant RILL yn Nhyrnor y Gwanwyn 2023.

Yn ystod Tymor yr Hydref, bu RILL yn canolbwyntio ar ddatblygu 30 o wersi Cymraeg a Saesneg newydd a chynnig hyfforddiant mewn person i ysgolion weithredu'r rhaglen. Crëwyd gwefan newydd sydd â gwybodaeth a deunyddiau cefnogol i ysgolion, athrawon a rhieni.

<https://sites.google.com/view/rillcymraeg/am-rill>.

Yn ystod Tymor y Gwanwyn 2023, canolbwyntiwyd ar gefnogi ysgolion sydd yn rhan o broses werthuso RILL ac addasu'r gwersi i ymateb i'r sylwadau gan yr ysgolion hyn. Rydym hefyd wedi dechrau creu deunyddiau dosbarth cyfan i gyd-fynd â gwersi parod RILL. Yn ystod Tymor yr Haf 2021, trefnir gweithdy ble bydd penaethiaid, athrawon a chymorthyddion dysgu yn adrodd yn ôl ar y deunyddiau drafft ac yn cynnig eu syniadau eu hunain am weithgareddau newydd.

Rydym hefyd wedi cysylltu â chonsortia ar draws Cymru gyda'r bwriad o drefnu o leiaf un diwrnod hyfforddiant ym mhob sir, cyn diwedd y flwyddyn academaidd; Hyfforddwyd 11 ysgol eisoes yng Ngheredigion. Ar hyn o bryd, mae tair sesiwn hyfforddiant ychwanegol wedi'u trefnu; dwy ym Mangor ar gyfer ysgolion Gogledd Cymru (24 a 27 Ebrill; 16 ysgol eisoes wedi cofrestru) ac un yn y De-ddwyrain (14 Mehefin). Yn ogystal â'r hyfforddiant ar draws Cymru, yn ystod tymor yr Haf canolbwyntir ar gynnal asesiadau dilynol gyda phlant y gwerthusiad rhwng mis Mai a mis Gorffennaf.

7. CEFNOGI SYSTEM SY'N HUNAN WELLA

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, yr ymgysylltu a'r effaith

Mae trefniadau mwy cadarn ar waith ar draws y rhanbarth lle mae arweinwyr ysgolion yn cydweithio i gefnogi ei gilydd mewn clystyrau a/neu gynghreiriau ac yn cymryd perchnogaeth ac atebolrwydd cynyddol o daith wella ei gilydd. Oherwydd y gweithdrefnau effeithiol hyn i gefnogi ysgolion gyda'u hunanarfarnu a chynllunio ar gyfer gwelliant:

- caiff ysgolion eu herio'n gadarn ar ansawdd eu prosesau hunanarfarnu.
- mae ysgolion wedi ymrwymo i gylch o hunan-adolygu ac adolygu cymheiriaid a chymorth ar y cyd i wella meysydd blaenoriaeth.
- mae gan nifer cynyddol o ysgolion uwch arweinwyr sydd wedi'u hyfforddi fel adolygwyr cymheiriaid a hwyluswyr gwelliant ac sy'n cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau adolygu cymheiriaid.
- yn ogystal â'r rhwydweithiau a'r fforymau, mae cymorth penodol ar gael i bob ysgol ac mae'r targedu hwn wedi arwain at welliannau amlwg mewn sawl achos.
- mae ysgolion yn gwella'n gynyddol am rannu eu harfer gyda chyfoedion.

AMCAN 5: CEFNOGI SYSTEM SY'N HUNAN WELLA

Cefnogi system ble mae gan y proffesiwn addysg y sgiliau, y gallu a'r cynhwysedd i fod yn dysgu a gwella eu harferion yn gyson

YMGYSYLLTU Â CHYMHEIRIAID

Parhau i ddatblygu prosesau adolygu gan gymheiriaid ymhellach mewn ysgolion er mwyncefnogi gweithrediadau hunan arfarnu cadarn a gwaith cynllunio gwelliant ar bob lefel.

Parhau i ddatblygu'r gallu i arwain ledled y system.

Gwreiddio adolygu gan gymheiriaid fel agwedd allweddol ar wella ysgolion ledled y rhanbarth.

Ceir cytundeb â phenaethiaid ar egwyddorion rhanbarthol ymgysylltu â chymheiriaid ers pum mlynedd bellach. Cytunwyd ar fodel adolygu a chynllunio gwelliant gan gymheiriaid (y Rhaglen Partneriaeth Ysgolion) a chafodd y cynllun hwnnw ei ardystio gan y Bwrdd Rheoli a'r Cyd-bwyllgor.

Derbyniodd holl Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) GwE hyfforddiant a chefnogaeth barhaus yn ymwneud ag adolygu gan gymheiriaid, hwyluso, mentora a hyfforddi. Erbyn Mawrth 2023 mae 29 o Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant wedi'u hyfforddi fel adolygwyr cymheiriaid a hwyluswyr gwelliant fel rhan o'r Rhaglen Partneriaeth Ysgolion (RhPY). Derbyniodd holl aelodau newydd staff GwE eleni ddiweddariad ar hyfforddiant y RhPY.

Cafodd 13 o Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant hyfforddiant cychwynnol yn ystod mis Hydref 2021 fel cyflwynwyr rhaglen, ac yn dilyn rhaglen o gysgodi hyfforddiant yn ystod Ebrill 2022 fe gyflwynwyd y rhaglen gyntaf o hyfforddiant RhPY wedi'i hwyluso yn llwyr gan staff GwE i garfan 3b yn ystod mis Mai 2022. Erbyn Mawrth 2023, mae 20 Ymgynghorwr Cefnogi Gwelliant ychwanegol wedi derbyn hyfforddiant fel cyflwynwyr rhaglen. Golyga hyn bod 33 o Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant bellach â'r gallu i gyflwyno'r rhaglen yn llwyddiannus. Yn dilyn y cynnydd hwn mewn capasiti i gyflwyno'r rhaglen darparwyd hyfforddiant cychwynnol i 90 o ysgolion yng nghanfan 3C gan dîm hwyluswyr GwE.

Erbyn Mawrth 2023, mae 43 clwstwr/ cynghrair (254 ysgol) wedi derbyn hyfforddiant y RhPY, ac maent wedi mynd ati eisoes, neu'n paratoi, i gyflawni gwaith adolygu gan gymheiriaid yn ystod tymor yr haf 2023. Mae

271 o benaethiaid / uwch arweinwyr wedi'u hyfforddi fel adolygwyr cymheiriaid ledled y rhanbarth. Mae 233 o uwch arweinwyr / arweinwyr canol ac athrawon medrus wedi'u hyfforddi fel hwyluswyr gwelliant. Bu hyn yn fodd i'r arweinwyr a'r athrawon fanteisio ar addysg broffesiynol o safon a fyddai'n cyfrannu tuag at wella'r capasiti o ran arweinyddiaeth ledled y rhanbarth. Roedd yr haen gyntaf a'r ail haen o ysgolion cynradd a'r clystyrau sydd ynghlwm wedi derbyn hyfforddiant ymestynnol ar gyfer eu hwyluswyr gwelliant erbyn mis Mawrth 2023, gyda'r ffocws ar ddatblygu'r defnydd cynyddol ac effeithiol o ymchwil yn eu gweithdai gwelliant. Yn ogystal, darparwyd cyfleoedd ar draws y rhanbarth i ysgolion a phartneriaethau ehangu eu capasiti i weithredu'r rhaglen drwy hyfforddi hwyluswyr gwelliant ychwanegol.

Prif amcan y cynllun yw cynnig hyfforddiant RhPY i bob un o'r 407 ysgol ranbarthol a'r Unedau Cyfeirio. Y bwriad yw hyfforddi tua 15 o glystyrau bob tymor yn ystod blwyddyn academaidd 2021-22 ac 2022-23. Bydd y rhaglen yn cyd-fynd â'r gwaith i ddatblygu cwricwlwm newydd er mwyn cefnogi ysgolion a chlystyrau i werthuso'u cynnydd wrth gyflawni'r daith ddiwygio. I'r perwyl hwn, mae cyfres o gwestiynau adlewyrchol gyda ffocws ar y daith diwygio wedi'u creu i gyd-fynd â'r broses gymheiriol, ac fe gyfeirir ysgolion sy'n derbyn yr hyfforddiant at yr ysgogiadau cwricwlwm sy'n rhan o'r Adnodd Cenedlaethol ar gyfer Gwerthuso a Gwella.

Ym mis Ionawr 2023, estynnwyd gwahoddiad i ysgolion a chlystyrau nad oeddent eisoes yn rhan o'r rhaglen i fynegi diddordeb mewn cymryd rhan yn hyfforddiant y RhPY fel rhan o garfan 4. Cafwyd cyfanswm o 43 o ysgolion yn mynegi diddordeb. Golyga hyn erbyn diwedd mis Mawrth 2023 felly bod hanner ysgolion y rhanbarth wedi derbyn yr hyfforddiant cychwynnol, a bellach wedi dechrau ar eu gwaith adolygu a chynllunio gwelliant gyda chymheiriaid, neu ar fin gwneud hynny.

Fel rhan o'n partneriaeth gyda'r Education Development Trust rhannwyd holiaduron cychwynnol â holl ysgolion y RhPY. Bydd ymchwilydd o'r EDT yn dadansoddi'r canlyniadau i fesur effaith y rhaglen ar gydweithio cymheiriaid ac arweinyddiaeth ar draws y rhanbarth. Yn ogystal, mae 4 clwstwr / cynghrair o ysgolion wedi'u clustnodi i'w cynnwys mewn astudiaeth achos ag ymchwil i graffu ymhellach ar effaith y rhaglen yn y flwyddyn 2022-23.

CYMELL A MENTORA

Rhoi mynediad at ystod o ddysgu proffesiynol yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, gan gynnwys mynediad at gymell a mentora, i bob ymarferydd addysg mewn ysgolion a lleoliadau sydd yn briodol i'w rôl a'i gyfrifoldeb, yn unol â safonau proffesiynol.

Mae arweinwyr o ysgolion uwchradd, cynradd ac arbennig, yn ogystal â staff GwE, wedi dilyn y rhaglen cymell a mentora genedlaethol. Yn ôl adborth cafodd y rhaglen effaith gadarnhaol ar unigolion mewn ysgolion a hefyd ar waith y gwasanaeth rhanbarthol wrth gefnogi ysgolion a chlystyrau.

Mae gwybodaeth am gymhwyster lefel 3 wedi'i rhannu yn dilyn y sesiynau cenedlaethol a gwybodaeth am gymwysterau lefel 5 a 7 wedi'i rhannu ag ysgolion a staff GwE. Mae gwahoddiadau i sesiynau goruchwyliaeth wedi'u rhannu a sesiynau 'Man Adlewyrchu' wedi'u rhannu ag ysgolion a staff GwE ddechrau'r flwyddyn.

YSGOLION SY'N DESTUN PRYDER

Cryfhau ymhellach strwythurau a phrosesau rhanbarthol i gefnogi a herio ysgolion cynradd ac uwchradd sy'n destun pryder.

Parheir i gydweithio â Llywodraeth Cymru, Estyn a'r ALL rhanbarthol ar y peilot cenedlaethol amlasiantaethol i ysgolion uwchradd mewn Mesurau Arbennig ac ar gymorth Cam 3 i'r ysgolion hynny a dynnwyd allan o

gategori yn ddiweddar.

Parheir hefyd i gydweithio â swyddogion yr ALL i gryfhau strwythurau ymhellach a sicrhau mwy o gysondeb mewn strwythurau a phrosesau rhanbarthol i gefnogi a herio ysgolion cynradd ac uwchradd sy'n destun pryder. Mae strategaeth glir ar gyfer ysgolion sy'n destun pryder ac mae gan bob ysgol sydd wedi'i hadnabod gynllun cymorth holistaidd yn nodi'n glir natur a dwyster y cymorth a roddir a'r gwelliannau sydd eu hangen. Bydd grŵp amlasiantaethol o uwch swyddogion, swyddogion arweiniol o'r gwasanaethau perthnasol a staff GwE yn cyfarfod yn rheolaidd i rannu gwybodaeth a thystiolaeth fel bod pryderon yn cael eu hadnabod yn fuan. Mabwysiadwyd trothwyon a sbardunau i sicrhau cysondeb wrth adnabod pryderon mewn perthynas â safonau, dysgu ac addysgu, asesu, arweinyddiaeth, cynhwysiant neu faterion rheolaethol.

Ar hyn o bryd, mae 3 ysgol uwchradd mewn Mesurau Arbennig, ac mae disgwyl y bydd un o'r rhain yn cael ei thynnu o'r categori yn ystod yr ymweliad monitro nesaf. Mae gwaith yn parhau gyda chymorth 'ymadael cynaliadwy' Cam 3 i'r ddwy ysgol a dynnwyd allan o gategori statudol yn ddiweddar.

Yn y sector Cynradd, mae 2 ysgol mewn Mesurau Arbennig. Mae prosesau grymus ar waith i gefnogi'r ysgolion trwy gynllun 360 manwl, sy'n cyd-fynd yn agos â'r Cynllun Gweithredu Ôl Arolygiad. Dim ond yn ddiweddar iawn yr arolygwyd un ysgol, felly bydd effaith gychwynol y cymorth hwn ar safonau yn gyfyngedig. Mae'r ysgol arall wrthi'n datblygu Cynllun Gweithredu Ôl Arolygiad gyda chymorth gan GwE a'r ALL.

Roedd cynlluniau cefnogaeth 'holistaidd' pwrpasol mewn lle ar gyfer pob un o'r ysgolion uchod yn 2022-23. Ym mhob achos, caiff cynnydd ei fonitro drwy waith Grŵp Aml-asiantaethol lleol a Grwpiau Bwrdd Ansawdd. Bydd cynlluniau hefyd yn sicrhau bod pob ysgol yn gweithio'n effeithiol gyda phartneriaid allweddol wrth iddynt gynllunio, cyflwyno ac esblygu eu cwricwlwm newydd. Bu pwyslais hefyd ar sicrhau eu bod yn gweithio'n gynyddol gyda'u cynghrair/clwstwr ac yn ehangach er mwyn gwella arweinyddiaeth, darpariaeth ac ansawdd y dysgu a'r addysgu.

Cafwyd gweithredu cadarn ac amserol mewn nifer o ysgolion rhanbarthol a oedd yn destun pryder, gan arwain at ddeilliannau arolygiad llwyddiannus lle nad oedd angen unrhyw weithgarwch dilynol. Mae cymorth pwrpasol ac effeithiol wedi golygu bod 4 ysgol wedi cael eu tynnu allan o gategori rhwng hydref 2021 a gwanwyn 2023. Mae'r dull tîm o amgylch yr ysgol yn esgor ar welliannau pendant yn ansawdd yr arweinyddiaeth a'r addysgu mewn nifer o ysgolion sy'n destun pryder.

YSGOLION A GWASANAETH FEL SEFYDLIADAU SY'N DYSGU (YSD)

Sicrhau bod GwE a'i weithlu yn parhau i ymateb i holl ofynion a gwerthoedd Sefydliad sy'n Dysgu.

Mae ysgolion y rhanbarth wedi cymryd camau breision yn datblygu'r 4 thema trawsliniol o amser, technoleg, ymddiriedaeth a meddwl gyda'u gilydd yn ystod y cyfnod covid ac mae hyn wedi rhoi sylfaen gadarn i'r ysgolion allu parhau i ddatblygu yn eu dulliau o gydweithio a chyfathrebu.

Mae'r diwylliant o YSD i'w weld yn amlwg yn mwyafrif yr ysgolion, er nad ydynt efallai yn defnyddio'r eirfa o amgylch y 7 dimensiwn. Ble mae'r YSD ar ei orau mae'n digwydd yn ddilyffethair yn yr ysgolion heb deimlad o fod yn unrhyw fwrddwn ychwanegol. Mae dyfodiad y Fframwaith Gwella Ysgolion a'i flaenoriaethau hefyd wedi helpu i osod cyfeiriad clir i'r ysgolion o'r angen i gydweithio gyda'u gilydd er lles y dysgwyr a'r dalgylchoedd. Yn yr ysgolion mwyaf llwyddiannus mae'r arweinwyr wedi adnabod datblygu i fod yn YSD fel y cerbyd ar gyfer gyrru'r Cwricwlwm ac wedi gallu gwneud hyn yn ddilyffethair.

Helpu ysgolion ar draws y rhanbarth i gael dealltwriaeth ddyfnach o'r hyn yw Sefydliad sy'n Dysgu, fel ei fod yn dod yn rhan naturiol o ddiwylliant ysgolion.

Mae'r dealltwriaeth o ran bod yn YSD wedi datblygu mewn sawl ysgol, ond mae'r cyfnod clo wedi golygu fod rhai ysgolion, yn enwedig ble mae'r arweinyddiaeth wedi newid, angen diweddariad o ran pwysigrwydd y gwaith fel bod y diwylliant yn wybodus i holl randdeiliaid yr ysgol. Yn yr arfer orau mae awdurdod wedi cynnal diweddariad i'w holl ysgolion a chynnig arweiniad ar y maes i'w llywodraethwyr. Mae peth gwaith i'w wneud i ddiweddarau ysgolion o ran YSD a bwriedir gwneud hyn trwy gyfres o weithdai dewisol ar draws y rhanbarth.

Cryfhau ymhellach ein partneriaeth gyda SAU a datblygu ymwybyddiaeth myfyrwyr o YSD.

Mae angen gwneud gwaith datblygu pellach gyda'n partneriaid SAU i edrych ar Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu a sicrhau bod gan ein myfyrwyr ddealltwriaeth ddyfnach o YSD a'u gwerthoedd.

8. BUSNES

Crynodeb o'r prif gamau gweithredu, yr ymgysylltu a'r effaith

Oherwydd y fframwaith atebolrwydd clir a chadarn yn GwE:

- mae'r model cynllunio a rheoli perfformiad yn mynegi gweledigaeth, gwerthoedd, blaenoriaethau ac amcanion y gwasanaeth yn glir.
- mae ffocws cryf ar atebolrwydd, adolygu parhaus, a phwyslais cyson ar gyflawni cynnydd yn unol â'r blaenoriaethau.
- mae gwerth am arian, gwerthuso a dal effaith yn cael eu hymgorffori'n gryf drwy holl waith GwE.
- mae dadansoddiad ariannol cadarn yn cefnogi'r gwaith o gyflawni'r cynllun busnes.

AMCAN 6: BUSNES

Sicrhau bod gan GwE drefn lywodraethu gref a chefnogaeth fusnes a gweithredol effeithiol sy'n rhoi gwerth am arian.

Rheoli Perfformiad ac Atebolrwydd

Mae'r fframwaith atebolrwydd clir a grymus yn gryfder allweddol yn GwE. Mae'r Fframwaith Cynllunio Busnes sydd ar waith, gyda cynlluniau busnes manwl ar bob lefel o gynllunio, yn sicrhau eglurder, atebolrwydd a chydlynedd strategol wrth gyflawni'r blaenoriaethau yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol. Rhydd strwythur ar gyfer monitro cynnydd yn effeithiol. Mae cynlluniau wedi'u costio'n llawn, ceir meini prawf llwyddiant clir a cherrig milltir ar gyfer cyflawni amcanion.

Ceir trefniadau hunan arfarnu manwl. Adolygir y cynlluniau bob chwarter, gan arfarnu cynnydd ac effaith. Mae staff, ar bob lefel, yn llawn ddeall eu cyfrifoldeb am welliant parhaus ac atebolrwydd. Trwy gydol y flwyddyn, bydd adroddiadau yn ymwneud â'n ffrydiau blaenoriaeth yn y Cynllun Busnes yn cael eu bwydo drwy ein grwpiau llywodraethu. Adroddir am y cynnydd yn erbyn y cynllun busnes rhanbarthol bob chwarter, i'r Cyd-bwyllgor.

Mae gan bob Awdurdod Lleol gynllun busnes manwl sydd wedi'i gytuno rhwng y pennaeth gwasanaeth a'r ymgynghorydd craidd. Caiff cynnydd tuag at gyflawni'r deilliannau cytûn, ar lefel awdurdod lleol, ei fonitro bob chwarter a'i drafod yn rheolaidd mewn cyfarfodydd rhwng yr ymgynghorydd arweiniol a'r Awdurdod Lleol. Caiff materion parhaus eu cyfeirio at Uwch Arweinwyr GwE yn amserol.

Mae hunan arfarnu yn nodwedd gref yn GwE ac mae'r broses hunan arfarnu yn un gylchol a pharhaus. Rhoddir pwys mawr ar atebolrwydd ac adolygu parhaus, ac mae pwyslais cyson ar gynnydd yn unol â blaenoriaethau. O ganlyniad, mae arweinwyr GwE yn adnabod, yn fanwl gywir, meysydd ble mae perfformiad yn dda, meysydd sydd angen eu datblygu neu ble mae elfen o risg o ran gwella'r profiadau a'r deilliannau addysgol i ddysgwyr.

Bydd y Bwrdd Rheoli yn monitro materion yn ymwneud â llywodraethiant yn barhaus ac mae gan GwE weithdrefnau ar waith i sicrhau bod cyfarfodydd y Cyd-bwyllgor yn cael eu cynnal yn effeithiol a bod y broses o wneud penderfyniadau yn un effeithiol. Lluniwyd cyfres o adroddiadau a'u rhannu â'r Bwrdd Rheoli a'r Cyd-bwyllgor yn ystod y flwyddyn. Mae'r adroddiadau hyn yn cynnwys barn ysgolion, staff ac awdurdodau lleol ar effeithiolrwydd arferion rhanbarthol. Ym mhob adroddiad, disgrifir ansawdd y ddarpariaeth a nodir y meysydd i'w gwella er mwyn gyrru'r agenda dysgu yn ei blaen.

Gwerth am Arian

Mae gan y consortiwm brosesau rheolaeth ariannol effeithiol ar waith. Mae cyfathrebu ac ymgynghori ynghylch trefniadau ariannol yn effeithiol, gyda staff GwE, yr awdurdod lleol lletyol a'r Cyd-bwyllgor yn adolygu'r cyllid craidd a'r gwariant grant yn rheolaidd.

Mae dadansoddiad ariannol cadarn yn sail i gyflawni'r cynllun busnes. Mae cynllun ariannol tymor canolig a chynllun gweithlu yn cyd-fynd â'r cynllun busnes. Drwy'r broses hunan arfarnu, cryfheir y cyswllt rhwng y broses cynllunio busnes a phenderfyniadau cynllunio ariannol gan fod y ffrydiau gwaith sy'n sail i'r cynllun busnes yn nodi'n glir yr adnoddau i'w defnyddio.

Lluniwyd fframwaith ffurfiol i asesu'r gwerth am arian ehangach a ddarperir gan GwE. Mae'r farn bellach yn gyson ar draws yr holl randdeiliaid ar sut y gellir mesur gwerth am arian gweithgareddau GwE o fewn strwythur ac amcanion y cynllun busnes.

Cofrestr Risg

Mae trefniadau trylwyr a chynhwysfawr ar waith i adnabod a rheoli, yn fanwl gywir, risgiau ar lefel leol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'r gofrestr risg yn ddogfen fyw, a chaiff ei diweddarau'n gyson i adnabod risgiau sy'n cynyddu, neu risgiau na fernir sy'n lefel uchel mwyach. Fe'i cyflwynir i'r Cyd-bwyllgor yn flynyddol, a hefyd pan fydd risgiau newydd yn cael eu hadnabod a bod angen i'r Cyd-bwyllgor wybod amdanynt.

Trwy reoli'r risgiau i'r rhanbarth yn effeithiol, gall GwE gefnogi amcanion y rhanbarth, defnyddio adnoddau yn effeithiol a chyflawni'r deilliannau yn ôl y bwriad.

9. BLAENORIAETHAU ALLWEDDOL AR GYFER DATBLYGIAD A GWELLIANT PELLACH

Nodwyd y meysydd a ganlyn fel blaenoriaethau allweddol ar gyfer datblygiad a gwelliant pellach, ac maent wedi'u cynnwys yn ein Cynllun Busnes ar gyfer 2023-2024:

- parhau i gryfhau arweinyddiaeth ar bob lefel gyda ffocws penodol ar wella hunan arfarnu a phrosesau cynllunio gwelliant ymhellach.
- datblygu ymhellach gapasiti uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i arwain dysgu ac addysgu yn effeithiol
- cryfhau ymhellach brosesau atebolrwydd ar draws ysgolion er mwyn sicrhau ymyraethau grymus ac amserol i fynd i'r afael â thanberfformio
- gofalu bod arweinwyr uwchradd yn cymryd rhan weithredol mewn cydweithio cymheiriol ac adolygu gan gymheiriaid
- cryfhau systemau ar gyfer gwerthuso effaith strategaethau gwelliant ar safonau a chynnydd dysgwyr
- cryfhau ymhellach ansawdd addysgu ac asesu i leihau amrywiad o fewn ac ar draws ysgolion
- cryfhau ymhellach ansawdd y ddarpariaeth ar gyfer datblygu sgiliau dysgwyr
- gofalu bod ysgolion yn gweithredu dulliau grymus i gefnogi dysgwyr sy'n fregus i ddysgu
- datblygu ymhellach raglenni tracio ac ymyrraeth i fynd i'r afael â thanberfformio ac amrywiad mewn ysgolion, ac yn enwedig yng nghyd-destun dysgwyr bregus.
- gofalu bod pob ysgol uwchradd yn cyflwyno'r cwricwlwm newydd yn llwyddiannus i Flynyddoedd 7 ac 8 o fis Medi 2023
- gofalu bod ysgolion yn darparu tegwch i bob dysgwr, a bod ganddynt amgylchedd dysgu cynhwysol i gefnogi'r rheiny sy'n fregus i ddysgu
- datblygu ymhellach y ddarpariaeth mewn ysgolion uwchradd i sicrhau cynnig ystyrlon a phwrpasol i'r ystod gallu yng nghyfnod allweddol 4
- sicrhau bod pob clwstwr cynradd/uwchradd yn gweithredu cynlluniau pontio effeithiol.
- gofalu bod yr ysgolion sydd yn dal mewn categori statudol yn dangos fwy o gyflymder mewn gwelliannau, a gwelliannau clir yn ansawdd y dysgu a'r addysgu ac yn ansawdd yr arweinyddiaeth ar draws yr ysgol.

Am fwy o fanylion, gweler Cynllun Busnes GwE ar gyfer 2023-2026.